

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)
ปริญญา

..... ภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาษาศาสตร์
สาขา ภาควิชา

เรื่อง การดำรงและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยในตำบลรัษฎา อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต

Language Maintenance and Shift of Urak Lawoi' Ethnic Group in Radsada Sub-district,
Muenag District, Phuket Province

นามผู้วิจัย นายสรวิทย์ ไกรเสมอ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์วิภากร วงศ์ไทย, M.A.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์อ้อมภรณ์ สังขมาน, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา
(รองศาสตราจารย์กิติมา อินทร์ทรัพย์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การธำรงและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละ โวยในตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

Language Maintenance and Shift of Urak Lawoi' Ethnic Group in Radsada Sub-district,
Mueang District, Phuket Province

โดย

นายสรวิทย์ ไกรเสมอ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)

พ.ศ. 2552

สรารุณี ไกรเสม 2552: การร่ำร้องและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโว้ยในตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์วัชรกร วงศ์ไทย, M.A. 181 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาภาษาอุรักละโว้ยตามแนวภาษาศาสตร์สังคม ซึ่งมุ่งเน้นในส่วนของ การร่ำร้องและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโว้ยในตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต ภาษาอุรักละโว้ยเป็นภาษาที่จัดอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเนเซียน พบผู้พูดกระจายตัวอยู่ทางชายฝั่งทะเล ตะวันตกของประเทศไทย เช่น ในจังหวัด ภูเก็ต กระบี่ และสตูล เป็นต้น การศึกษาการร่ำร้องและการเปลี่ยนภาษา ครั้งนี้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ภาวะหลายภาษาเพื่อหาภาษาหลักและภาษารองที่มีการติดต่อสื่อสารภายใน ชุมชน ความสามารถทางภาษาอุรักละโว้ยทางการพูดและการฟัง การเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ทัศนคติ ต่อภาษาอุรักละโว้ยและภาษาไทย และการศึกษาปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการร่ำร้องภาษา ภายในชุมชน

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิง ใน 3 ช่วงอายุดังนี้ ช่วงอายุ 15-30 ปี เป็นตัวแทนของกลุ่มเด็กและวัยรุ่น ช่วงอายุ 35-50 ปี เป็นตัวแทนของกลุ่ม ผู้ใหญ่และวัยทำงาน และช่วงอายุ 55-70 ปี เป็นตัวแทนของวัยชราและคนรุ่นเก่า รวมทั้งสิ้น 60 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างพูดเป็นภาษาแม่มี 2 ภาษาคือภาษาอุรักละโว้ยและ ภาษาไทย โดยคิดเป็นร้อยละ 95.00 และร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ซึ่งภาษาอุรักละโว้ยเป็นภาษาหลักและภาษาไทย เป็นภาษารองที่ใช้ติดต่อสื่อสารภายในชุมชน 2) ความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง แตกต่างกันตามช่วงอายุและเพศที่แตกต่างกัน โดยพบว่าช่วงอายุ 15-30 ปี มีความสามารถทางภาษาทั้งสองด้าน น้อยกว่าช่วงอายุ 55-70 ปี 3) ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอุรักละโว้ยในแวดวงบ้าน คนแปลก หน้าญาติ/เพื่อนบ้าน พิธีกรรม/ศาสนา และที่ประชุมหมู่บ้าน และส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยในแวดวงการค้า และราชการ 4) ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิงในทุกช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและภาษาอุรัก ละโว้ย 5) ภาษาอุรักละโว้ยมีแนวโน้มที่จะร่ำร้องอยู่ในชุมชนนี้ตามปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผล ต่อการร่ำร้องภาษาภายในชุมชน และจากผลการวิจัยทั้ง 5 ประเด็นสามารถสรุปได้ว่าภาษาอุรักละโว้ยยังสามารถ ร่ำร้องอยู่ในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโว้ยในตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต แห่งนี้ต่อไป

Sarawut Kraisaame 2009: Language Maintenance and Shift of Urak Lawoi' Ethnic Group in Radsada Sub-district, Mueang District, Phuket Province. Master of Arts (Applied Linguistics), Major Field: Applied Linguistics, Department of Linguistics. Thesis Advisor: Associate Professor Wipakorn Wongthai, M.A. 181 pages.

This thesis is a sociolinguistic study of Urak Lawoi' language by focusing on the language maintenance and shift of Urak Lawoi' ethnic group in Radsada sub-district, Mueang district, Phuket province. Belonging to the Austronesian language family, Urak Lawoi' can be found in the southern west coast of Thailand such as Phuket province, Krabi province, Satul Province and etc. The following areas are investigated in this research: Multilingualism in the community for finding major and minor language; Language proficiency of Urak Lawoi' native speaker; Language use; Language attitudes; and sociology and anthropology factors contributing to language maintenance in the community.

The 60 samples are selected randomly on the basis of sex and age variables. The purposive samples are divided into 3 generations: 15-30 year-old; 35-50 year-old; and 55-70 year-old. Firstly, 15-30 year-old represents the Urak Lawoi' youth and new generation. Secondly, 35-50 year-old represents the middle age people. Lastly, 55-70 year-old represents the elder people and old generation.

The findings are as follow: 1) there are 2 languages being used as a mother-tongue in the community, Urak Lawoi' and Thai. These two's percentage of usage are 95% and 5% respectively. Moreover, the research has been found that Urak Lawoi' is a major language and Thai is a minor language for communicating within the community. 2) The difference of language proficiency can be found in both sex and age variables. The age group of 15-30 year-old has lower language ability than 55-70 year-old. 3) Urak Lawoi' is used in a family domain, a cousin/neighbor domain, a rite/religions domain and a village's meeting domain and Thai is used in a trade domain and a government official domain by the majority of samples. 4) The samples express the positive attitude towards Urak Lawoi' and Thai. 5) Most of contributive factors for language maintenance are found in this community. Therefore, the results can be assumed that Urak Lawoi' ethnic group in Radsada sub-district, Mueang district, Phuket province still maintain in this community.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่มีการเสร็จสมบูรณ์ได้โดยถ้าขาดบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและได้ให้ความช่วยเหลือแก่ข้าพเจ้า ขอกราบขอบพระคุณ รศ.วิภากร วงศ์ไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่เห็นความสำคัญต่อการศึกษาและวิจัยภาษาอูร์กละโวย และมอบโอกาสให้ข้าพเจ้าได้วิจัยในหัวข้อการธำรงและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กละโวยในครั้งนี้ นอกเหนือจากนั้นยังได้สละเวลาแก่ใจตรวจทานวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้อีกด้วย ขอขอบพระคุณ อ.ดร.อุมาภรณ์ สังขมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีประโยชน์และแก่ใจตรวจทานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.อภิสิทธิ์ ธรรมทวีธิกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รศ.ศิริพร แดงเที่ยง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณป้ามน ผู้ช่วยวิจัยและผู้นำทางที่วิเศษที่สุดเท่าที่ข้าพเจ้าเคยสัมผัส ทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปได้ด้วยดีโดยไม่มีอุปสรรคอะไร นอกเหนือจากนั้นข้าพเจ้าขอขอบคุณคุณเสาวนถ ชัยพิสิษฐเจริญ ที่อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ขอขอบคุณชาวอูร์กละโวยในแหลมตึกแกเกาะลิหะห์ ทุก ๆ ท่านที่สละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณที่สละเวลามานับพันทีกเสียงเพื่อใช้ในการทำกลวิธีการพรางเสียงคู่สำหรับการวิจัยครั้งนี้และคุณอิหิม ประโมงกิจ ที่ได้สละเวลาแปลบทความภาษาไทยเป็นภาษาอูร์กละโวยเพื่อใช้สำหรับการบันทึกเสียง นอกเหนือจากนั้นยังได้อนุญาตให้บันทึกเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวยเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยอีกด้วย ขอขอบคุณ โจ้ แอ๊ป ทราซ พีมาร์ค และทุก ๆ คน ที่คอยเป็นกำลังใจ ใถ่ถาม และแนะนำ ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้มอบทุนอุดหนุนการค้นคว้าและวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาให้แก่การทำวิจัยในครั้งนี้ และสุดท้ายข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่ได้ให้กำเนิดและได้หยิบยื่นโอกาสที่ดีเสมอมา ทั้งยังคอยสนับสนุนให้ข้าพเจ้าก้าวเดินต่อไปอย่างไม่หวนหวาง

สราวุฒิ ไกรเสม

เมษายน 2552

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(11)
คำอธิบายสัญลักษณ์และอักษรย่อ	(15)
ประมวลคำศัพท์	(16)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
ภาวะหลายภาษา	6
ความสามารถทางภาษา	11
การเลือกภาษา	13
ทัศนคติต่อภาษา	16
การร่ำร่งและการเปลี่ยนภาษา	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
ภาวะหลายภาษา	26
ความสามารถทางภาษา	28
การเลือกภาษา	31
ทัศนคติต่อภาษา	34
การร่ำร่งและการเปลี่ยนภาษา	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	38
การคัดเลือกชุมชนและประชากรที่จะศึกษา	38
การเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลและวิจารณ์	48
ภาวะหลายภาษา	48
ความสามารถทางภาษาอูร์กละโวย	51
การเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา	58
ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย	81
ปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการชำระภาษาภายในชุมชน	97
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย	108
ภาวะหลายภาษา	108
ความสามารถทางภาษาอูร์กละโวย	109
การเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา	110
ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย	111
ปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการชำระภาษาภายในชุมชน	113
อภิปรายผลการวิจัย	114
ข้อเสนอแนะ	120
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	122
ภาคผนวก	130
ภาคผนวก ก ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กละโวยและจังหวัดภูเก็ต	131
ภาคผนวก ข ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา	136

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบความสามารถทางภาษาอูร์กละไว	140
ภาคผนวก ง ผลการเลือกใช้ภาษาตามแนววงการใช้ภาษา	146
ภาคผนวก จ ทักษะคิดต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไว	154
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถาม	170
ภาคผนวก ช แบบทดสอบกลวิธีการพรางเสียงคู่ (Matched-guise Technique) และ Semantic Differential Scales	177
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	181

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	39
2	ตัวอย่างแบบทดสอบ Semantic Differential Scales	42
3	ตัวอย่างการแสดงผลการเลือกใช้ภาษาตามแนวคิดการใช้ในรูปแบบของ Implicational Scale	46
4	ค่าร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาแรกและภาษาที่สอง	49
5	ค่าร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในการเลือกใช้ภาษาอุร์กละ ไวยและไทยสำหรับการติดต่อสื่อสารภายในชุมชน	50
6	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอุร์กละไวยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศชายและเพศหญิง	52
7	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอุร์กละไวยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง แสดงตามช่วงอายุ	54
8	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอุร์กละไวยแสดงตามเพศของประชากร กลุ่มตัวอย่าง	55
9	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอุร์กละไวยแสดงตามช่วงอายุของ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	56
10	สรุปการเลือกใช้ภาษาและการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติในแนวคิดการใช้ ใช้ภาษาต่าง ๆ แสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	สรุปการเลือกใช้ภาษาในแวดวงต่าง ๆ แสดงตามช่วงอายุของประชากร กลุ่มตัวอย่าง	79
12	ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย (อาชีพ) แสดงตามเพศของ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	83
13	ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย (อาชีพ) แสดงตามช่วงอายุ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	85
14	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	88
15	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่ม ตัวอย่างเพศชาย	89
16	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละ โวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	90
17	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	91
18	สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากร กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	93
19	สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูร์กละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของ ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอุรูกละ ไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	94
21	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) แสดงตาม ช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	95
22	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอุรูกละ ไวย (บุคลิก/ลักษณะ) แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	96
23	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอุรูกละ ไวย (บุคลิก/ลักษณะ) แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	96
24	ชาติพันธุ์ของบิดาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	103
25	ชาติพันธุ์ของมารดาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	103
26	ชาติพันธุ์ของคู่สมรสของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	104
27	การจัดอันดับอาชีพต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินทัศนคติต่อภาษาไทยและ ภาษาอุรูกละ ไวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	112
ตารางผนวกที่		
1	การเลือกภาษาตามแนวคิดการใช้ภาษา แสดงตามแบบ Implicational scale	137

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
2	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านการพูดและการฟังภาษาอูร์กละไวของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	141
3	คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านการพูดและการฟังภาษาอูร์กละไวของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	141
4	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอูร์กละไวของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายจำแนกตามช่วงอายุโดยประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้	142
5	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอูร์กละไวของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำแนกตามช่วงอายุโดยประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้	144
6	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	147
7	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	147
8	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	148
9	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	148
10	การเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	149
11	การเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	149
12	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	149

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
13	การเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	150
14	การเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิง	150
15	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	150
16	การเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศชาย	151
17	การเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิง	151
18	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	151
19	การเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศชาย	152
20	การเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิง	152
21	การเลือกใช้ภาษาในแวดวงการค้าของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	152
22	การเลือกภาษาในแวดวงการค้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	153
23	การเลือกภาษาในแวดวงการค้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	153

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
24	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ช่วงอายุ 15-30 ปี	155
25	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ช่วงอายุ 35-50 ปี	156
26	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ช่วงอายุ 55-70 ปี	158
27	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	159
28	สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย	161
29	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ช่วงอายุ 15-30 ปี	162
30	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ช่วงอายุ 35-50 ปี	164
31	คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ช่วงอายุ 55-70 ปี	165
32	สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	167

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่	หน้า
33 สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอุรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของ ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง	168

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กระบวนการเกิดการเปลี่ยนภาษา (The process of language shift)	3
2	ตัวอย่างการวางเสียงสำหรับใช้ในการทดสอบ Matched-guise Technique และ Semantic Differential Scales	42
3	ตัวอย่างแผนภูมิการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา (Domain Model)	46
4	แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอูร์กะโวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง	53
5	แผนภูมิเส้นเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอูร์กะโวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างแสดงตามช่วงอายุ	54
6	แผนภูมिवงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน	59
7	แท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงบ้านแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	60
8	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงบ้านแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	61
9	แผนภูมिवงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงคนแปลกหน้า	62
10	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	63

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
11	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าแสดงตามช่วงอายุ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	64
12	แผนภูมिवงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติ	65
13	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติแสดงตามเพศ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	66
14	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติแสดงตามช่วง อายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	67
15	แผนภูมिवงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนา	68
16	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาแสดงตามเพศ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	69
17	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาแสดงตามช่วง อายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	70
18	แผนภูมिवงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน	71
19	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านแสดงตามเพศ ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	72
20	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านแสดงตามช่วง อายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	73

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
21	แผนภูมิวงกลมสรุปการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงการค้า	74
22	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงการค้าแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	75
23	แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงการค้าแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	76
24	แผนภูมิการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา (Domain model)	80
25	การตอกหยอยของผู้หญิงชาวอุร์กะไว	98
26	การร่าแก๊บนของชาวอุร์กะไว	98
27	ชาวบ้านที่เข้าร่วมพิธีแก๊บน	99
28	การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คนในชุมชน	99
29	การปลูกสร้างบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์อุร์กะไวที่นิยมปลูกสร้างใกล้เคียง ๆ กัน	102
30	ศาลประจำหมู่บ้านของชาวอุร์กะไว	106
ภาพผนวกที่		
1	เกาะสิเหร่ (ที่ตั้งของชุมชนบ้านแหลมตุ๊กแก)	133

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
2	หมู่บ้านแหลมตุ๊กแก (ที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวย)	133
3	จังหวัดภูเก็ต	134

คำอธิบายสัญลักษณ์และอักษรย่อ

- U = ใช้ภาษาอุรูกละโวยในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ 50
- T = ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ 50
- UT = ใช้ทั้งภาษาอุรูกละโวยและภาษาไทยในการสื่อสารควบคู่กันหรือมีการใช้ในร้อยละที่ใกล้เคียงกัน

ประมวลศัพท์

- การร่ำรงภาษา - การที่ชุมชนหรือสังคมใดสังคมหนึ่งยังคงใช้ภาษาที่เป็นภาษาท้องถิ่นหรือภาษาดั้งเดิมของตน ดังที่เคยใช้กันมาตั้งแต่ในอดีต (Fasold, 1984)
- การเปลี่ยนภาษา - การที่ชุมชนหรือสังคมหนึ่งเลิกใช้ภาษาที่เป็นภาษาท้องถิ่นหรือภาษาดั้งเดิมของตน โดยเปลี่ยนมาใช้ภาษาอื่นแทนอย่างสมบูรณ์ หรือจะเรียกได้ว่าเป็นการตายของภาษา ซึ่งเป็นภาวะตรงข้ามกับการร่ำรงภาษา (Fasold, 1984)
- ภาวะหลายภาษา - คนที่สามารถเข้าใจและสื่อสารได้มากกว่าหนึ่งภาษาโดยไม่จำเป็นต้องมีความสามารถทางภาษาเท่ากัน ก็จะเรียกได้ว่าผู้พูดผู้นั้นเป็นผู้รู้หลายภาษา (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548)

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางภาษา จากการวิจัยเรื่องแผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทยของมหาวิทยาลัยมหิดล (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2547) พบว่าประเทศไทยมีตระกูลภาษา 5 ตระกูล ได้แก่ ตระกูลภาษาไทย (Tai language family) พบผู้พูดได้ถึงร้อยละ 94 ของประชากรทั้งหมด ตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic language family) พบผู้พูดได้ถึงร้อยละ 4.3 ของประชากรทั้งหมดในประเทศ ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan language family) พบผู้พูดร้อยละ 1.1 ของประเทศ ตระกูลภาษาม้ง-เมี่ยน (มั่ว-เย้า) (Mong-Mien or Miao-Yao language family) พบประชากรที่พูดได้ร้อยละ 0.3 และตระกูลภาษาออสโตรเนเซียนหรือมาลาโยโพลีเนเซียน (Austronesian or Malayo-Polynesian language family) สามารถพบผู้พูดได้ร้อยละ 0.3 ของประชากรทั้งหมด และพบว่ามีกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาทั้งหมดกว่า 60 กลุ่มด้วยกัน

ภาษาทั้งหมดกว่า 60 กลุ่มชาติพันธุ์นี้พบว่ามี 14 กลุ่มชาติพันธุ์ภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงคือกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาที่เสี่ยงต่อการสูญหายไป ได้แก่ ชอง กะซอง ซ่าเร ชูง (ชะโอง) ฉู่สุกร เกนซิว (ซาไก) มลาบรี (ตองเหลือง) ลัวะ (ละเวือะ) โซ้ (ทะวืง) ละว้า (ก๋อง) อิมปี บิซุ มอเกิ้ลัน และอูร์กละโวย ซึ่งสองใน 14 กลุ่มภาษาชาติพันธุ์ที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเนเซียน (มาลาโยโพลีเนเซียน) นั่นก็คือภาษาอูร์กละโวยและภาษามอเกิ้ลัน/มอเกิ้ลัน ซึ่งสามารถพบได้ในจังหวัดทางตอนใต้ของประเทศไทย (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2547)

ภาษาอูร์กละโวยเป็นภาษาหนึ่งที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงที่กำลังจะสูญไปเหมือนภาษาของชนกลุ่มน้อยอื่น สาเหตุที่ภาษาอูร์กละโวยอยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงนี้ อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการได้แก่ ประการแรก การได้รับการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งเป็นระบบการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนการสอน ประการที่สอง การอพยพย้ายถิ่นไปประกอบอาชีพยังท้องที่อื่น ประการที่สาม การแต่งงานกับคนนอกกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษาได้เช่นกัน เนื่องจากจะต้องใช้ภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในครอบครัว และ

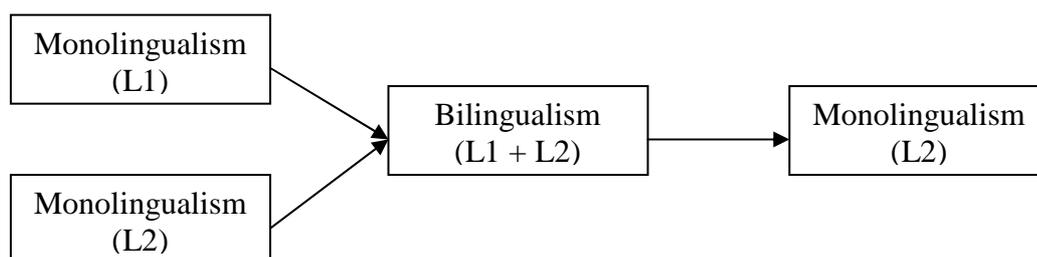
ประการที่สี่ การให้คุณค่าและให้ความสำคัญต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาของตนเองเนื่องจากต้องการการยอมรับจากผู้คนในชุมชนหรือในสังคม เป็นต้น (Holmes *et al.*, 1993)

Smalley (1994 อ้างใน สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2547) ได้แบ่งภาษาพื้นบ้านหรือภาษาชนกลุ่มน้อยออกเป็น 4 ประเภทดังนี้ ประเภทที่หนึ่ง ภาษาพลัดถิ่น (Displaced Languages) คือ ภาษาตระกูลไท ที่เคยอยู่นอกประเทศและมีประวัติว่าได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย เช่น ภาษาลื้อ ภาษายอง ภาษาแสก เป็นต้น ประเภทที่สอง ภาษาในเขตเมือง/ตลาด (Town Languages) เช่นภาษาจีนที่พบกันได้ทั่วไปในเขตเมืองหรือในตลาด เช่น ภาษาจีนในเยาวราช หรือในตลาดตามตัวเมืองของแต่ละจังหวัด ประเภทที่สาม ภาษาตามชายขอบ (Marginal Languages) คือภาษาของชนกลุ่มน้อยที่อยู่ตามบริเวณชายขอบพรมแดนของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษามาลายูถิ่น ไทย ภาษาเขมรถิ่น ไทย และภาษากูย เป็นต้น และประเภทสุดท้าย ภาษาในวงล้อม (Enclave Languages) คือภาษาของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลหรืออยู่ในเขตทุรกันดารหรือโดนห้อมล้อมด้วยภาษาหรือวัฒนธรรมของชนกลุ่มอื่น ๆ จากข้อมูลการแบ่งภาษาพื้นบ้านของ Smalley อาจสรุปได้ว่าภาษาอูรักละโวยนั้นจัดเป็นภาษาพื้นบ้านหรือภาษาชนกลุ่มน้อยที่จัดอยู่ในกลุ่มของภาษาในวงล้อมเนื่องจากถูกล้อมรอบด้วยภาษาและวัฒนธรรมไทย

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาในวงล้อมก็คือ กลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยได้อพยพย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ซึ่งยังไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดทางประวัติศาสตร์ว่าชาวอูรักละโวยมีการอพยพย้ายถิ่นเข้ามายังชายฝั่งทะเลของประเทศไทยตั้งแต่เมื่อไหร่และเพราะสาเหตุใดจึงมีการอพยพย้ายถิ่น อมร ทวีศักดิ์ (2535) ได้กล่าวไว้ว่าจากหลักฐานเท่าที่มี พอจะสรุปได้ค่อนข้างใกล้เคียงว่าชาวอูรักละโวยนั้นสืบเชื้อสายอยู่ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 4 ชั่วอายุคนแล้ว จากข้อมูลที่พบนั้นชาวอูรักละโวยมีการอพยพย้ายถิ่นมาจากเมืองอาจะ ประเทศอินโดนีเซียเข้ามายังประเทศมาเลเซียและประเทศไทยตามลำดับ (Wongbusarakam, 2007) จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาทั้งสองเหตุผลคือ การที่ภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตเสี่ยงต่อการสูญ (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2547) และเป็นภาษาที่อยู่ในวงล้อม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางภาษาที่เกิดขึ้นในชุมชนนี้ก่อนที่ภาษาจะเกิดการเปลี่ยนแปลง

นอกเหนือจากปัจจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ยังมีอีกปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษา (Language Shift) คือภาวะสองภาษาตามที่ Romaine (2000) ได้กล่าวไว้ว่า “Language Shift generally involves bilingualism (often with diglossia) as a stage on the way to

eventually monolingualism in a new language.” หรืออาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนภาษาโดยทั่วไปแล้วมักจะเกี่ยวข้องกับภาวะสองภาษาและมักจะเกิดขึ้นบ่อยจากสาเหตุของภาวะทวิภาษาณ์ โดยภาวะนี้จะเป็นจุดเริ่มที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนเป็นภาวะภาษาเดียวซึ่งการเปลี่ยนสภาวะของภาษาจาก 2 ภาษาไปเป็นภาษาเดียวแสดงได้ตามแผนภาพด้านล่างนี้ ซึ่งกลุ่มภาษาชาติพันธุ์อูรักละโวยอาจเป็นอีกกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่อยู่ในสภาวะนี้ ซึ่งในไม่ช้าอาจเกิดการเปลี่ยนภาษาก็เป็นได้

ภาพที่ 1 กระบวนการเกิดการเปลี่ยนภาษา (The process of language shift)

การเลือกภาษานั้นถือเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ผู้รู้หลายภาษาสามารถเลือกใช้ภาษาใด ๆ ที่ตนมีความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ที่สามารถพูดภาษาเดียวกัน โดยทั่วไปแล้วในทางภาษาศาสตร์สังคม นิยมศึกษาการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา (Domain) เพราะแนวคิดนี้ได้รวมเอาปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเลือกภาษานั้นคือคู่สนทนา สถานที่ และหัวข้อที่จะพูด ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้และเพื่อให้ผลการวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพิ่มในส่วนของการเลือกภาษาโดยใช้ Implicational Scale for Language Choice ที่มีต้นแบบมาจาก Gal (1979:121, table 4.3 cited in Fasold, 1984) โดยการวิเคราะห์การเลือกภาษาตามตัวผู้ฟังโดยดูอายุของผู้พูดเป็นหลัก ซึ่งแนวทางนี้เป็นแนวทางที่นักภาษาศาสตร์สังคมที่วิเคราะห์การเปลี่ยนภาษาให้การยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ผู้วิจัยจึงข้อสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยในจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากปัจจุบันนี้มีการติดต่อสื่อสารกับผู้คนนอกกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้น แวดวงการใช้ภาษามากขึ้น นั้นอาจทำให้เกิดการสัมผัสภาษามากขึ้น และด้วยสาเหตุเหล่านี้ อาจส่งผลให้พฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้คนในชุมชนเปลี่ยนไปและความเปลี่ยนแปลงนี้อาจส่งผลต่อสภาวะของภาษาอูรักละโวยในจังหวัดภูเก็ตโดยจะนำไปสู่การเปลี่ยนภาษาในที่สุด

นอกเหนือจากพฤติกรรมการเลือกใช้ภาษาที่ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตกับชุมชนภาวะสองภาษา อย่างกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยในจังหวัดภูเก็ตแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาคือทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอุรักละโวยของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยแห่งนี้ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาทัศนคติต่อภาษาสามารถนำมาวิเคราะห์แนวโน้มของการเปลี่ยนภาษาได้ เนื่องจากการมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนนั้นอาจมีผลที่จะทำให้ภาวะการตายของภาษาช้าลงหรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยแต่ในทางกลับกันนั้นการที่กลุ่มชาติพันธุ์นั้นมีทัศนคติในเชิงลบต่อภาษาของตนก็อาจจะเป็นแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษามากขึ้น

จากความสำคัญของปัญหาที่ผู้วิจัยได้นำเสนอมาทั้งหมดข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรณรงค์และการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยในตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เพราะภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นี้ถือเป็นอีกภาษาชาติพันธุ์หนึ่งที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงต่อการสูญหายไป โดยที่ผู้วิจัยจะศึกษาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ ภาวะหลายภาษา (Multilingualism) ความสามารถในการใช้ภาษา (Language Competency) การเลือกภาษาของผู้คนในชุมชน (Language Choice) ทัศนคติต่อภาษาของชุมชน (Language Attitude) และการรณรงค์และการเปลี่ยนภาษา (Language Maintenance and Language Shift)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการรณรงค์และการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยในตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต โดยจะมุ่งศึกษาในประเด็นต่าง ๆ เพื่อที่จะนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกัน ดังนี้

1. ศึกษาภาวะหลายภาษาในชุมชนเพื่อที่จะหาภาษาหลักและภาษารอง
2. ศึกษาความสามารถทางภาษาของชาวอุรักละโวยตามตัวแปรเพศและช่วงอายุ
3. ศึกษาการเลือกภาษาตามแนวคิดการใช้ภาษาตามตัวแปรเพศและช่วงอายุ
4. ศึกษาทัศนคติต่อภาษาอุรักละโวยและภาษาไทยตามตัวแปรเพศและช่วงอายุ
5. ศึกษาปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการรณรงค์ภาษาภายในชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาภาษาอูรักละโว้ยในชุมชนชาวไทยใหม่บริเวณแหลมตึกแกในจังหวัดภูเก็ตเท่านั้นเนื่องจากชุมชนนี้ตั้งอยู่ใกล้กับตัวเมืองภูเก็ตมากที่สุดเพราะมีระยะห่างเพียงแค่ 4 กิโลเมตร
2. การทดสอบความสามารถทางภาษาจะทดสอบเฉพาะภาษาอูรักละโว้ยเท่านั้น โดยจะมุ่งศึกษาเฉพาะการฟังและการพูดเท่านั้นเนื่องจากภาษาอูรักละโว้ยไม่มีภาษาเขียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญต่อการจัดทำนโยบายภาษาและการวางแผนทางภาษา
2. ผู้คนในชุมชนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าต่อการธำรงภาษาของตน
3. เกิดการส่งเสริมหรือจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ภายในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับภาษา วัฒนธรรม และประเพณีของชาวอูรักละโว้ยจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเกี่ยวกับการชำระและเปลี่ยนภาษาในหลาย ๆ ชุมชนภาษา ได้รับความสนใจอย่างแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ภาวะหลายภาษา(Multilingualism) ความสามารถทางภาษา (Language Competency) การเลือกภาษา (Language Choice) ทักษะคติต่อภาษา (Language Attitude) และการชำระและการเปลี่ยนภาษา (Language Maintenance and Shift)

เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ภาวะหลายภาษา

ภาวะหลายภาษาคือความสามารถในการใช้หลาย ๆ ภาษาของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือสถานการณ์ทางภาษาของทั้งประเทศหรือทั้งสังคม โดยในระดับประเทศหรือในระดับสังคมนั้นสามารถแบ่งภาวะหลายภาษาออกเป็น 2 ประเภทคือ Official และ De facto ตัวอย่างเช่น ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์จัดเป็นชาติที่มีภาวะหลายภาษาแบบ Official เนื่องจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์เกิดจากการรวมตัวของผู้พูดในหลาย ๆ ภาษาและยังพบอีกว่าเอกสารต่าง ๆ ในประเทศได้รับการตีพิมพ์เป็นภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และอิตาลี อีกตัวอย่างหนึ่งของประเทศที่เป็นภาวะหลายภาษาแบบ Official คือประเทศแคนาดาเนื่องจากการประกาศลงในรัฐธรรมนูญของประเทศว่าภาษาราชการคือภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส แต่ในขณะเดียวกันนั้นประเทศแคนาดาจัดเป็นประเทศภาวะหลายภาษาแบบ De facto ด้วยเช่นกันเพราะปัจจุบันนี้มีภาษาต่าง ๆ มากมายในประเทศแคนาดาเนื่องจากมีผู้อพยพมาจากหลายที่ ซึ่งผู้อพยพบางกลุ่มนั้นยังคงที่จะชำระภาษาของกลุ่มชนตัวเองนั้นไว้ (Clyne, 1997) จากคำจำกัดความของ Clyne ในเรื่องภาวะหลายภาษาในระดับประเทศหรือสังคมนั้น อาจสรุปได้ว่าประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ถือได้ว่าเป็นสังคมแบบพหุภาษา (Multilingual Community) เนื่องจากในประเทศไทยนั้นประกอบด้วยภาษาต่าง ๆ กว่า 60 ภาษาใน 5 ตระกูลภาษาด้วยกัน และในกว่า 60 ภาษานั้น ยังมีหลาย ๆ ภาษาที่มีการชำระภาษาของตนเอาไว้

ภาวะหลายภาษาในตัวบุคคลหมายถึงภาวะที่ผู้พูดมีความสามารถพูดได้มากกว่า 1 ภาษา คำจำกัดความของคำว่าภาวะหลายภาษานั้น นักภาษาศาสตร์แต่ละคนก็ให้ความหมายที่แตกต่างกันไป มองในมุมแคบจะพบว่าผู้พูดที่ถูกเรียกว่าผู้รู้หลายภาษานั้น จะต้องมีความสามารถทางภาษา (Language Competency) ตั้งแต่ 2 ภาษาขึ้นไป เท่า ๆ กัน ถ้าผู้พูดผู้นั้นเข้าใจและสื่อสารภาษาหลัก ได้ดีกว่าภาษารอง ก็จะไม่ถือว่าผู้พูดผู้นั้นเป็นผู้รู้หลายภาษา ในทางกลับกันในมุมกว้างของคำว่า ภาวะหลายภาษานั้นหมายถึงคนที่สามารถเข้าใจและสื่อสารได้มากกว่า 1 ภาษาโดยไม่จำเป็นต้อง มีความสามารถทางภาษาเท่ากัน ก็จะเรียกได้ว่าผู้พูดผู้นั้นเป็นผู้รู้หลายภาษา (อมรา ประติพัทธ์รัฐสินธุ์, 2548)

ภาวะหลายภาษาเกิดขึ้นในกลุ่มชนต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน เพราะมนุษย์เรานั้น มีการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกันเพราะ เหตุผลทางด้านธุรกิจหรือเหตุผลทางด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม แต่นั่นก็ไม่ได้ หมายความว่าผู้ที่อยู่ในชุมชนภาวะหลายภาษาจะต้องเป็นผู้รู้หลายภาษาหรือเป็นผู้สองภาษาทุกคน สาเหตุที่ทำให้บุคคลผู้นั้นเป็นผู้รู้หลายภาษาหรือผู้สองภาษานั้นเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ ปัจจัย แรกคือภาษาที่เป็นภาษาของคนกลุ่มใหญ่จะมีอิทธิพลเหนือกว่าภาษาของคนกลุ่มน้อย นั่นย่อม หมายความว่าชนกลุ่มน้อยจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาของคนกลุ่มใหญ่แต่คนกลุ่มใหญ่ไม่ จำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาของคนกลุ่มน้อยแต่อย่างใด ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการที่คนไทยไม่สามารถ พูดภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ได้และไม่มีความจำเป็นที่คนไทยซึ่งถือได้ว่าใช้ภาษาไทยอันเป็น ภาษาหลักของประเทศจะต้องเรียนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม แต่กลุ่ม ชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศต้องเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับคนภายนอกชุมชน ปัจจัยที่สอง ในบางประเทศนั้นจะมีการใช้ภาษาของคนกลุ่มน้อยในบางวัตถุประสงค์หรือบาง โอกาสเช่นกัน ในบางชุมชนนั้นเป็นชุมชนใหญ่และมีผู้พูดภาษานั้น ๆ ได้น้อย แต่ภาษานั้นก็กลับ เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนมากในชุมชน (Romaine, 2003)

นอกจากการมีปฏิสัมพันธ์ติดต่อกันระหว่างกลุ่มชนหรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่ทำ ให้เกิดชุมชนภาวะหลายภาษาแล้ว ยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดภาวะหลายภาษาอีก 4 ประการ ตาม หลักของ Fasold (1984) ดังนี้

1. การอพยพ

การอพยพสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทด้วยกันคือการอพยพของคนกลุ่มใหญ่เข้าไปยังดินแดนอื่นหรือประเทศอื่นและการอพยพของคนกลุ่มเล็กเข้าไปยังดินแดนอื่นหรือประเทศอื่นในการอพยพของคนกลุ่มใหญ่นั้นมักจะเป็นการเข้าไปปกครองประเทศหรือดินแดนที่มีชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชนต่าง ๆ อาศัยอยู่ในการอพยพประเภทนี้นั้นผู้อพยพจะนำภาษาและวัฒนธรรมของตนเข้าไปเผยแพร่ในประเทศนั้น ๆ ด้วย และประเภทที่สองคือการอพยพของคนกลุ่มเล็กที่เข้าไปยังดินแดนอื่น ๆ ในการอพยพประเภทนี้จะแตกต่างจากการอพยพประเภทแรกอยู่ค่อนข้างมากเนื่องจากการอพยพประเภทนี้นั้นผู้อพยพจะไม่ได้เข้าไปปกครองประเทศหรือดินแดนนั้น ๆ และไม่ได้นำภาษารวมทั้งวัฒนธรรมเข้าไปเผยแพร่อีกด้วย ในทางกลับกันผู้อพยพจะมีการเรียนรู้ภาษาของเจ้าของประเทศเพื่อใช้ติดต่อดสื่อสารกับบุคคลภายนอกกลุ่ม แต่จะใช้ภาษาประจำกลุ่มสำหรับการติดต่อดสื่อสารภายในกลุ่มชาติพันธุ์

2. การยึดครองอาณานิคม

การยึดครองอาณานิคมนั้นจะแตกต่างจากการอพยพตรงที่ การอพยพนั้นจะเป็นการอพยพของคนกลุ่มใหญ่ที่อยู่ในดินแดนติดกัน แต่การยึดครองอาณานิคมนั้นจะใช้คนเพียงจำนวนน้อยเข้าไปปกครองและตั้งรกรากถิ่นฐาน การยึดครองอาณานิคมนั้นสามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 แบบด้วยกันคือ การตั้งรกรากในอาณานิคม (Colonization) การผนวกอำนาจเข้าไว้ด้วยกัน (Annexation) (พัชรา อัมพวานนท์, 2551) และการยึดครองอาณานิคมทางเศรษฐกิจ (Economic Imperialism) (Fasold, 1984)

นอกจากนั้น Fasold (1984) ได้ให้ความแตกต่างของการตั้งรกรากในอาณานิคม (Colonization) และการผนวกอำนาจเข้าไว้ด้วยกัน (Annexation) ไว้ว่าทั้งการตั้งรกรากในอาณานิคมและการผนวกอำนาจเข้าไว้ด้วยกันนั้นไม่แตกต่างกันมากนัก แต่จะต่างกันตรงที่ว่า การตั้งรกรากในอาณานิคมต้องข้ามทะเลไป ส่วนอีกประเภทหนึ่งสามารถทำได้กับดินแดนประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากการยึดครองอาณานิคมทั้งสองแบบแล้ว การยึดครองอาณานิคมอีกแบบหนึ่งคือการยึดครองอาณานิคมทางเศรษฐกิจ การรวมประเทศแบบนี้จะแตกต่างจากทั้งสองแบบที่ได้

กล่าวมาข้างต้นเพราะการตกเป็นอาณานิคมในรูปแบบนี้นั้นจะไม่มีการสูญเสียอำนาจในการปกครองประเทศหรือแม้แต่ไม่มีการอพยพของชนชาติอื่นเข้ามาตั้งถิ่นฐานในดินแดนของตน แต่เป็นการที่ประเทศต่าง ๆ นั้นเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารกับต่างชาติในทางการค้าและเศรษฐกิจ เช่นการที่ประเทศไทยนั้นระบุให้ต้องเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศเป็นวิชาบังคับ ให้มีการเรียนการสอนคู่ขนานไปกับภาษาไทย

3. การรวมประเทศ

การรวมประเทศนั้นหมายถึงการนำเอากลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มารวมกันภายใต้การปกครองเดียวกัน ซึ่งการรวมประเทศนั้นจะแบ่งเป็นการรวมประเทศแบบสมัครใจและการรวมประเทศแบบไม่สมัครใจ จะพบได้ว่าการรวมประเทศแบบสมัครใจนั้นเป็นไปได้ไม่มากนักแต่ก็ยังสามารถพบได้ดังตัวอย่างเช่นการรวมประเทศของสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งมีภาษาราชการถึงสี่ภาษาด้วยกันคือ เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี และ โรมานซ์ อีกตัวอย่างหนึ่งของประเทศที่มีการรวมกันโดยความสมัครใจคือประเทศเบลเยียม โดยมีภาษาหลักอยู่สองภาษาคือ ภาษาฝรั่งเศสและภาษาเฟลมิช

การรวมประเทศอีกแบบคือการรวมประเทศแบบไม่สมัครใจ การรวมประเทศแบบนี้มักจะเกิดจากการที่ประเทศเหล่านั้นเคยตกเป็นประเทศอาณานิคมมาก่อน ประเทศเหล่านั้นนั้นมักจะพบกับปัญหาเรื่องความหลากหลายทางชาติพันธุ์เมื่อได้รับเอกราชจากประเทศมหาอำนาจ เนื่องจากประเทศมหาอำนาจได้คืนอำนาจให้กับประเทศที่เคยตกเป็นอาณานิคมนั้น ประเทศเหล่านั้นจะต้องปกครองตัวเองโดยอยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ปัญหาหลัก ๆ ที่ประเทศเหล่านี้พบคือเรื่องการวางแผนทางภาษา

4. การเป็นดินแดนชายขอบ

การเป็นดินแดนชายขอบของประเทศนั้นเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชุมชนนั้น ๆ กลายเป็นชุมชนภาวะหลายภาษาหรือแม้แต่ผู้คนที่อยู่ในบริเวณดินแดนชายขอบนั้นก็อาจเป็นผู้รู้หลายภาษา เนื่องจากมีเหตุผลหลายประการที่ทำให้บริเวณดินแดนชายขอบเป็นชุมชนภาวะหลายภาษา ประการแรกอาจเกิดจากสงครามในประวัติศาสตร์ เมื่อมีการสู้รบกันเกิดขึ้นประเทศที่ชนะสงครามจะนำประชาชนของประเทศที่แพ้สงครามเข้ายังประเทศของตน ผู้คนเหล่านั้นก็ได้นำภาษาของตนเข้ามายังประเทศผู้ชนะสงครามอีกด้วย ประการที่สองคือการที่คนในดินแดนชายขอบของ

ประเทศหนึ่งจะมีเชื้อชาติของอีกประเทศหนึ่งที่อยู่ติดกัน ตัวอย่างเช่น ในรัฐทาง ตะวันออกเฉียงเหนือรัฐหนึ่งของอเมริกา ผู้คนในรัฐนั้นกลับพูดภาษาฝรั่งเศสเหมือนกับคนในเมือง คิวเบค ประเทศแคนาดาที่อยู่ติดกัน

จากแนวคิดของ Fasold (1984) ที่เกี่ยวกับปัจจัยการเกิดภาวะหลายภาษานั้น สามารถ นำมาสรุปได้ว่า การเกิดภาวะหลายภาษานั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ การอพยพ การยึด ครองอาณานิคม การรวมประเทศ และการเป็นดินแดนชายขอบ ซึ่งในกรณีของงานวิจัยชิ้นนี้ ถ้า วิเคราะห์ตามแนวคิดของ Fasold (1984) ทั้ง 4 ประการจะเห็นได้ว่า ภาษาอูรักละโวยกลายเป็น ภาษานี้ในประเทศไทยเพราะเหตุผลของการอพยพนั่นเอง

ภาษาหลักภาษารองถือเป็นอีกประเด็นหนึ่งในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะหลายภาษาในชุมชน ซึ่งในการตัดสินใจจะให้ภาษาใดเป็นภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการของตานั้นอาจจะต้องใช้ การตัดสินใจจากหลาย ๆ ปัจจัย การตัดสินใจว่าภาษาใดเป็นภาษาหลักและภาษาใดเป็นภาษารองนั้นก็จะเป็น ข้อมูลส่วนหนึ่งในการวางแผนทางภาษาได้เป็นอย่างดี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึง หลักเกณฑ์การตัดสินใจภาษาหลักและภาษารอง 2 หลักเกณฑ์ดังนี้

หลักเกณฑ์ของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) โดยได้แบ่งภาษาหลักและภาษารอง ดังนี้

1. ภาษาหลัก (Major Language) ต้องเป็นไปตามคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- 1.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 25 ของประชากรหรือมากกว่า 1,000,000 คน
- 1.2 ต้องเป็นภาษาราชการของประเทศ
- 1.3 ต้องเป็นภาษาที่ใช้ในการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ของผู้ที่จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา

2. ภาษารอง (Minor Language) ต้องไม่เป็นไปตามคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งของภาษาหลัก และต้องเป็นไปตามคุณสมบัติหนึ่งในสองข้อนี้

2.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 5 ของประชากรหรือมากกว่า 100,000 คน

2.2 เป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อกลางในการสอนในระดับที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาตอนต้น และต้องมีการใช้ภาษานั้น ๆ ตีพิมพ์ลงในหนังสืออื่น ๆ นอกเหนือจากตำราเรียน

หลักเกณฑ์ของ Stewart (1968 อ้างใน สีนุ่นหา วังคะฮาด, 2542) ได้แบ่งภาษาหลักและภาษารองดังนี้

1. ภาษาหลัก (Major Language) ต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 25 ของประชากร

1.2 ต้องเป็นภาษาราชการของประเทศ

2. ภาษารอง (Minor Language) ต้องไม่มีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่งในภาษาหลักและต้องมีคุณสมบัติคือต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 5 ของประชากรแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 25 ของประชากรในชุมชน

จากหลักเกณฑ์ในการแบ่งภาษาหลักและภาษารองของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) และ Stewart (1968 อ้างใน สีนุ่นหา วังคะฮาด, 2542) จะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้เลือกหลักเกณฑ์ของ Ferguson เพื่อหาภาษาหลักและภาษารองภายในชุมชน

ความสามารถทางภาษา

ความสามารถทางภาษาหมายถึง ความสามารถที่ผู้ใช้ภาษามีในแต่ละทักษะไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเรื่องความสามารถทางภาษาเพราะว่าผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในชุมชนภาวะหลายภาษาหรือชุมชนภาวะสองภาษาที่ส่งผลถึงการธำรงและการเปลี่ยนภาษานั้นคือความสามารถทางภาษาของผู้คนในชุมชน ถ้าผู้คนในชุมชน

มีทักษะทางด้านภาษาของกลุ่มชนตัวเองเป็นอย่างดีนั้นย่อมเป็นสัญญาณในเชิงบวกว่าการร่ำเรียนภาษาของชุมชนค่อนข้างเข้มแข็ง แต่ถ้าคนในชุมชนภาวะหลายภาษาหรือสองภาษานั้นสามารถเข้าใจหรือสื่อสารภาษาของตนได้คล่องน้อยลงนั้นอาจเป็นสัญญาณในเชิงลบว่าการเปลี่ยนภาษากำลังเกิดขึ้นในชุมชนนั้น

Grimes (1986 cited in Chanmekha, 2003) ได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการที่จะทดสอบความสามารถทางภาษาของผู้คนที่อยู่ในชุมชนภาวะสองภาษาไว้ทั้งหมด 5 วิธีด้วยกันดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ของ U.S. Foreign Service Institute โดยผู้สัมภาษณ์ต้องพูดคุยกับผู้พูด ซึ่งเป็นผู้รู้สองภาษาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เพื่อประเมินความสามารถของผู้พูด
2. การสังเกต โดยที่วิธีนี้นั้นผู้วิจัยต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการเก็บข้อมูลเพื่อที่จะนำไปวิเคราะห์ นอกเหนือจากนั้นผู้วิจัยยังต้องศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาอีกด้วย
3. การแปล เป็นอีกวิธีหนึ่งในการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาโดยการให้ผู้บอกภาษาแปลประโยคที่กำหนดจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง
4. การศึกษาเป็นรายกรณี ซึ่งวิธีนี้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนแต่การศึกษาวิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมมากนักเนื่องจากจะต้องใช้ประชากรจำนวนมากในการศึกษา
5. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีในการทดสอบความสามารถทางภาษาและเหมาะกับชุมชนที่ประชากรไม่รู้หนังสือหรือภาษาของกลุ่มชนนั้น ๆ ไม่มีภาษาเขียน ซึ่งในการทดสอบผู้วิจัยจะตั้งคำถามโดยให้ผู้บอกภาษาตอบว่า “ได้” หรือ “ไม่ได้”

เนื่องจากภาษาอูร์กละไวยนั้นเป็นภาษาที่ไม่มีตัวเขียน ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กละไวยในจังหวัดภูเก็ต

การเลือกภาษา

ในชุมชนภาวะสองภาษา (Bilingual Community) หรือหลายภาษา (Multilingual Community) นั้น ผู้ที่อยู่ในชุมชนมักจะพูดได้มากกว่าหนึ่งภาษา การที่ผู้พูดจะสลับภาษานั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายประการเช่น แนววงการใช้ภาษาของผู้พูด บุคคลที่ผู้พูดพูดด้วย ความสนิทสนม นอกเหนือจากนั้นแล้ว การที่ผู้พูดบางคนเลือกที่จะสลับภาษานั้นเพื่อแสดงถึงระดับความสำคัญของเรื่องที่จะพูด ตัวอย่างเช่นพูดหัวข้อที่เป็นความลับ ผู้พูดมักจะเลือกใช้ภาษาที่มีแต่ผู้พูดและผู้ฟังเท่านั้นที่เข้าใจ (เอมอร์ ตรูวิเชียร, ม.ป.ป.) การที่ผู้พูดเลือกที่จะสลับภาษาหรือเลือกภาษาในการพูดนั้นเรียกว่าพฤติกรรมการใช้ภาษา แต่นอกเหนือจากการสลับภาษาและการเลือกภาษาของผู้พูดแล้ว สิ่งหนึ่งที่สามารถพบได้ในการใช้ภาษาของผู้พูดคือการปนภาษา

จากการวิจัยภาวะหลายภาษานั้นพบว่าการที่มีหลาย ๆ ภาษาอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ละภาษานั้นจะมีศักดิ์ศรีที่แตกต่างกัน อิทธิพลของภาษาแตกต่างกัน และความเข้มแข็งของประชากรที่แตกต่างกัน และด้วยเหตุผลเหล่านี้ทำให้ผู้พูดไม่ได้เลือกภาษาที่จะพูดเพียงเพราะวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเท่านั้น แต่ภาษาที่ผู้พูดเลือกใช้ยังสื่อถึงความหมายทางสังคมอีกด้วย และด้วยปัจจัยทางสังคมนี้เองกลายเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้พูดเลือกที่จะใช้ภาษาหนึ่งมากกว่าอีกภาษาหนึ่ง (Coulmas, 2005)

นอกจากปัจจัยที่เกี่ยวกับความหมายทางสังคมที่ทำให้ผู้พูดเลือกภาษาหรือสลับภาษาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดการสลับภาษาของผู้พูดอีกเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง การเลือกหัวข้อการสนทนา และความห่างของสังคมและวัฒนธรรม การสลับภาษานั้นจะแตกต่างจากการเลือกภาษาในภาวะทวิภพณ์ตรงที่ว่าในภาวะทวิภพณ์นั้นผู้พูดตั้งใจที่จะเลือกภาษาใดภาษาหนึ่งในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นภาษาสูงหรือภาษาต่ำ แต่ในการสลับภาษานั้นผู้พูดไม่ได้มีความระมัดระวังในการสลับภาษา โดยการสลับภาษาจะเกิดขึ้นเป็นธรรมชาติของผู้พูด (Wardhaugh, 1986)

Wardhaugh (1986) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาของคนอีกว่าในบางครั้งนั้นผู้พูดก็จำเป็นต้องเลือกภาษาให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ เช่นผู้พูดอาจใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งหรือหลายภาษาเมื่ออยู่ที่บ้าน อาจใช้อีกภาษาหนึ่งเมื่ออยู่ในหมู่บ้าน และได้เปลี่ยนไปเป็นอีกภาษาหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า นอกเหนือจากนั้นอาจเปลี่ยนไปยังอีกภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร

โดยงานวิจัยของ Herman (1968, cited in Fasold, 1984) ได้ใช้วิธีการที่เรียกว่า “Overlapping Situations” โดยวิธีการนี้จะมี 3 สถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยสถานการณ์แรกนั้น จะเกี่ยวกับความต้องการส่วนตัวของผู้พูด และอีกสองสถานการณ์จะเกี่ยวกับการจัดกลุ่มทางสังคม ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ นั้นผู้พูดจะรู้สึกกว่าตัวเอง ได้มีส่วนในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยที่ผู้พูดจะ ตัดสินใจเลือกภาษาที่ตนเองรู้สึกที่สุดและจะเลือกภาษาที่กลุ่มทางสังคมคาดหวังให้ผู้พูดเลือก โดยที่ กลุ่มทางสังคมนั้นหมายถึง Immediate Situation และ Background Situation โดยที่ Immediate Situation คือสถานการณ์จริงที่ผู้พูดอาจไปอยู่ ณ เวลานั้น ส่วน Background Situation หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้พูดไม่ได้ไปอยู่จริงแต่ผู้พูดอยากเป็นสมาชิกของสถานการณ์นั้น Herman ได้สรุป Overlapping Situation ทั้ง 3 สถานการณ์ดังนี้ Personal needs, Background situations และ Immediate situation

งานวิจัยชิ้นที่สองที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นของ Howard Giles and his associates (Giles 1973; Giles, Bourhis and Taylor 1977 cited in Fasold, 1984) โดย Giles ได้ใช้ Accommodation Theory ซึ่งทฤษฎีนี้เน้นที่ตัวคู่สนทนาของผู้พูดเป็นหลัก โดยที่ผู้พูดนั้นจะเลือกใช้ภาษาโดยขึ้นอยู่กับคู่ สนทนา ผู้พูดจะเปลี่ยนภาษาไปเป็นอีกภาษาเมื่อผู้พูดต้องการที่จะเป็นหนึ่งในสมาชิกของกลุ่มนั้น หรือต้องการการยอมรับของกลุ่มนั้น ๆ แต่ในทางกลับกันการเปลี่ยนภาษาของผู้พูดนั้นอาจหมายถึง ผู้พูดไม่ต้องการที่จะพูดกับคู่สนทนา นั้น ๆ เลยเปลี่ยนไปใช้ภาษาอีกภาษาหนึ่งก็เป็นได้

3. Anthropology

วิธีการวิเคราะห์ในทางมานุษยวิทยาจะคล้ายกับการวิเคราะห์ในแนวของจิตวิทยาสังคม โดยที่การวิเคราะห์ทางมานุษยวิทยานั้นจะศึกษาการเลือกภาษาจากโครงสร้างทางสังคมของผู้พูด การวิเคราะห์ในทางมานุษยวิทยานั้นจะมีขอบเขตที่กว้างกว่าการวิเคราะห์ในแนวจิตวิทยาสังคมคือ จะมีการวิเคราะห์ทางด้านการปนภาษา (Code-mixing) และการสลับภาษา (Code-switching)

การปนภาษา (Code-mixing) หรือการสลับภาษาในประโยคสนทนา (Conversational code-switching) (Gumperz, 1977 cited in Fasold, 1984) คือมีการปนของภาษาสูงและภาษาต่ำในหนึ่ง ประโยคสนทนา ซึ่งในการปนของภาษาสูงสามารถแบ่งลักษณะของการปนภาษาได้ 3 ประเภท ด้วยกันคือการปนภาษาสูงเพื่อให้เห็นให้ผู้พูดมีความรู้ที่ดีในเรื่องที่พูด การปนภาษาเพื่อ ชี้ให้เห็นถึงประเด็นของเรื่องของผู้พูดแล้ว และการปนภาษาเพื่อเป็นการออกคำสั่งกับเด็ก ซึ่งการปน

ภาษาทั้ง 3 ประเภทนั้นจะเป็นการปนภาษาที่ผู้พูดตั้งใจที่จะใช้ภาษาสูงปนเข้ามาในบทสนทนา ซึ่งการปนภาษานั้นบางครั้งผู้พูดอาจไม่รู้ตัวว่าในประโยคที่ตนได้พูดออกไปนั้นเกิดการปนภาษาขึ้น

ในการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนเฉพาะทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกภาษาเท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาพฤติกรรมในการสลับภาษาหรือการปนภาษาของผู้พูดในชุมชนแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะนำทฤษฎี Sociology Domain Analysis มาวิเคราะห์เกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาของคนในชุมชน ซึ่งผู้วิจัยจะศึกษาการเลือกใช้ภาษาตามแนวทางการใช้ภาษาตามสถานที่และคู่สนทนา

ทัศนคติต่อภาษา

การหาทัศนคติต่อภาษาถือเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในการทำวิจัยเกี่ยวกับการชำระและการเปลี่ยนภาษา เนื่องจากในการหาทัศนคติต่อภาษานั้นสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์แนวโน้มในการเปลี่ยนภาษาของชุมชนได้ นอกเหนือจากนั้นแล้วยังสามารถวิเคราะห์ความเข้มแข็งของชุมชนในการชำระภาษาของกลุ่มตน การวิจัยทางด้านทัศนคติต่อภาษานั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ Content Analysis, Direct Measurement และ Indirect Measurement (Bouchard Ryan *et al.*, 1982 cited in Burns, Matthews, and Nolan-Conroy, 2001)

Content Analysis คือการวิเคราะห์ทัศนคติด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การดูจากอัตชีวประวัติ กรณีศึกษา และการสังเกตการณ์จากผู้เข้าร่วม ข้อดีของการทำ Content Analysis คือไม่ได้มีการละลบละล้างหรือยุ่งเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้ข้อมูลที่ดีและเป็นธรรมชาติที่สุด ผลการวิจัยจะได้รับการสรุปบนพื้นฐานของการสังเกตจากผู้วิจัย

Direct Measurement คือการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาโดยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นจากแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ แบบสอบถามนั้นสามารถสร้างได้ทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด การสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิดนั้นมีข้อดีค่อนข้างมากเพราะผู้ที่ทำแบบสอบถามนั้นสามารถแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติได้หลากหลายตามความคิดของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนแต่ถึงอย่างไรก็ตามการทำแบบสอบถามแบบปลายเปิดนั้นก็ยังมีข้อเสียอยู่เหมือนกันคือผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะตอบออกนอกประเด็นจากที่ผู้วิจัยต้องการและนอกเหนือจากนั้นด้วยคำตอบที่หลากหลายทำให้ผู้วิจัยไม่อาจจะจัดกลุ่มหรือให้

ค่าของคำตอบต่าง ๆ ได้ การสร้างแบบสอบถามแบบปลายปิดคือการสร้างคำถามลักษณะใช่หรือไม่ใช่ การสร้างคำตอบแบบตัวเลือก หรือแม้แต่การสร้างคำถามแบบ Semantic-differential ข้อดีของการทำแบบสอบถามไม่ว่าจะเป็นแบบปลายเปิดหรือปลายปิดก็ตามคือความสะดวกและความง่ายต่อการเก็บข้อมูลจำนวนมาก ๆ และสามารถเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ที่หามาได้ แต่ถึงอย่างนั้นการทำแบบสอบถามก็ยังมีข้อเสียคือผู้วิจัยอาจไม่ได้ข้อมูลที่แสดงถึงความเข้มข้นของคำตอบที่ครบถ้วน

Indirect Measurement การทำวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาประเภทนี้นั้นผู้ให้ข้อมูลจะไม่ว่าผู้วิจัยกำลังเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติอยู่ วิธีวิจัยที่สามารถพบได้ในการเก็บข้อมูลประเภท Indirect Measurement คือ Matched-guise Technique ข้อดีของการทำวิจัยแบบนี้คืองานวิจัยจะควบคุมตัวแปรทุกตัวยกเว้นภาษา นอกจากนั้นการวิจัยประเภทนี้ยังสามารถหาค่าทางสถิติได้อย่างดีอีกด้วย แต่ในทางกลับกันการวิจัยแบบนี้ก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์เพราะการใช้เทปบันทึกเสียงเป็นเครื่องมือในการวิจัยทำให้เกิดสถานการณ์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ

นอกจากการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาซึ่ง Bouchard Ryan *et al.* (1982 cited in Burns, Matthews, and Nolan-Conroy, 2001) ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทแล้ว Fasold (1984) ได้จำแนกวิธีการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาออกเป็น 5 วิธีด้วยกัน ดังนี้

1. Matched-guise Technique ได้รับการพัฒนาปรับปรุงโดย Wallace Lambert *et al.* (1960; Lambert, 1967 cited in Fasold, 1984) วัตถุประสงค์ของ Matched-guise Technique คือต้องการจะควบคุมทุกตัวแปรยกเว้นตัวแปรทางภาษาเท่านั้น วิธีการทำ Matched-guise Technique คือผู้รู้สองภาษาจำนวนหนึ่งจะได้รับการคัดเลือกให้บันทึกเสียงโดยการอ่านบทความอันเดียวกัน โดยครั้งแรกนั้นจะต้องอ่านโดยใช้ภาษาของตนและอีกครั้งหนึ่งจะต้องใช้อีกภาษา หลังจากนั้นแถบบันทึกเสียงทั้งหมดจะถูกจับเรียงใหม่ เพื่อให้ดูเหมือนว่าเสียงเหล่านั้นไม่ได้เกิดจากคน ๆ เดียวกัน ตัวอย่างเช่น ถ้าต้องการจะทดสอบเกี่ยวกับทัศนคติภาษาฝรั่งเศส อาจให้เสียงแรกเป็นเสียงภาษาฝรั่งเศสและตามด้วยเสียงภาษาอังกฤษในเสียงที่สองและสามโดยที่เป็นเสียงคนอื่น หลังจากนั้นก็จับด้วยเสียงภาษาอังกฤษที่พูดโดยคนที่พูดภาษาฝรั่งเศสเป็นเสียงแรก

2. Semantic Differential Scales โดยที่วิธีการวิจัยนั้นจะเหมือนกับ Matched-guise Technique ทุกอย่าง ในการทำ Semantic Differential Scales นั้นผู้วิจัยต้องสร้างแบบทดสอบที่ประกอบด้วยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกันเช่น ดีกับเลว ฉลาดกับโง่ เป็นต้น โดยที่ต้องสร้าง

ช่องว่าง 5-7 ช่องระหว่างคำสองคำ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการทดสอบเลือกตัวเลขที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดกับเสียง ๆ นั้น Semantic Differential Scales นั้นได้รับการพัฒนาโดย Osgood, Suci, and Tannenbaum (1957 cited in Fasold, 1984)

3. แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือแบบสอบถามแบบปลายปิดและแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยที่แบบสอบถามแบบปลายเปิดนั้นผู้ตอบแบบสอบถามจะมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นค่อนข้างมาก ในทางกลับกันนั้น โอกาสที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะตอบหลุดจากประเด็นที่ถามก็มีความเป็นไปได้สูงเช่นกัน สำหรับแบบสอบถามแบบปลายปิดนั้นผู้ตอบแบบสอบถามจะตอบได้ง่ายกว่าแบบสอบถามแบบปลายเปิดและยังเป็นการง่ายต่อผู้ทำการวิจัยในการคิดคะแนนอีกด้วย

4. การสัมภาษณ์ ซึ่งจะคล้ายกับการใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดแต่ต่างกันตรงที่ว่า การสัมภาษณ์นั้นไม่มีแบบสอบถาม ผู้ดำเนินการวิจัยจะสอบถามทัศนคติต่อภาษาจากผู้ได้รับการสัมภาษณ์แล้วดำเนินการจดบันทึกความคิดเห็นเหล่านั้นลงในสมุดหรืออัดเสียงเอาไว้ ข้อดีของการสัมภาษณ์ก็คือการระงับการไม่ไปตกอยู่กับผู้ถูกสัมภาษณ์ อีกประการหนึ่งก็คือเมื่อผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามนอกเหนือจากประเด็นในการสัมภาษณ์ ผู้ดำเนินการวิจัยก็ยังสามารถนำกลับเข้ามาโดยง่าย แต่การสัมภาษณ์นั้นก็ยังมีข้อเสียคือใช้ระยะเวลาค่อนข้างมากในการทำและเสียค่าใช้จ่ายสูง

5. การสังเกตการณ์ซึ่งวิธีนี้จะตรงกับ Content Analysis ของ Bouchard Ryan *et al.* (1982 cited in Burns, Matthews, and Nolan-Conroy, 2001) โดยที่ผู้ดำเนินการวิจัยนั้นจะได้ข้อมูลที่เป็นธรรมชาติที่สุด การวิจัยในรูปแบบนี้จะเหมาะกับการวิจัยในเชิงสังคมวิทยาหรือชาติพันธุ์วรรณา

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกการวิจัยทัศนคติต่อภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ยในจังหวัดภูเก็ต โดยวิธี Matched-guise Technique และ Semantic Differential Scales ซึ่งเป็นวิธีการทดสอบแบบ Indirect Measurement ตามหลักของ Bouchard Ryan *et al.* (1982 cited in Burns, Matthews, and Nolan-Conroy, 2001) เนื่องจากผู้วิจัยไม่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างรู้ว่ากำลังถูกทดสอบในเรื่องทัศนคติต่อภาษา เพราะในบางครั้งการที่กลุ่มตัวอย่างรู้ว่ากำลังถูกสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ อาจให้คำตอบที่ไม่เป็นตรงกับความเป็นจริงเพราะไม่ยอมให้ผู้อื่นรู้ความคิดจริง ๆ ที่ตนคิด และสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยใช้ทั้ง Matched-guise Technique และ Semantic Differential Scales เพราะทั้งสองวิธีนี้สามารถใช้แถบบันทึกเสียงชุดเดียวกันในการทดสอบได้ เพียงแต่ Matched-guise

Technique ผู้วิจัยจะสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับอาชีพของผู้พูด ส่วน Semantic Differential Scales นั้น ผู้วิจัยจะสอบถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพและลักษณะของผู้พูดตามความคิดของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดที่จะแสดงไว้ในส่วนของวิธีการวิจัย

การชำระและการเปลี่ยนภาษา

จากการศึกษาเรื่องแผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย (สุวิไล เปรมศรีรัตนและคณะ, 2547) ทำให้ทราบว่าประเทศไทยนั้นเป็นสังคมพหุภาษาสังคมหนึ่งที่ประกอบไปด้วยหลากหลายชาติพันธุ์ โดยมีภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการคือภาษาไทย โดยภาษาไทยนั้นยังสามารถแบ่งได้เป็นภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ เช่น ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นกลาง ซึ่งมีการกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทุกภาคของประเทศไทย ภาษาไทยได้เข้าไปมีบทบาทต่าง ๆ ที่สำคัญในชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ จากกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชุมชนภาษาเดียวกลายเป็นชุมชนภาวะสองภาษาและจากชุมชนภาวะสองภาษาจะเกิดการเปลี่ยนภาษามายังภาษาที่มีอิทธิพลมากกว่านั้นคือภาษาไทย

จากภาวะสองภาษาในกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโว้ยในจังหวัดภูเก็ตนำไปสู่การเปลี่ยนภาษาสู่ภาษาไทยถ้าไม่มีการชำระภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ตัวเองไว้ การเปลี่ยนภาษา (Language shift) อาจเรียกได้อีกชื่อหนึ่งว่าการตายของภาษา (Language death) Fasold (1984) และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548) ได้ให้ความหมายของการเปลี่ยนภาษาว่าเป็นการที่ภาษา นั้นเหลือผู้ที่สามารถพูดภาษาได้ แม้แต่คนเดียวหรือผู้ที่พูดภาษานั้น ได้ตายหมดแล้วให้ถือว่าภาษานั้นอยู่ในภาวะการตายของภาษา โดยสมบูรณ์ ถึงแม้ว่าภาษานั้นจะมีการเรียนการสอนอยู่หรือมีการใช้ในหน้าที่ที่ต่างกัน ไปก็ตาม

ภาวะที่เกิดตรงข้ามกับภาวะการเปลี่ยนภาษาแต่มีความเกี่ยวเนื่องกันคือภาวะการชำระภาษา (Language Maintenance) การชำระภาษาเป็นการที่ชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ เลือกที่จะใช้ภาษาของตนต่อไปขณะที่ได้รับอีกภาษาหนึ่งเข้ามา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการชำระภาษาไว้คือ การที่ชุมชนใดชุมชนหนึ่งไม่ยอมให้ภาษาท้องถิ่นหรือภาษาพื้นเมืองถูกแทนที่ด้วยภาษาที่มีอิทธิพล การชำระภาษามักจะเป็นไปตามธรรมชาติของชุมชนเมื่อมีอีกภาษาหนึ่งเข้ามาในชุมชน แต่ในบางชุมชนนั้นการชำระภาษาเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน

นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับการเปลี่ยนภาษาอันเนื่องมาจากภาวะสองภาษาในชุมชน (Romaine, 2000) ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษาและการรุกรานภาษาได้อีก โดยผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการรุกรานและการเปลี่ยนภาษาแล้วพบว่า มีผู้ที่เอ่ยถึงปัจจัยต่าง ๆ ไว้อยู่ด้วยกัน 4 คนคือ Kloss (1966 cited in Pauwels, 2004) Fasold (1984) Landweer (1998, 2001 cited in Chakshuraksha, 2003) และ Holmes *et al.* (1993)

Kloss (1966 cited in Pauwels, 2004) ได้อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับการรุกรานภาษาไว้เป็น 2 กลุ่มด้วยกันคือ กลุ่มที่ 1 “clear-cut” คือปัจจัยที่ชี้ให้เห็นถึงการสนับสนุนให้เกิดการรุกรานอย่างชัดเจน และกลุ่มที่ 2 คือ “ambivalent” คือปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดทั้งการรุกรานภาษาหรือการเปลี่ยนภาษา

กลุ่มที่ 1 Clear-cut หรือกลุ่มที่มีปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการรุกรานภาษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการรุกรานภาษาโดยตรง

1. การอพยพตั้งถิ่นฐานในระยะสั้น
2. การที่กลุ่มชนนั้น ๆ ได้อยู่ท่ามกลางวงล้อมของกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาอื่น ๆ
3. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับโรงเรียนที่ดำเนินการโดยทางศาสนา
4. การมีประสบการณ์ในการรุกรานภาษาก่อนเกิดการอพยพย้ายถิ่น

กลุ่มที่ 2 Ambivalent หรือกลุ่มที่มีปัจจัยสนับสนุนให้เกิดทั้งการรุกรานและการเปลี่ยนภาษา โดยแบ่งออกเป็น 5 ปัจจัยด้วยกัน ซึ่ง Kloss (1966 cited in Pauwels, 2004) ได้รวมปัจจัยที่เกิดจากแต่ละบุคคลและกลุ่มบุคคล

1. ระดับการศึกษาของผู้อพยพ ซึ่งการที่ผู้อพยพมีการศึกษาสูงมากเท่าไรนั้นย่อมหมายความว่าโอกาสที่จะเกิดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมในชนกลุ่มน้อยมากขึ้นเท่านั้น แต่นั่นก็หมายความว่า การปรับตัวให้เข้ากับคนกลุ่มใหญ่ของสังคมก็จะง่ายมากขึ้นอีกด้วย เพราะปัญหาทางด้านภาษาและการศึกษาก็จะน้อยลง

2. ความเข้มแข็งของจำนวนสมาชิกในกลุ่ม นั้นย่อมหมายความว่ากลุ่มใดที่มีขนาดใหญ่หรือมีจำนวนสมาชิกมาก การรุกรานภาษาก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

3. ความคล้ายคลึงทางด้านภาษาและวัฒนธรรมกับคนกลุ่มใหญ่ที่มีบทบาท ยังมีภาษา หรือวัฒนธรรมใกล้เคียงกับคนกลุ่มใหญ่มากเท่าไร โอกาสที่จะชำระภาษาก็เป็นไปได้ยากมากขึ้น เท่านั้น เพราะความเหมือนกันนั้นทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกับคนกลุ่มใหญ่ได้ง่าย

4. ทักษะติดต่อคนกลุ่มใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อภาษาและ/หรือต่อกลุ่มชน ถึงแม้ว่าทักษะติด ของคนกลุ่มใหญ่ที่มีต่อภาษาและ/หรือต่อชนกลุ่มน้อยนั้น จะเป็นสิ่งที่ดีที่จะช่วยให้เกิดการชำระ ภาษาในกลุ่มชน แต่ในบางครั้งก็เป็นการทำลายหรือหยุดยั้งกระบวนการชำระภาษาของชุมชน

5. ลักษณะต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชน ซึ่ง Kloss (1966 cited in Pauwels, 2004) ได้กล่าวถึงปัจจัยข้อนี้เพื่อที่จะกระตุ้นให้ชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายในด้านการ ชำระภาษาที่ไม่ได้กล่าวมาในข้างต้น นั้นอาจหมายถึงการที่ให้ชนกลุ่มนั้นตระหนักและเห็น ความสำคัญต่อภาษาของตน

Fasold (1984) กล่าวเอาไว้เช่นเด่นเดียวกับ Romaine (2000) ที่ว่าเงื่อนไขพื้นฐานที่สุดที่ทำให้ เกิดเปลี่ยนภาษาคือการที่เกิดภาวะสองภาษาขึ้นในชุมชน แต่ Fasold (1984) ได้กล่าวเพิ่มเติม นอกจากนั้นว่า ภาวะสองภาษาในชุมชนไม่ใช่ปัจจัยเดียวที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษาในชุมชน ได้ เพราะในบางชุมชนนั้น ได้เกิดภาวะสองภาษาขึ้นมาหลายทศวรรษแล้วแต่ก็ไม่มีทีท่าว่าจะเกิดการ เปลี่ยนภาษาแต่อย่างใด อาจมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาประกอบทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษาในชุมชนดังนี้

1. การอพยพย้ายถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการอพยพย้ายถิ่นของชนกลุ่มน้อยที่ย้ายเข้าไปอยู่ใน ดินแดนที่ไม่สามารถใช้ภาษาประจำกลุ่มของตนสื่อสารได้หรือแม้แต่ชนกลุ่มใหญ่ที่ได้เอาภาษาของ ตนไปเผยแพร่ยังคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษา
2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
3. การศึกษาภาษาในระบบโรงเรียนและภาวะต่าง ๆ จากรัฐบาล
4. การเปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง
5. การให้ความสำคัญหรือศักดิ์ศรีแก่ภาษาอื่นมากกว่าภาษาของตน
6. การที่มีผู้พูดภาษานั้น ๆ น้อยลงก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษาได้เช่นกัน

จากการวิจัยต่าง ๆ ยังไม่พบว่ามี การเปลี่ยนภาษาของคนกลุ่มใหญ่เลย ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าการเปลี่ยนภาษานั้นมักจะเกิดกับภาษาของคนกลุ่มน้อย ภาษาที่มีสถานะต่ำในสังคม และภาษาที่ผู้พูดเห็นว่าไม่มีศักดิ์ศรี

นอกจากปัจจัยที่มีผลต่อการชำระและการเปลี่ยนภาษาดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้ว Landweer (1998, 2001 cited in Chakshuraksha, 2003) ได้เสนอ A List of Eight Four-stage Hierarchy-scaled Factors โดยได้กำหนดปัจจัย 8 ประการที่ส่งผลต่อการชำระและการเปลี่ยนภาษาดังนี้

1. ระดับความสัมพันธ์ของชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ยังมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับชุมชนเมืองมากเท่าไร ยิ่งบ่งบ่อนการมีอยู่ของภาษาของชนกลุ่มน้อยมากขึ้นเท่านั้น
2. แนวทางการใช้ภาษา ยังมีการใช้ภาษาในแวดวงภาษาที่หลากหลายมาก โอกาสในการชำระภาษาของชนกลุ่มน้อยยังมีมากขึ้นเท่านั้น
3. ความถี่และประเภทของการสลับภาษา ยังมีการใช้ภาษาเพียงภาษาเดียวมากเท่าไร โอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนภาษาก็จะน้อยลงเท่านั้น ในทางกลับกันถ้ามีความถี่ในการสลับภาษามาก โอกาสที่จะเปลี่ยนภาษาก็สูงมากขึ้นเท่านั้น
4. การเคลื่อนที่ของกลุ่มประชากร การที่มีผู้อพยพเข้ามาภายในชุมชนจนทำให้เกิดภาวะชุมชนสองภาษา ถ้าผู้อพยพลูกที่ว่าจะเป็นผู้รู้สองภาษาโอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนภาษาของชนกลุ่มน้อยในชุมชนก็น้อย แต่ในทางกลับกันถ้าผู้อพยพเป็นกรานที่จะชำระภาษาของตนและให้ผู้อื่นในสังคมเรียนรู้ภาษาของเขาโอกาสที่จะเปลี่ยนภาษาก็เป็นไปได้สูง
5. การกระจายตัวในเครือข่ายทางสังคมของผู้พูด ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการชำระและการเปลี่ยนภาษาเนื่องจากถ้าผู้พูดอยู่กันเป็นกลุ่มในเครือข่ายทางสังคม การเปลี่ยนภาษาก็จะเป็นไปได้น้อย แต่ถ้าพบการกระจายตัวของผู้พูดเป็นจำนวนมาก การเปลี่ยนภาษาก็จะเกิดขึ้นโดยง่าย

6. ภาพลักษณ์ของชุมชนทั้งในมุมมองจากคนในชุมชนและสังคมภายนอก ถือเป็นสิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่ง การที่ชุมชนมีเอกลักษณ์ที่ดี สถานะทางสังคมที่ดี และความแตกต่างของวัฒนธรรมที่ชัดเจน ยิ่งเป็นสิ่งที่ดีต่อการส่งเสริมภาษาของกลุ่มตนเอง

7. ศักดิ์ศรีของภาษา การที่ให้ความสำคัญกับภาษานั้น ๆ โอกาสที่จะมีการชำระภาษาก็มีความเป็นไปได้สูง แต่ถ้ามองข้ามหรือดูแคลนภาษานั้น ๆ แล้วความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนภาษา ก็เป็นไปได้สูงเช่นกัน

8. การเข้าไปสู่พื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและได้รับการยอมรับ เป็นที่แน่นอนว่าถ้ามีการยอมรับภาษาของชนกลุ่มน้อยเข้าในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในทางเศรษฐกิจ ภาษาของชนกลุ่มน้อยก็ยังคงดำรงอยู่ในทางกลับกันถ้ามีภาษาอื่น ได้รับความสำคัญมากกว่าหรือได้รับการให้ใช้มากกว่า โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนภาษาก็จะเกิดขึ้นได้เหมือนกัน

นอกจาก A List of Eight Four-stage Hierarchy-scaled Factors ของ Landweer (1998, 2001 cited in Chakshuraksha, 2003) ยังมีอีกทฤษฎีหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาตรวจสอบการชำระและการเปลี่ยนภาษานั้นก็คือทฤษฎีของ Holmes *et al.* (1993) โดยที่ Holmes *et al.* ได้เสนอปัจจัยที่สนับสนุนต่อการชำระภาษาไว้ 8 ประการดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมระหว่างผู้คนในชุมชน

การที่แต่ละครอบครัวไม่มีปฏิสัมพันธ์กันในชุมชนนั้น อาจส่งผลให้การชำระภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ เป็นไปได้ยากและนั่นก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเปลี่ยนภาษาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้คนในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์เช่น งานแต่งงาน เทศกาลหรือการเฉลิมฉลองต่าง ๆ หรือแม้แต่การเล่นกีฬาภายในชุมชน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน จะเป็นการเพิ่มแควงการใช้ภาษาซึ่งส่งผลให้ผู้คนในชุมชนมีโอกาสที่จะใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเพิ่มมากขึ้น และนอกเหนือจากนั้นเยาวชนรุ่นใหม่ก็ได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ภาษาของตนทั้งในเรื่องการฟังและการพูดอย่างเป็นธรรมชาติอีกด้วย

2. ภาษาที่ใช้ในครัวเรือน

จากการวิจัยของ Holmes *et al.* ในครอบครัวของชาวอิตาลีในสหราชอาณาจักรพบว่า พ่อแม่จะพูดกับลูกของตนเป็นภาษาอิตาลีตั้งแต่ลูกยังไม่เข้าโรงเรียน และเมื่อลูกเข้าโรงเรียนแล้วพบว่าการใช้ภาษาอิตาลีในครอบครัวได้เปลี่ยนไปเนื่องจาก ลูก ๆ ของพวกเขา มักจะโต้ตอบกลับมาเป็นภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ทำให้พ่อแม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องที่น่าแปลกใจในการสื่อสารกับลูก ดังนั้น พ่อแม่ชาวอิตาลีจึงหันมาพูดภาษาอังกฤษกับลูกของตนเองในที่สุด

นั่นหมายความว่าสถาบันครอบครัวต้องเป็นสถาบันที่ต้องเข้มแข็งที่จะธำรงภาษาของตนไว้ คนในครอบครัวมีส่วนในการสนับสนุนให้เกิดการธำรงภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เอาไว้ พ่อแม่สามารถเพิ่มความสามารถทางด้านภาษาของลูกได้โดย การใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนในการติดต่อสื่อสาร พูดคุย หรือมีปฏิสัมพันธ์กันภายในครัวเรือน และนั่นก็เป็นทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เด็กรุ่นใหม่ได้ใช้ภาษาประจำชาติพันธุ์ของตน นอกเหนือจากนั้นเยาวชนรุ่นใหม่ก็จะไม่ลืมภาษาของตนอีกด้วย

3. ทักษะที่ดีต่อภาษาของตนเองและการให้คุณค่าที่ดีแก่ชาติพันธุ์ของตน

การที่สังคม ชุมชน หรือผู้คนที่มีความดีต่อภาษาของตนเองและเห็นคุณค่าแก่ชาติพันธุ์ของตน ทำให้การธำรงภาษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย นอกเหนือจากนั้นการที่ภาษาจะเปลี่ยนก็อาจเกิดขึ้นได้น้อยลง ถึงแม้ว่าจะมีแรงกดดันจากภาษาหลักของประเทศก็ตาม ในทางกลับกัน ถ้าผู้คนที่มีความดีต่อภาษาของตนเองและเห็นคุณค่าแก่ชาติพันธุ์ของตนและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาของตน พร้อมทั้งยอมรับเอาวัฒนธรรม ประเพณี และภาษาของชนกลุ่มใหญ่เข้ามายังกลุ่มของตนก็จะส่งผลให้การเปลี่ยนภาษาเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเกิดการตายของภาษาในที่สุด

4. การที่ผู้พูดภาษาเดียวกันสร้างบ้านอยู่ในบริเวณที่ติดกัน

Holmes *et al.* ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อผู้คนที่พูดภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกันหรือติดกัน นั้นย่อมหมายถึง โอกาสที่จะทำให้ผู้คนที่เหล่านั้นมีโอกาสใช้ภาษาของพวกเขาออกบ้านมากขึ้น ความถี่ในการใช้ภาษาของตนในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นจากการที่ผู้พูดมีการติดต่อสื่อสารและพบปะกัน ทำให้โอกาสที่ภาษาเหล่านั้นจะคงอยู่มีเพิ่มมากขึ้นด้วย

5. การไม่แต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์

การแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนภาษาอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเด็กที่เกิดจากการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์มีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์น้อยลงแต่หันไปใช้ภาษาที่เป็นภาษาหลักของประเทศหรือของชุมชน นอกเหนือจากนั้นยังพบอีกว่า ถ้าฝ่ายหญิงนั้นเป็นคนนอกกลุ่มชาติพันธุ์และไม่สามารถสื่อสารภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ได้ การเปลี่ยนภาษาก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้รวดเร็วมากขึ้น

6. การสนับสนุนภาษาที่ใช้ในชุมชนจากโรงเรียน

ถึงแม้ว่าการสนับสนุนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์จากโรงเรียนในชุมชนจะไม่เพียงพอที่จะป้องกันการเปลี่ยนภาษาก็ตาม แต่นั่นถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีที่จะป้องกันการเปลี่ยนภาษา เนื่องจากสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียนภายในชุมชนสามารถดึงดูดและทำให้ผู้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมประจำกลุ่มชาติพันธุ์ของตน นอกเหนือจากนั้นโรงเรียนยังเป็นแหล่งที่จะให้ความรู้แก่เด็ก ๆ เกี่ยวกับภาษาประจำกลุ่มชาติพันธุ์ของพวกเขา

7. ภาษาที่ใช้ในศาสนาหรือพิธีกรรมต่าง ๆ

ศาสนาหรือพิธีกรรมต่าง ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งในการธำรงภาษาของชุมชนนั้น ๆ ตัวอย่างเช่นโบสถ์ในศาสนาคริสต์หรือวัดในศาสนาพุทธที่ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนมีการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชน ๆ นั้นในการประกอบพิธีกรรมหรือแม้แต่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ภาษา ถึงแม้ว่าในบางชุมชนจะไม่มี ความข้องเกี่ยวกับศาสนาโดยตรงแต่ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ของชุมชนที่ใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ก็เป็นส่วนหนึ่งในการธำรงภาษาได้อีกด้วย

8. มุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

อาจคิดได้ว่าการที่มีมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดนั้นอาจหมายถึงกลุ่มชนรุ่นแรกที่มีการย้ายรกรากถิ่นฐานพร้อมกับความหวังที่จะได้ย้ายกลับไปยังดินแดนที่ตนได้ย้ายออกมาเป็นการถาวร แต่คำจำกัดความเกี่ยวกับมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดไม่ได้เพียงแค่อุณหภูมิที่อบอุ่นเท่านั้น สำหรับรุ่นที่สองและสามนั้นหมายถึงการได้มีโอกาสที่จะได้กลับไปเยี่ยมเยียนชุมชนหรือ

ดินแดนที่เคยเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน แต่สำหรับในบางชุมชนนั้นอาจหมายถึงเพียงแค่การหวังให้คนรุ่นใหม่ที่ย้ายออกไปจากชุมชนกลับมาเยี่ยมเยือนและแต่งงานกับคนในชุมชน การที่ผู้คนมีความเหนียวแน่นกับชุมชนที่เป็นถิ่นฐานบ้านเกิดของตนอาจหมายถึงการที่มีคนกลุ่มใหม่ ๆ อพยพเข้ามาอยู่ในชุมชนและผู้อพยพเหล่านั้นก็ได้เรียนรู้ภาษาของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งนั่นจะเป็นเหตุผลที่ดีที่ทำให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญต่อภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ของตนและในบางชุมชนอาจหมายถึงการที่ภาษาจะได้รับการชำระต่อไป

ในมุมมองของผู้วิจัยนั้น การที่ผู้คนในชุมชนจะมีมุมมองเชิงบวกต่อถิ่นฐานบ้านเกิดของตนนั้นนอกเหนือจากที่ Holmes *et al.* ได้กล่าวเอาไว้ข้างต้นแล้ว ยังอาจหมายรวมถึงไปถึงการที่ผู้คนในชุมชนมีความรู้สึกและมีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ มีความรู้สึกรักและหวงแหนในถิ่นฐานบ้านเกิดหรือในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

เมื่อได้นำปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการชำระภาษาและการเปลี่ยนภาษามาเปรียบเทียบและวิเคราะห์กับสภาพชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละ โวยบริเวณแหลมตึกแก พบว่าข้อเสนอของ Holmes *et al.* (1993) มีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกับเครื่องมือวิจัยอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นมา โดยที่ผู้วิจัยจะนำปัจจัยทั้ง 8 ประการที่สนับสนุนให้เกิดการชำระภาษามาใช้ในส่วนของการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกับประเด็นต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาวะหลายภาษา

ภาวะหลายภาษาเป็นหัวข้อหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนในการทำวิจัยเชิงภาษาศาสตร์สังคมเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทั้งภายนอกและภายในประเทศ โดยส่วนใหญ่แล้วการวิจัยในหัวข้อนี้มักนิยมนำมาใช้ในบริเวณที่เป็นชุมชนภาวะสองภาษาหรือชุมชนภาวะหลายภาษา ซึ่งผู้วิจัยอาจต้องการศึกษาภาษาที่มีความหลากหลายในชุมชนนั้นหรืออาจต้องการศึกษาภาวะภาษาหลักและภาษารองก็ได้ ดังตัวอย่างงานวิจัยต่อไปนี้

งานวิจัยชิ้นแรกเป็นงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยนั้นเป็นชุมชนพหุภาษาชุมชนหนึ่งที่ประกอบด้วยหลายกลุ่มชาติพันธุ์ภาษานั้นก็คือแผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย (สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ, 2547) ผลการวิจัยพบว่าในประเทศไทยนั้นมีภาษาต่าง ๆ อยู่กว่า 60 ภาษาใน 5 ตระกูลภาษาด้วยกัน ได้แก่ ภาษาตระกูลไท ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก (มอญ-เขมร) ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ภาษาตระกูลออสโตรเนเซียน (มาลาโยโพลีเนเซียน) และภาษาตระกูลม้ง-เมี่ยน (แม้ว-เย้า) โดยตระกูลภาษาที่มีผู้พูดมากที่สุดคือตระกูลภาษาไทยซึ่งมีผู้พูดประมาณร้อยละ 94 และตระกูลภาษาที่มีผู้พูดน้อยที่สุดมีประมาณร้อยละ 0.3 ซึ่งอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเนเซียน (มาลาโยโพลีเนเซียน) และตระกูลภาษาม้ง-เมี่ยน (แม้ว-เย้า) ซึ่งจากการทำวิจัยครั้งนี้พบว่ามีภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมด 14 ภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงเสี่ยงต่อการสูญหายนั้นก็คือของ กะซอง ซ่าเร ซูอง (ชะโอง) ฉัฐกูร เกนชีว (ซาไก) มลาบริ (ตองเหลือง) ลัวะ (ละเวือะ) โซ (ทะเว็ง) ละว้า (ก่อง) อิมปี บิซุ มอเกล็น และอูร์กะละโวย

ประพนธ์ จันทวิเทศ (2532) ศึกษาเรื่องภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอริและบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ ด้วยประชากรในชุมชนนี้มีความหลากหลายทั้งทางชาติพันธุ์และภาษา คือมีภาษาแม่ที่นิยมพูดกันในชุมชนมากถึง 9 ภาษา แต่หลัก ๆ ที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันระหว่างชุมชนมีเพียง 4 ภาษา คือ ไทย ลาว เขมร และส่วย เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากสองหมู่บ้านจำนวน 1408 คนและมีผู้ช่วยวิจัยในการสัมภาษณ์ในกรณีที่สัมภาษณ์ชาวบ้านที่พูดทั้งภาษาไทยและลาวไม่ได้เลย มีตัวแปรคือกลุ่มชาติพันธุ์ เพศ และอายุ โดยแบ่งเป็นสี่ช่วงอายุคือวัยเด็ก อายุ 5 – 15 ปี วัยหนุ่มสาวอายุ 25 – 35 ปี วัยผู้ใหญ่ อายุ 45 – 55 ปี และสุดท้ายวัยชราอายุ 65 – 75 ปี ผลการศึกษาพบว่าชาวบ้านในบ้านหนองอริและบ้านลาวเดิมใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาแม่มากที่สุด 763 คน รองลงมาคือลาว 415 คน ภาษาส่วย 177 คน แต่ภาษาที่ใช้พูดกันในชุมชนมากที่สุดคือภาษาลาว ตามด้วยภาษาเขมร ไทย และส่วย ด้านกลุ่มชาติพันธุ์นั้นชาวส่วยมีความสามารถในการใช้ภาษาได้มากที่สุดคือใช้ได้ทั้ง 4 ภาษา ชาวเขมรใช้ได้ 3 ภาษาและลาวใช้ได้ 2 ภาษาลำดับ โดยชาวบ้านที่เป็นเพศหญิงจะสามารถใช้ภาษาเขมรและส่วยได้มากกว่าเพศชาย แต่เพศชายจะสามารถใช้ภาษาไทยได้มากกว่าเพศหญิงและประชากรรุ่นใหม่มีความสามารถในการใช้ภาษาเขมรและส่วยลดลงแต่สามารถพูดภาษาไทยได้มากกว่าประชากรรุ่นก่อน ซึ่งตรงกับผลการแสดงความสูง-ต่ำของภาษาในชุมชนสองหมู่บ้านนี้ คือ ภาษาไทยเป็นภาษาระดับสูง ใช้ในระดับประเทศ รองลงมาคือภาษาลาว ใช้ในระดับภาค ส่วนภาษาเขมร และส่วยอยู่ลำดับต่ำสุดใช้ในชุมชนหรือเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

สินหา วัจนชาติ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะหลายภาษาในชุมชนบ้านท่าคอยนาง ตำบลสวาย อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ โดยการศึกษาพบว่าภาษาที่ใช้ในชุมชนบ้านท่าคอยนางนั้นมีทั้งหมด 5 ภาษาด้วยกันคือภาษาลาวมีผู้พูดทั้ง 270 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 52.02 ภาษาญมมีผู้พูด 121 คนหรือร้อยละ 23.31 ภาษาเขมรมีผู้พูด 119 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 22.93 ภาษาไทยมีผู้พูด 4 คนหรือร้อยละ 0.77 และสุดท้ายภาษาอื่น ๆ มีผู้พูด 5 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 0.97 นอกจากนี้สินหา วัจนชาติ ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับภาษาหลักและภาษารองในชุมชนบ้านท่าคอยนาง โดยใช้หลักเกณฑ์ของ Steward (1968 อ้างใน สินหา วัจนชาติ, 2542) ผลการวิจัยพบว่านอกจากภาษาไทยจะเป็นภาษาหลักในชุมชนแล้วภาษาลาวก็เป็นภาษาหลักอีกภาษาหนึ่งเช่นกัน สำหรับภาษารองในชุมชนพบว่ามี 2 ภาษาด้วยกันคือภาษาญมและภาษาเขมร ถึงแม้ว่าภาษาญมและภาษาเขมรนั้นจะมีความหมายทางสถิติไม่แตกต่างกันก็ตาม แต่สินหา วัจนชาติก็จัดให้ทั้งสองภาษานี้เป็นภาษารองของชุมชนเนื่องจากค่าเฉลี่ยนั้นของทั้งสองภาษานั้นถึงเกณฑ์ตามที่ Steward ได้กำหนดไว้

อีกงานวิจัยชิ้นหนึ่งที่ได้ศึกษาภาวะหลายภาษาโดยการหาภาษาหลักและภาษารองของชุมชนคืองานวิจัยของพัชรา อัมพวานนท์ (2551) โดยที่ได้ศึกษาเรื่องการชำระและการเปลี่ยนภาษาของคนในชุมชนมอญ กรณีศึกษาชุมชนบางขันหมาก ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยผลการวิจัยพบว่าภาษาหลักในชุมชนมอญบางขันหมากนั้นคือภาษาไทยและภาษามอญ เนื่องจากตามเกณฑ์ของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) นั้น ภาษาที่สามารถเป็นภาษาหลักของชุมชนต้องมีผู้พูดเป็นภาษาแม่มากกว่าร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมดในชุมชน ซึ่งภาษามอญมีผู้พูดมากถึงร้อยละ 56.7 และภาษาไทยมากถึงร้อยละ 43.3 แต่ไม่พบว่าภาษาใดเป็นภาษารองของชุมชน นอกเหนือจากนั้นงานวิจัยของพัชรา อัมพวานนท์ยังพบอีกว่าในชุมชนนี้เกิดภาวะทวิภาษาขึ้นเนื่องจากทั้ง 2 ภาษานั้นทำหน้าที่และมีบทบาทในแวดวงภาษาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

ความสามารถทางภาษา

ความสามารถทางภาษานั้นถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการทำนายการเปลี่ยนภาษา เนื่องจากการที่ผู้พูดรุ่นหลังมีความสามารถทางภาษาของกลุ่มตนลดน้อยลงในขณะที่เดียวกัน ความสามารถทางภาษาของภาษาที่มีอิทธิพลหรือภาษาหลักของชุมชนหรือของประเทศในตัวผู้พูดรุ่นหลังมีมากขึ้น นั่นย่อมแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนภาษากำลังจะเกิดขึ้นในชุมชนหรือกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ จากงานวิจัยที่พบนั้นการทดสอบความสามารถทางภาษาจะกระทำใน 2 กรณีคือการหา

ภาวะหลายภาษาในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ และการศึกษาการชำระและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการทดสอบความสามารถทางภาษาในชุมชนภาวะหลายภาษาเรื่องภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอารีและบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอไพร จังหวัดศรีสะเกษ ของ ประพนธ์ จันทวิเทศ (2532) การศึกษาพบว่าประชากรส่วนใหญ่สามารถพูดได้ตั้งแต่ 3 ภาษาขึ้นไป และสามารถฟังเข้าใจได้ถึง 4 ภาษา ประชากรชาวเขมรและช่วยสามารถพูดภาษาของกันและกันได้มากที่สุดเนื่องจากความสัมพันธ์ของ 2 กลุ่มชาติพันธุ์นี้มีมานานและใกล้ชิดกัน นอกจากนี้ลักษณะทางภาษาของทั้ง 2 ภาษานี้มีความคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังพบอีกว่าประชากรช่วยเป็นกลุ่มประชากรที่มีความสามารถทางภาษาโดดเด่นกว่าประชากรกลุ่มอื่นเนื่องจากประชากรชาวช่วยสามารถพูดภาษาได้มากที่สุด 4 ภาษา และยังพบอีกว่าผู้ชายนั้นมีความสามารถทางภาษามากกว่าผู้หญิงอาจเป็นด้วยสาเหตุที่ว่าผู้ชายมีการเดินทางติดต่อกับประชากรกลุ่มอื่น ๆ มากกว่าผู้หญิง ในด้านภาษาหลักของชุมชนพบว่าภาษาลาวเป็นภาษาหลักของชุมชน ประชากรในแต่ละกลุ่มจะใช้ภาษาลาวในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างกลุ่ม และเนื่องจากชุมชนนี้ตั้งอยู่ในจังหวัดทางภาคอีสานของประเทศทำให้ผู้คนในชุมชนเลือกใช้ภาษาลาวในการติดต่อสื่อสาร ในด้านอายุนั้นพบว่าผู้ใหญ่มีความสามารถทางภาษามากกว่าเด็กและวัยรุ่นเนื่องจากผู้ใหญ่สามารถพูดและเข้าใจได้หลายภาษา แต่เด็กรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะเข้าใจเพียง 2-3 ภาษา เช่น ประชากรเด็กชาวลาวมีแนวโน้มที่จะพูดได้แค่ภาษาลาวและภาษาไทยเท่านั้น ส่วนประชากรเด็กชาวเขมร มีแนวโน้มพูดได้เพียงแค่ 3 ภาษา คือ เขมร ลาว และไทย ภาษาช่วยกลับเป็นภาษาที่มีแนวโน้มว่าจะมีผู้พูดลดน้อยลง

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่ทดสอบความสามารถทางภาษาในชุมชนภาวะหลายภาษาคืองานวิจัยเรื่องภาวะหลายภาษาในชุมชนบ้านท่าคอยนาง ตำบลสวาย อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ (สิเนหา วัจนะฮาด, 2542) โดยผลการวิจัยทางด้านทักษะการพูดพบว่ากลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความสามารถในการพูดได้หลายภาษาที่สุดคือกลุ่มชาติพันธุ์กวย เพศที่สามารถพูดหลายภาษานั้น พบว่าเป็นเพศชาย ส่วนในด้านอายุนั้นพบว่าผู้ใหญ่เป็นช่วงอายุที่สามารถพูดได้หลายภาษามากที่สุดในแง่ของความสามารถทางด้านการฟังนั้นผลวิจัยออกมาในทางเดียวกันกับทักษะในด้านการพูดคือผู้ชายชาวกวยที่เป็นผู้ใหญ่สามารถเข้าใจภาษาได้มากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในชุมชนเดียวกัน โดยที่กลุ่มชาติพันธุ์ลาวนั้นมีความสามารถในการพูดและการฟังได้ 2 ภาษา กลุ่มชาติพันธุ์เขมรพูดและฟังได้ 3 ภาษา และกลุ่มชาติพันธุ์กวยนั้นสามารถพูดได้มากที่สุดคือ 4 ภาษา

การเปลี่ยนแปลงและการคงตัวของคนที่ใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอ (Yim-On, 1984) เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระและการเปลี่ยนภาษา โดยผู้วิจัยได้แบ่งการทดสอบความสามารถทางภาษาออกเป็น 5 ส่วนด้วยกันคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความสามารถทางภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสามารถทางภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับความสามารถทางภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความสามารถทางภาษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่เกิดกับความสามารถทางภาษา ในส่วนแรกคือเพศกับความสามารถทางภาษาพบว่าผู้ชายมีความสามารถในการใช้สองภาษามากกว่าผู้หญิงและในทางกลับกันผู้หญิงใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอมากกว่าผู้ชาย ส่วนที่สองคืออายุกับความสามารถทางภาษาพบว่าผู้ใหญ่กับคนเฒ่าคนแก่มีความสามารถในการใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอมากที่สุดในทางกลับกันเด็กและวัยรุ่นใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษาไทยมาตรฐานมากที่สุด ส่วนถัดมาคือการศึกษา กับความสามารถทางภาษาในส่วนนี้จะพบว่าผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาจะพูดได้แต่ภาษากะเหรี่ยงสะกอเท่านั้น ส่วนที่สี่คืออาชีพกับความสามารถทางภาษาพบว่าแม่บ้านและคนทำอิฐสามารถพูดได้แค่ภาษากะเหรี่ยงสะกอเท่านั้น ส่วนที่ห้าคือสถานที่เกิดและความสามารถทางภาษาพบว่าผู้ที่เกิดในจังหวัดตากและเชียงใหม่สามารถพูดภาษากะเหรี่ยงสะกอ ภาษาไทยกลาง และภาษาไทยเหนือ นอกเหนือจากนั้น ในการสำรวจพบว่า 60% สามารถพูดได้ทั้งภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือและ 40% พูดได้แค่ภาษากะเหรี่ยงสะกอเท่านั้น

งานวิจัยของ Thawornpat (2006) ก็เป็นอีกงานวิจัยหนึ่งที่ศึกษาความสามารถทางภาษาของภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตสูงเสี่ยงต่อการสูญหาย โดย Thawornpat ได้ทำการทดสอบความสามารถทางภาษาของชาวก๊อง โดยให้ผู้บอกภาษาประเมินความสามารถทางภาษาของตนเอง งานวิจัยชิ้นนี้พบว่าค่าเฉลี่ยของชาวก๊องที่เข้าใจภาษาลาวครั้งอยู่ที่ 3.92 เข้าใจภาษาไทยกลาง 3.90 เข้าใจภาษาก๊อง 3.68 และเข้าใจภาษาลาวอีสาน 2.88 ซึ่งผลการวิจัยออกมาในทิศทางเดียวกันกับการทดสอบความสามารถในด้านการพูด ชาวก๊องสามารถพูดภาษาลาวครั้งคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.81 ไทยกลาง 3.58 ภาษาก๊อง 3.51 และภาษาลาวอีสาน 1.97 ซึ่งอาจสรุปได้ว่าชาวก๊องนั้นมีความสามารถทางภาษามากที่สุดในภาษาลาวครั้ง นอกจากนั้นยังพบอีกว่าชาวก๊องยังมีทักษะทางด้านการพูดค่อนข้างดีพอสมควรอีกด้วย Thawornpat ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่าถ้ามีการวางแผนทางภาษาที่ดีก็น่าจะสามารถอนุรักษ์ภาษาก๊องได้เนื่องจากยังมีผู้ที่พูดภาษาก๊องได้คืออยู่พอสมควร จึงเป็นการง่ายที่จะให้คนเหล่านั้นเผยแพร่ภาษาของตน

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางภาษาคืองานวิจัยของพัชรา อัมพวานนท์ ในปี 2551 โดยศึกษาเรื่องการชำระและการเปลี่ยนภาษาของคนในชุมชนมอญ กรณีศึกษาชุมชนบางขันหมาก ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาความสามารถทางภาษาของผู้คนในชุมชนในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนทั้งภาษาไทยและภาษามอญ แต่ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการชำระและการเปลี่ยนภาษานั้นจะนำข้อมูลความสามารถทางภาษามอญมาทำนายการเปลี่ยนภาษา โดยผลการวิจัยพบว่าช่วงอายุ 55-70 ปี เป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษามากที่สุด รองลงมาเป็นช่วงอายุ 35-50 ปี และช่วงอายุ 15-30 ปีเป็นช่วงอายุที่มีความสามารถทางภาษามอญน้อยที่สุด โดยอาจสรุปได้ว่าภาษามอญในชุมชนบางขันหมากอยู่ในสภาวะการเปลี่ยนภาษาอย่างช้า ๆ ซึ่งไม่ต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ในเมืองไทย

การเลือกภาษา

การเลือกภาษาเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการศึกษาเรื่องการชำระและการเปลี่ยนภาษา เนื่องจากการที่ผู้พูดในชุมชนนั้น ๆ เลือกใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ตนในแวดวงการใช้ภาษาที่จำกัดหรือใช้ภาษาของตนในจำนวนแวดวงการใช้ภาษาที่น้อยกว่าภาษาที่มีอิทธิพล นั้นย่อมเป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้คนในชุมชนเลือกที่จะใช้อีกภาษาหนึ่งมากกว่าอีกภาษาหนึ่ง นอกเหนือจากนั้นการที่แวดวงการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในเด็กมีน้อยกว่าแวดวงการใช้ภาษาในผู้ใหญ่ ทำให้เห็นได้ว่าเด็กหรือเยาวชนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาอื่นมากกว่าภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ตนเอง นั่นอาจเป็นสิ่งที่ทำนายได้ว่ากระบวนการเปลี่ยนภาษากำลังจะเกิดขึ้น

การศึกษาเรื่องการเลือกภาษาชิ้นแรกในการทบทวนเอกสารงานวิจัยครั้งนี้คืองานงานวิจัยของ Yim-On (1984) ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ได้แบ่งแวดวงการใช้ภาษาออกเป็น 4 แวดวง ได้แก่ แวดวงบ้าน แวดวงภายในชุมชน แวดวงโรงเรียน และแวดวงสื่อสารมวลชน โดยที่ Yim-On ได้กำหนดตัวแปรในการวิจัย 5 ตัวแปรด้วยกันคือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และสถานที่เกิด เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกทบทวนเฉพาะแวดวงภาษาที่เกี่ยวข้องกับอายุและเพศเท่านั้น เพื่อให้เห็นความแตกต่างว่าในช่วงอายุและเพศที่แตกต่างกันในแวดวงภาษาเดียวกันจะได้ผลการวิจัยที่ต่างกันหรือไม่ รวมถึงจะได้ทราบพฤติกรรมการเลือกใช้ภาษาของช่วงอายุที่ต่างกัน Yim-On ได้แบ่งช่วงอายุออกเป็น 5 กลุ่มคือเด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่วัยกลางคน และผู้สูงอายุ ในแวดวงบ้านนั้นพบว่าเฉพาะผู้ใหญ่วัยกลางคนและผู้สูงอายุจะใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอในการติดต่อสื่อสารมากที่สุด และจะพบว่าเด็กและวัยรุ่นใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยเหนือในการ

ติดต่อสื่อสาร ซึ่งในแวดวงที่เหลืออีก 3 แวดวงนั้นผลการวิจัยออกมาในทิศทางเดียวกันคือผู้สูงอายุและผู้ใหญ่วัยกลางคนจะใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอในการติดต่อสื่อสาร และในบางแวดวงการใช้ภาษาพบว่าไม่มีการติดต่อสื่อสารของผู้สูงอายุเกิดขึ้นเลยนั่นคือแวดวงโรงเรียน Yim-On ได้กล่าวไว้ถึงหนึ่งที่ทำให้การใช้ภาษาในชุมชนชาวกะเหรี่ยงสะกอนั้นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มชัดเจนคือ กลุ่มผู้สูงอายุและผู้ใหญ่วัยกลางคนกับกลุ่มวัยรุ่นและเด็กนั้นเพราะว่าการศึกษาในระบบโรงเรียน กลุ่มวัยรุ่นและเด็กได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนจึงเลือกใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นส่วนมาก และทางด้านตัวแปรเพศพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอในการสื่อสารมากกว่าภาษาไทย นอกจากนี้ยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอมากกว่าเพศชาย

การศึกษาเรื่องทัศนคติและการใช้ภาษาโล้ที่มีต่อกลุ่มตนเอง: กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองแวง ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร (Khamsakul, 1998) ได้ศึกษาแวดวงการใช้ภาษาของคนโล้ โดยแบ่งออกเป็น 7 แวดวงการใช้ภาษาได้แก่ แวดวงครอบครัว แวดวงลูกพี่ลูกน้อง แวดวงเพื่อนบ้าน แวดวงการศึกษา แวดวงศาสนา แวดวงการค้า และแวดวงราชการ โดยการศึกษาได้พบผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่มอย่างชัดเจนนั่นคือกลุ่มคนโล้ที่เป็นคนโล้แท้ ๆ และกลุ่มคนโล้ที่เกิดจากการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ของบิดาหรือมารดา สำหรับในกลุ่มคนโล้แท้ ๆ นั้นพบว่ามีการใช้ภาษาโล้เป็นภาษาหลักในทั้ง 7 แวดวงการใช้ภาษา แต่ในทางกลับกันกลุ่มคนโล้ที่เกิดจากการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์กลับไม่นิยมใช้ภาษาโล้ในชีวิตประจำวันมากนักเนื่องจากพวกเขาให้เหตุผลว่าไม่สะดวกใจที่จะใช้ภาษาโล้ในการติดต่อสื่อสาร เพราะฉะนั้นผลการวิจัยจึงออกมาว่าในทั้ง 7 แวดวงการใช้ภาษาคคนโล้ที่เกิดจากการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์เลือกที่จะไม่ใช้ภาษาโล้ในการติดต่อสื่อสารเท่าที่ควร และในบางแวดวงการใช้ภาษาก็จะใช้ภาษาลาวในการติดต่อสื่อสารแทน

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงต่อการเปลี่ยนภาษา คือการศึกษาเรื่อง “ท้อง: ภาษาใกล้สูญของประเทศไทย” ของ Thawonpat (2006) โดยการศึกษาในแง่มุมของการเลือกภาษาของชาวท้องนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแวดวงการใช้ภาษา 7 แวดวงด้วยกันคือ แวดวงครอบครัว แวดวงลูกพี่ลูกน้อง แวดวงเพื่อนบ้าน แวดวงการศึกษา แวดวงศาสนา แวดวงการค้า และแวดวงราชการ ในแวดวงครอบครัวนั้นพบว่าภาษาหลักที่มีการใช้ในแวดวงนี้คือภาษาท้อง และภาษาลาวครั้งแต่ภาษาลาวครั้งนั้นเป็นภาษาที่พบการใช้มากที่สุดในครอบครัวเนื่องจากสมาชิกบางคนในครอบครัวไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาท้องได้ สำหรับแวดวงอื่น ๆ นั้นงานวิจัยไม่พบ

ความแตกต่างจากแวดวงครอบครัวมากนัก ภาษาลาวครึ่งเป็นภาษาที่ถูกเลือกใช้มากที่สุด รองลงมา เป็นภาษาไทยกลาง และพบว่ามีการใช้ภาษากองกับคนเฒ่าคนแก่เท่านั้น

งานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาษาและทัศนคติทางภาษาของกลุ่มคนปลังบ้านห้วยน้ำ ชุน จังหวัดเชียงราย (Suwanawat, 2003) สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา Suwanawat ได้แบ่งตัวแปรออกเป็น 4 ตัวแปรได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และชาติพันธุ์ ซึ่งจะ นำตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรในการวิเคราะห์การใช้ภาษาในแวดวงการใช้ภาษา 7 แวดวงคือ แวดวง ครอบครัว แวดวงลูกพี่ลูกน้อง แวดวงเพื่อนบ้าน แวดวงการศึกษา แวดวงศาสนา แวดวงการค้า และ แวดวงราชการ ซึ่งในการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทบทวนในส่วนของ ตัวแปรอายุในแวดวงการใช้ภาษาทั้ง 7 แวดวงเท่านั้น ในแวดวงแรกคือแวดวงครอบครัวพบว่า ผู้สูงอายุจะใช้ภาษาปลังกับคนในครอบครัวมากที่สุด โดยเฉพาะกับคู่สมรส ผู้ใหญ่จะใช้ภาษาปลัง ในการติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่ของพวกเขาแต่กับลูก ๆ ของพวกเขาจะใช้ภาษาไทยมาตรฐานสลับ กับภาษาปลังซึ่งพวกเขาให้เหตุผลว่าต้องการให้ลูกของตนเองพูดภาษาไทย ในเด็กพบว่าใช้ ภาษาไทยมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่แต่ในบางครั้งจะมีการสลับระหว่างภาษาไทยมาตรฐานและภาษา ปลัง แต่ไม่พบว่าเด็กใช้ภาษาปลังอย่างเดียว แวดวงที่สองคือแวดวงลูกพี่ลูกน้องพบว่าผู้ใหญ่และเด็ก จะใช้ภาษาไทยมาตรฐานสลับกับภาษาปลังในการติดต่อสื่อสาร มีเพียง 17% เท่านั้นที่ใช้ภาษาไทย มาตรฐานอย่างเดียว นอกจากนั้นยังพบว่าคนเฒ่าคนแก่จะใช้ภาษาปลังเท่านั้นในการติดต่อสื่อสาร แวดวงเพื่อนบ้านและแวดวงอื่น ๆ ที่เหลือพบว่าผลการวิจัยมีแนวโน้มไปในทางเดียวกันคือ ผู้สูงอายุจะใช้ภาษาปลังมากที่สุดในการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือผู้ใหญ่วัยกลางคนในช่วงอายุนี้จะ พบการสลับภาษาระหว่างภาษาไทยและภาษาปลังอยู่พอสมควรแต่ก็ยังสามารถใช้ภาษาปลังได้ดี พอสมควร แต่ในกลุ่มสุดท้ายคือเด็กพบว่าพูดภาษาปลังได้น้อยมาก ในการติดต่อสื่อสารนั้น ภาษาไทยกลางหรือภาษาคำเมืองจะเป็นภาษาที่พวกเขาเลือกใช้

อีกงานวิจัยหนึ่งที่สามารถพบได้ในประเทศไทยเป็นของ Boonprasert (1989) ที่ได้ทำไว้ใน เรื่องการศึกษาการเลือกภาษาสำหรับการสื่อสารในสังคมของม้ง แม้ว และปรี๊ย บ้านน้ำสอด อำเภอ หุ่นช้าง จังหวัดน่าน โดยงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งที่จะศึกษาการเลือกใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม ตนเองและระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ โดยที่ Boonprasert (1986) ต้องการที่จะศึกษาพฤติกรรมกร ใช้ภาษาว่ามีการเลือกใช้ภาษาไหนในสถานการณ์ใดและกับใคร โดยผลการวิจัยได้พบว่ากลุ่ม ชาวม้งนั้นมีการเลือกใช้ภาษาของตนในการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มของตนมากที่สุด ภาษาไทย กลางและภาษาคำเมืองคือภาษาที่กลุ่มชนเลือกที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม

ทัศนคติต่อภาษา

ในการวิจัยในด้านทัศนคติต่อภาษานั้นมีหลายวิธีที่สามารถจะวิจัยได้ ดังที่ได้กล่าวไปใน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยงานวิจัยส่วนมากจะใช้แบบสอบถามในการหาทัศนคติ ในการทบทวน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้วิจัยได้ทบทวนการหาทัศนคติต่อภาษาโดยกลวิธีการพรางเสียงคู่ (Matched-guise Technique) เท่านั้น

Lambert, Wallace E (1970 อ้างใน ศศิธร ธาตุเหล็ก, 2541) ได้วิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของ นักศึกษามหาวิทยาลัยแมคกิลล์ (McGill) โดยได้ศึกษาจากนักศึกษา 2 กลุ่มคือนักศึกษาที่มีเชื้อสาย อังกฤษและนักศึกษาที่มีเชื้อสายฝรั่งเศสว่ามีทัศนคติต่อภาษาของตนเองอย่างไร Lambert ได้ให้กลุ่ม ตัวอย่างฟังเสียงพูดภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสโดยที่ผู้ฟังไม่ทราบว่าสองเสียงนี้คือเสียงคน ๆ เดียวกัน เมื่อฟังเสร็จกลุ่มตัวอย่างจะต้องจินตนาการถึงบุคลิกลักษณะ รูปร่างหน้าตา และสถานะ ทางสังคมของผู้พูด ผลการวิจัยพบว่าเป็นที่น่าแปลกใจที่คนที่มีเชื้อสายฝรั่งเศสประเมินให้กับเสียง ภาษาอังกฤษว่าเป็นเสียงที่สูงกว่าภาษาฝรั่งเศส

ศศิธร ธาตุเหล็ก (2541) ได้ใช้วิธี Matched-guise Technique เช่นเดียวกับงานวิจัยด้านบน โดยที่ ศศิธร ธาตุเหล็ก (2541) ได้นำวิธีนี้ไปศึกษาเรื่องทัศนคติของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อ ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อศึกษาทัศนคติของคนที่มีต่อการพูด ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของคนต่อการปนภาษา และเพื่อ ศึกษาลักษณะการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยว่ามีผลต่อทัศนคติต่อภาษาหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า อาชีพมีผลต่อทัศนคติต่อการปนภาษา โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการ ประเมินโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่า F

อีกหนึ่งงานวิจัยที่มีการใช้ Matched-guise Technique คืองานวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติ ต่อภาษาและตัวผู้พูดภาษาถิ่นต่าง ๆ กรณีศึกษานักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 4 วิทยาเขต (Chanyam, 2002) โดยงานวิจัยนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 4 วิทยาเขต รวม 297 คน Chanyam ได้บันทึกเสียงพูด 6 เสียงจากผู้พูด 3 คน โดยให้ผู้พูดแต่ละคนบันทึก 2 เสียง คือภาษาถิ่นของผู้พูดแต่ละคนและภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้ ประเมินให้เสียงที่เป็นภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ในด้านบุคลิกภาพและสถานภาพสูงที่สุด แต่ในทาง

กลับกันนั้นภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯได้รับการประเมินในด้านความเป็นมิตรต่ำที่สุด นอกจากนั้น ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าภาษาถิ่นที่ต่างกันมีผลต่างความคิดของบุคคลและทัศนคติต่อผู้พูด

การชำระและการเปลี่ยนภาษา

การวิจัยเกี่ยวกับการชำระและการเปลี่ยนภาษานั้นในประเทศไทยนั้นยังมีไม่มากนัก ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยทั้งหมด 4 งานวิจัยด้วยกันคือของ Yim-On (1984); Chakshuraksha (2001); Thawornpat (2006) และพัชรา อัมพวานนท์ (2551)

Yim-On (1984) ได้ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงและการคงตัวของชนที่ใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอ จากการวิจัยพบว่าชุมชนชนชาวกะเหรี่ยงสะกอกำลังเกิดภาวะสองภาษาขึ้น โดยพบว่าภาษาไทยกำลังเข้าไปมีบทบาทในการเลือกใช้ภาษาของผู้คนในชุมชน จากการวิเคราะห์ทางด้านความสามารถทางภาษาและการใช้ภาษาพบว่าผู้ที่สามารถติดต่อสื่อสารเป็นภาษากะเหรี่ยงสะกอนั้นจำกัดอยู่แค่ผู้สูงอายุและผู้ใหญ่เท่านั้น เด็ก ๆ หันไปใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากนั้นยังพบอีกว่า แนวทางการใช้ภาษาสะกอนั้นจำกัดอยู่แค่แวดวงครอบครัวและเพื่อนบ้านเท่านั้น ในแวดวงอื่น ๆ พบว่ามีการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารเป็นส่วนมาก ทำให้คาดได้ว่าในอนาคตอันใกล้จำนวนผู้ที่สามารถพูดได้สองภาษาน่าจะมีมากขึ้น ข้อมหาความว่าผู้ที่สามารถพูดภาษาสะกอนั้นจะมีจำนวนที่ลดลงตามลำดับ และภาวะของภาษาสะกอนั้นจะแตกต่างจากภาวะของภาษากลุ่มชาติพันธุ์อื่นคือจะสูญหายไปนั่นเอง

Chakshuraksha (2001) ได้ศึกษาการชำระและการเปลี่ยนภาษา: กรณีศึกษาภาษาไทยคำ ณ หมู่บ้านหนองเข้ ตำบลหนองปร่าง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โดยที่งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาทัศนคติของคนในชุมชนที่มีต่อภาษาและวัฒนธรรมของคนวิเคราะห์การใช้ภาษาในแวดวงต่าง ๆ ของคนในชุมชนเพื่อจะนำข้อมูลมาประเมินหาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระและการเปลี่ยนภาษา และเพื่อเสนอแนวทางต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การชำระภาษาต่อไป งานวิจัยชิ้นนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัย 3 วิธีด้วยกันคือ การสัมภาษณ์ สังเกตแบบมีส่วนร่วม และวิเคราะห์บทสนทนาจากการบันทึกเทป โดยที่ผลการวิจัยพบว่าชุมชนนี้มีความเข้มแข็งในการชำระภาษามากและปัจจัยที่มีผลต่อการชำระภาษาคือ การใช้ภาษาอย่างแพร่หลายในชุมชน การถ่ายทอดภาษาไปยังรุ่นลูกหลาน มีการรักษาลักษณะของภาษาเดิมเอาไว้ และมีการปนภาษา

ค่อนข้างน้อย ส่วนทัศนคติของประชากรที่มีต่อภาษาของตนนั้นเป็นไปในเชิงบวก คือประชากรมีทัศนคติที่ดีและซื่อสัตย์ต่อภาษาและวัฒนธรรมของตน

Thawornpat (2006) ได้ศึกษาเรื่อง ก๋อง: ภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตของประเทศไทย (Gong: An Endangered Language of Thailand) งานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาภาษา ก๋องที่อยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ศึกษาประเมินสถานการณ์ทางด้านภาษาและการดำรงอยู่ของภาษา โดยพิจารณาถึงลักษณะทางกายภาพของชุมชน จำนวนประชากร การใช้ภาษาในแวดวงต่าง ๆ ความสามารถในการใช้ภาษา และทัศนคติต่อภาษา ศึกษาระบบเสียงของผู้สูงอายุที่บ้านกกเชียง โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้สูงอายุกับกลุ่มผู้ใหญ่ และศึกษาหารูปแบบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษา นี้ วิธีการเก็บข้อมูลคือใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ชาว ก๋องจำนวนทั้งสิ้น 118 คน โดยผลการศึกษาพบว่าภาษา ก๋องนั้นเป็นภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงใกล้จะสูญไป พบว่าในกลุ่มเด็กนั้นไม่มีการใช้ภาษา ก๋องในทุกแวดวงภาษา แม้แต่ในผู้ใหญ่ก็มีการใช้ภาษาอื่น ๆ ในทุกแวดวงการใช้ภาษาไม่เว้นแม้แต่ภายในครัวเรือน ทางด้านทัศนคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์ของตนนั้น ถือว่าอยู่ในระดับปานกลางและทัศนคติต่อภาษาอยู่ในเกณฑ์บวก นอกเหนือจากนั้น Thawornpat (2006) ยังได้แนะนำเกี่ยวกับการธำรงและฟื้นฟูภาษาว่า การพัฒนาระบบตัวเขียนอาจเป็นเครื่องมือที่สามารถกระตุ้นและสนับสนุนให้ชาว ก๋องนั้นเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของภาษาตน

พัชรา อัมพวานนท์ (2551) ศึกษาเรื่องการธำรงและเปลี่ยนภาษาในชุมชนมอญ กรณีศึกษาชุมชนบางขันหมาก ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้วยชุมชนชาวมอญในถิ่นนี้มีการอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้อย่างเหนียวแน่น รวมถึงมีที่ตั้งของชุมชนที่ไกลจากหมู่บ้านไทย ยกต่อการปนของภาษาไทย เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ แจกแบบสอบถามและเข้าไปสังเกตอย่างมีส่วนร่วม สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในการเลือกผู้บอกภาษาจำนวน 60 คน มีอายุเป็นตัวแปร แบ่งเป็น 3 ช่วงอายุคือช่วง 15 – 30 ปี ช่วง 35 – 50 ปี และ 50 – 70 ปี ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่าชุมชนใช้ทั้งภาษาไทยและภาษามอญเป็นภาษาหลัก โดยพูดภาษามอญเป็นภาษาแม่ร้อยละ 56.7 และพูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ร้อยละ 43.3 โดยภาษาไทยถูกเลือกใช้ในแวดวงภาษา การศึกษา การค้าขาย และการติดต่อราชการ ส่วนภาษามอญนั้นเลือกใช้ในแวดวงภาษาศาสนา เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้องและครอบครัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างชาวมอญในชุมชนบางขันหมากมีทัศนคติต่อภาษาไทยและมอญในทางบวกและกลุ่มอายุที่ต่างกันไม่มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อภาษา จึงมีความสามารถในการใช้ภาษาด้านการฟังและพูด 2 ภาษาคือ ไทยกับมอญ แต่ความสามารถในการอ่าน เขียนนั้น ใช้ภาษาไทยได้ภาษาเดียวเท่านั้น

จากงานวิจัยข้างต้นผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้วการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการชำระและการเปลี่ยนภาษานั้นจะใช้การสัมภาษณ์ทั้งตามแบบสอบถามและแบบไม่เป็นทางการ รวมถึงการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในชุมชน แต่ในการวิจัยของ Chakshuraksha (2001) จะเห็นได้ว่าแตกต่างจากงานวิจัยชิ้นอื่น เนื่องจาก Chakshuraksha (2001) เลือกที่จะไม่ใช่แบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยเครื่องมือที่ใช้มี 3 อย่างคือ การสัมภาษณ์ การบันทึกเทป และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. การคัดเลือกชุมชนและประชากรที่จะศึกษา
2. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การคัดเลือกชุมชนและประชากรที่จะศึกษา

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ที่กำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤตซึ่งในประเทศไทยนั้นมีอยู่หลายกลุ่ม แต่ผู้วิจัยเลือกศึกษาภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยเพราะเห็นว่าภาษานี้ตกอยู่ในภาวะวิกฤตค่อนข้างรุนแรงเนื่องจากภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาที่อยู่ในวงล้อมของภาษาไทย อีกทั้งชุมชนอูรักละโวยยังตั้งอยู่ในตัวเมืองของจังหวัดจึงมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงที่ภาษาอูรักละโวยจะถูกแทนที่โดยภาษาไทย และเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตและได้เคยเข้าไปสัมผัสกับชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์นี้และเมื่อผู้วิจัยได้เรียนวิชาภาษาศาสตร์สังคมแล้วเห็นว่าสามารถนำความรู้จากวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นี้ได้ โดยชุมชนที่จะทำการวิจัยครั้งนี้คือ ชุมชนหมู่บ้านชาวไทยใหม่บริเวณแหลมตุ๊กแก (เกาะสิเหร่) ต.รัชฎา อ.เมือง สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกชุมชนนี้เพราะเกาะสิเหร่ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตเพียงแค่ 4 กิโลเมตรเท่านั้น ซึ่งถือเป็นชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยที่ใกล้ตัวเมืองมากที่สุด

ในการเลือกประชากรที่จะศึกษานั้น ผู้วิจัยจะคุมตัวแปรทางด้านอายุเพราะทางด้านภาษาศาสตร์สังคมนั้น เมื่อจะศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษา (Language Change) หรือการเปลี่ยนภาษา (Language Shift) ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมากและต้องศึกษาเพื่อการทำนายการเปลี่ยนแปลงหรือการเปลี่ยนภาษาคือปัจจัยด้านอายุ ซึ่งงานของ Labov (1972) ที่ได้ศึกษาการออกเสียง [r] หลังสระ (Post Vocalic r) ของพนักงานในห้าง 3 ห้างซึ่งเป็นตัวแทนของชั้นทางสังคม 3 ระดับคือ สูง กลาง ต่ำ พบว่าการออกเสียง [r] หลังสระพบมากในห้างชั้นสูง กลาง ต่ำ ตามลำดับ และเมื่อดูตามกลุ่มอายุนั้นพบว่ากลุ่มอายุน้อยออกเสียง [r] หลังสระมากที่สุด ซึ่ง Labov ได้แบ่งกลุ่ม

อายุออกเป็น 3 กลุ่มคือ 15-30 35-50 และ 55-70 Labov ทำนายว่าในอนาคตเสียง [r] จะเป็นเสียงที่คนนิวยอร์กนิยมออก โดยจากการใช้อายุเป็นเครื่องทำนายการเปลี่ยนของภาษา Labov ยังได้กล่าวไว้ว่าการออกเสียงตามกลุ่มอายุของกลุ่มตัวอย่างสามารถทำนายอนาคตของภาษาได้ นอกเหนือจากอายุที่ได้กำหนดให้เป็นตัวแปรแล้ว เพศเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่จะถูกนำมาวิเคราะห์ในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วย ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จะคุมตัวแปร 2 ตัวด้วยกันคือตัวแปรทางด้านอายุและตัวแปรทางด้านเพศ ในงานวิจัยชิ้นนี้จะไม่คุมตัวแปรทางด้านอื่น ๆ เช่น ช่วงชั้นทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างอาชีพ และการศึกษา เป็นต้น

จากการคุมตัวแปรด้านอายุนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งกลุ่มอายุออกเป็น 3 ช่วงอายุ ในแต่ละช่วงอายุนั้นจะเป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ช่วงอายุ 15 – 30 ปี จะเป็นตัวแทนของกลุ่มเด็กและวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนและได้สัมผัสกับแวดวงการใช้ภาษาที่หลากหลายมากที่สุด ช่วงอายุ 35 – 50 ปีเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้ใหญ่และวัยทำงานซึ่งในช่วงอายุนี้นี้ ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ได้รับการศึกษาจากระบบการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาไทยไม่มากและจะมีการติดต่อสื่อสารกับแวดวงภาษาที่ไม่มีความหลากหลายมากนัก ช่วงอายุ 55 – 70 ปีเป็นตัวแทนของวัยชราและคนรุ่นเก่า ในช่วงอายุนี้นี้เป็นช่วงอายุที่มีการสัมผัสกับภาษาไทยน้อยที่สุดและใช้ภาษาอยู่ในแวดวงที่จำกัดมากที่สุด ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 60 คน โดยจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ช่วงอายุ	เพศ	
	ชาย	หญิง
15 – 30	10	10
35 – 50	10	10
55 – 70	10	10

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล 3 ชุดดังนี้

เครื่องมือชุดที่ 1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยการเก็บข้อมูลในรูปแบบนี้นั้นผู้วิจัยจะเน้นการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและการพูดคุยกับคนในชุมชนในประเด็นต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาตามข้อเสนอของ Holmes *et al.* (1993) ที่มีผลต่อการสนับสนุนให้เกิดการรุกรานภาษาภายในชุมชน โดยผู้วิจัยจะได้มีการจดบันทึกสิ่งที่ได้จากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ลงในสมุดบันทึกและถ่ายรูปกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนเพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน

เครื่องมือชุดที่ 2 การสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการโดยตรงและเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้ ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างและภาวะหลายภาษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ภาษาและคู่สนทนา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางด้านภาษา

ในออกแบบการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ในแต่ละตอนของแบบสอบถามไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและการใช้ภาษานั้น ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่ต้องการสอบถามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ชาติพันธุ์ของบิดามารดา และภาษาที่ใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ภาษาและคู่สนทนา โดยในตอนนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วนคือ การเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้และคู่สนทนา สำหรับในส่วนแรกคือการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ที่ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อจะดู

การเลือกใช้ภาษาของชาวอุรักละโวยในแวดวงการใช้ภาษาต่าง ๆ เช่น แวดวงบ้านหรือภายในครอบครัว แวดวงเพื่อนบ้าน แวดวงการสื่อสารนอกกลุ่มชาติพันธุ์ และแวดวงการติดต่อกับหน่วยงานราชการ เป็นต้น แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยจะมีการสำรวจแวดวงการใช้ภาษาของชาวอุรักละโวยก่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ส่วนที่สองคือการเก็บข้อมูลเรื่องการเลือกใช้ภาษาตามคู่สนทนา โดยที่ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้ภาษาของผู้พูดกับคู่สนทนา อีกทั้งข้อมูลในส่วนนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของสภาวะภาษาอุรักละโวยในปัจจุบันอีกด้วย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการพูดและการฟังภาษาอุรักละโวยของกลุ่มตัวอย่างเพื่อจะนำมาวิเคราะห์ถึงสถานการณ์การใช้ภาษาอุรักละโวยในปัจจุบัน รวมไปถึงการวิเคราะห์ทางด้านการชำระและการเปลี่ยนแปลงภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นี้ ในแบบสอบถามตอนที่ 3 นี้ กลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้ประเมินความสามารถทางภาษาของตนเอง โดยที่ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถทางด้านการฟังและการพูดของตน โดยใช้ Linkert Scale ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องประเมินว่าตนมีความสามารถทางภาษาในด้านนั้น ๆ อยู่ในระดับใดตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่ได้เลย นอกเหนือจากนั้นกลุ่มตัวอย่างยังต้องประเมินความสามารถของตนเองจากสร้างสถานการณ์ที่ได้มีการสมมุติขึ้นมาทั้งในด้านการฟังและการพูด โดยต้องประเมินว่าตนเองสามารถพูดหรือเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ หรือไม่

เครื่องมือชุดที่ 3 การใช้ Matched-guise Technique (Lambert *et al.*, 1960 cited in Fasold 1984) หรือกลวิธีการพรางเสียงคู่ควบคู่กับ Semantic Differential Scales (Osgood, Suci, and Tannenbaum, 1957 cited in Fasold 1984) เพื่อใช้ในการหาทัศนคติต่อภาษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างฟังเสียงจากเครื่องบันทึกเสียงที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเสียงจากผู้บอกภาษาที่มีความสามารถในการพูดได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอุรักละโวยดีเท่า ๆ กัน โดยบันทึกเสียงทั้งภาษาไทยและภาษาอุรักละโวยในหัวข้อที่ได้กำหนดเอาไว้ นอกเหนือจากนั้นแล้วผู้วิจัยจะทำการบันทึกเสียงจากผู้บอกภาษาคนไทยในหัวข้อที่กำหนดเดียวกัน หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลภาษาทั้งหมดมาจัดวางในเครื่องบันทึกเสียงใหม่ ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้บันทึกเสียง 6 เสียงจากคน 3 คน โดยที่แต่ละคนจะอ่านบทความสั้น ๆ บทความเดียวกันที่ผู้วิจัยกำหนดให้ โดยคู่เสียงทั้ง 3 คู่เสียงจะประกอบไปด้วย

คู่เสียงที่ 1: ภาษาไทย (มาตรฐาน) – ภาษาไทยใต้ คู่เสียงที่ 2: ภาษาไทย (มาตรฐาน) – ภาษาไทยอีสาน และคู่ที่ 3: ภาษาไทย – ภาษาอุรักละโว้ย โดยการจัดวางเสียงจะเป็นไปตามตัวอย่างด้านล่าง

Filler 1.1	Guise A	Filler 2.1	Filler 1.2	Guise B	Filler 2.2

ภาษาไทย (มาตรฐาน)	ภาษาไทย	ภาษาไทย อีสาน	ภาษาไทยใต้	ภาษาอุรักละ โว้ย	ภาษาไทย (มาตรฐาน)

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการวางเสียงสำหรับการใช้ในการทดสอบ Matched-guise Technique และ Semantic Differential Scales

ในชุดคำถามแรกของ Matched-guise Technique จะเป็นการถามทัศนคติของผู้ฟังในแง่ของอาชีพของผู้พูด ผู้วิจัยได้กำหนดอาชีพขึ้นมา 4 อาชีพซึ่งเป็นตัวแทนของลำดับเกียรติภูมิต่าง ๆ ในสังคมไทย อาชีพแรกคือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นตัวแทนระดับอาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง อาชีพที่สองคือครู-อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่าเป็นตัวแทนอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูง อาชีพที่สามคือชาวประมงเป็นตัวแทนอาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำ และสุดท้ายคืออาชีพกรรมกรก่อสร้างซึ่งเป็นตัวแทนอาชีพที่มีเกียรติภูมิต่ำ (สุรางค์ จันทวานิช, 2534)

ชุดคำถามที่สองคือ Semantic Differential Scales จะเป็นการหาทัศนคติที่มีต่อบุคลิกภาพรูปร่าง หน้าตา หรืออุปนิสัยของผู้ฟังมีความรู้สึกอย่างไรต่อเสียงของผู้พูด โดยผู้วิจัยจะกำหนดแบบทดสอบไว้ 20 ข้อด้วยกัน โดยที่แต่ละข้อจะมีค่าความแตกต่างตั้งแต่ 1 – 5 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตัวอย่างแบบทดสอบ Semantic Differential Scales

ข้อ	หัวข้อ	คะแนน					หัวข้อ
1.	หล่อ	5	4	3	2	1	ไม่หล่อ
2.	รวย	5	4	3	2	1	จน
3.	ใจดี	5	4	3	2	1	ใจร้าย

โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะได้ฟังแถบเสียงละ 1 ครั้ง ผู้วิจัยจะสอบถามความคิดเห็นหรือ ความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างต่อเสียงนั้น โดยจะใช้ชุดคำถามของ Matched-guise technique และชุด คำถามของ Semantic differential scales ทั้งนี้เมื่อฟังจบ 1 แถบเสียง เมื่อตอบคำถามเสร็จผู้วิจัยจึงจะ เปิดแถบเสียงต่อไปให้กลุ่มตัวอย่างได้ฟังและดำเนินการอย่างเดียวกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงแถบ เสียงสุดท้าย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยจะใช้เฉพาะเสียง Guise A และ B เท่านั้น สำหรับเสียง Filler อื่น ๆ นั้นจะไม่นำมาวิเคราะห์ร่วมด้วยเนื่องจากเป็นเพียงแค่เสียงที่ผู้วิจัยต้องการให้พรางเสียง Guise เท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการเก็บข้อมูลทั้ง 3 วิธี คือการสังเกต แบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบสอบถาม และกลวิธีการพรางเสียงคู่ มาวิเคราะห์ทั้งในเชิงสถิติและเชิงบรรยายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านภาวะหลายภาษา

ในการหาข้อมูลเกี่ยวกับภาวะหลายภาษาในชุมชนแหลมตึกแก ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาษา หลักและภาษารอง (Major and Minor Language) ตามหลักเกณฑ์ของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) โดยเกณฑ์ในการแบ่งภาษาหลักและภาษารองมีดังนี้

1.1. ภาษาหลัก (Major Language) ต้องเป็นไปตามคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1.1.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 25 ของประชากรหรือมากกว่า 1,000,000 คน

1.1.2 ต้องเป็นภาษาราชการของประเทศ

1.1.3 ต้องเป็นภาษาที่ใช้ในการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1.2 ภาษารอง (Minor Language) ต้องไม่เป็นไปตามคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งของภาษาหลักและต้องเป็นไปตามคุณสมบัติหนึ่งในสองข้อนี้

1.2.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 5 ของประชากรหรือมากกว่า 100,000 คน

1.2.2 เป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อกลางในการสอนในระดับที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาตอนต้นและต้องมีการใช้ภาษานั้น ๆ ตีพิมพ์ลงในหนังสืออื่น ๆ นอกเหนือจากตำราเรียน

ในการจัดประเภทภาษาใดเป็นภาษาหลักนั้น ไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติครบทุกข้อ เพียงแต่ภาษานั้นมีคุณสมบัติเพียงแคข้อเดียวก็สามารถจัดได้ว่าภาษานั้นเป็นภาษาหลักของชุมชน แต่เมื่อภาษานั้น ไม่มีคุณสมบัติข้อใดเลยและมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในภาษารอง ก็ให้จัดว่าภาษานั้นเป็นภาษารองของชุมชน ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจะดูเฉพาะภาษาที่มีการใช้ในชุมชนเท่านั้นเพื่อดูว่า ในชุมชนภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตรุนแรงต่อการเปลี่ยนภาษา ภาษาหลักและภาษารองในชุมชนเป็นภาษาใด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านความสามารถทางภาษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านความสามารถทางภาษานั้น ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรก กลุ่มตัวอย่างต้องประเมินความสามารถทางภาษาของตนทั้งด้านการฟังและการพูด จากมากที่สุดจนถึงไม่ได้เลย โดยใช้การวัดตามแบบ Linkert Scale (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2547) เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจะทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยความสามารถทางด้านภาษา และมีเกณฑ์การแปลค่าคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	ไม่ได้เลย

ในส่วนที่สองนั้นเป็นการประเมินความสามารถทางภาษาจากสถานการณ์ที่ได้กำหนดให้ โดยได้ทำการประเมินจากคำตอบของกลุ่มตัวอย่างออกมาเป็นค่าร้อยละ ในแต่ละช่วงอายุและเพศของกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาแนวโน้มของความสามารถในการใช้ภาษา และนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาวิเคราะห์ร่วมกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเลือกภาษา

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามภาคที่สอง เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษาและคู่สนทนาของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ Sociology Domain Analysis (Fasold, 1984) และใช้ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

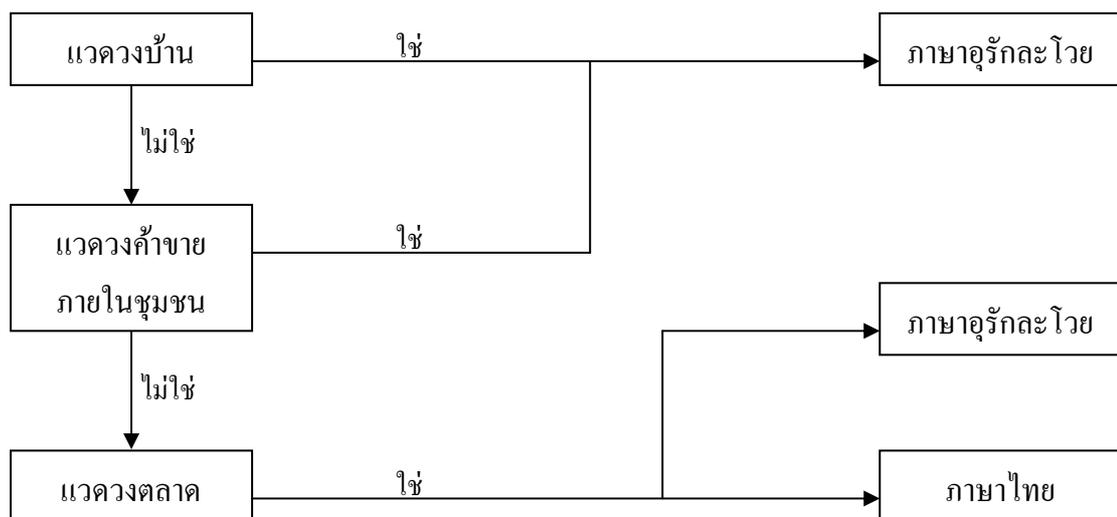
U	หมายถึง	ใช้ภาษาอูร์กละโวยในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ 50
T	หมายถึง	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ 50
UT	หมายถึง	ใช้ภาษาอูร์กละโวยและภาษาไทยในการสื่อสารควบคู่กันหรือมีการใช้ในร้อยละที่ใกล้เคียงกัน

การวิเคราะห์การใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ภาษานั้น ผู้วิจัยจะแสดงข้อมูลออกเป็นสองส่วนคือ Implicational Scale คยใช้ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์ตามที่ได้กำหนดเอาไว้ข้างต้น นอกเหนือจากนั้นผู้วิจัยจะสรุปผลในรูปแบบของ Domain model (Holmes, 1997) เพื่อให้เห็นภาพในการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงได้ชัดเจนขึ้นดังตัวอย่างที่ได้แสดงให้เห็นในหน้าถัดไป

ตารางที่ 3 ตัวอย่างการแสดงผลการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ในรูปแบบของ Implicational Scale (ดัดแปลงจาก: Gal 1979:121, table 4.3 cited in Fasold, 1984)

คนที่	เพศ	อายุ	แวดวงการใช้ภาษา*		
			1	2	3
1	F	15	T	T	T
2	M	19	T	T	T
3	M	25	U	T	T
4	F	45	U	U	T

* แวดวงการใช้ภาษา: 1 หมายถึง แวดวงบ้าน, 2 หมายถึง แวดวงค้าขายภายในชุมชน, 3 หมายถึง แวดวงตลาด

ภาพที่ 3 ตัวอย่างแผนภูมิการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา (Domain Model)

ที่มา: ดัดแปลงจาก Holmes (1997)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านทัศนคติต่อภาษา

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติต่อภาษาอูรักละโว้และภาษาไทยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธี Matched-guise technique และ semantic differential scales นั้น จะแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ ในส่วนแรกเป็นการ

วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินของประชากรกลุ่มตัวอย่างในส่วนของทัศนคติที่มีต่อทั้งภาษาไทย และภาษาอูร์กละโวยในแง่อาชีพของผู้พูด โดยวิเคราะห์ผลการสำรวจในเชิงสถิติรูปแบบร้อยละ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศและช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างกับการประเมินอาชีพของเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย โดยใช้ Chi-square สำหรับส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลจากบุคลิก/ลักษณะของเจ้าของเสียงที่ได้ยิน โดยหาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละบุคลิก/ลักษณะที่ ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้ประเมิน และทำการทดสอบทางสถิติเพื่อหาความเป็นนัยสำคัญโดยใช้ T-test กับตัวแปรเพศ และ F-test กับตัวแปรอายุ นอกเหนือจากนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้ได้กำหนดค่า ความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้การวัดตามแบบ Linkert Scale (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2547) เพื่อประโยชน์ในการแปลงค่าความหมายของคะแนนเฉลี่ยรวมดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการชำระภาษา ภายในชุมชน

ผู้วิจัยใช้ปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่ส่งผลต่อการชำระภาษาของ Holmes *et al.* (1993) โดยวิธีการสำรวจแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ รวมทั้ง แบบสอบถามเพื่อแสดงข้อมูลทางสถิติโดยคำร้อยละ

6. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระและการเปลี่ยนภาษา

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 – 5 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมา วิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาสภาวะการชำระและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กละโวยแห่งนี้ ต่อไป

บทที่ 4

ผลและวิจารณ์

ข้อมูลในบทนี้จะถูกแบ่งออกเป็น 5 ส่วนตามวัตถุประสงค์และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะหลายภาษาโดยมุ่งเน้นในส่วนของภาษาหลักและภาษารองที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในชุมชน
2. ความสามารถทางภาษาทางด้านการพูดและการฟัง
3. การเลือกภาษาตามแนวทางการใช้ภาษาและคู่สนทนา
4. ทักษะติดต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย
5. ปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการธำรงภาษาภายในชุมชน

ภาวะหลายภาษา

ภาวะหลายภาษาคือภาวะที่ผู้พูดคนใดคนหนึ่งมีความรู้หรือสามารถพูดได้ตั้งแต่ 1 ภาษาขึ้นไป ในบางครั้งเราจะเรียกคนที่สามารถพูดหรือมีความรู้สองภาษาว่าผู้ที่มีภาวะสองภาษาก็ได้ คำจำกัดความของภาวะหลายภาษาหรือภาวะสองภาษาอาจแตกต่างกันไปตามแนวคิดของแต่ละคน สำหรับนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ที่ให้แนวคิดกว้าง ๆ ไว้ว่าภาวะหลายภาษาคือภาวะที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความรู้หรือสามารถพูดได้ตั้งแต่ 1 ภาษาขึ้นไป โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องมีความสามารถทางภาษาที่เท่ากัน เพียงแต่มีความเข้าใจแต่อาจสื่อสารไม่ได้ก็ถือว่าผู้พูดคนนั้นมีภาวะหลายภาษาหรือภาวะสองภาษาแล้ว (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548)

ในการสำรวจภาวะหลายภาษาที่เกิดขึ้นในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยในตำบลรัชฎาครั้งนี้ ได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ภาษาหลักและภาษารองที่มีการใช้ภายในชุมชนต่อไป

ตารางที่ 4 ค่าร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาแรกและภาษาที่สอง

ภาษาที่พูด	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง			
	ภาษาแรก		ภาษาที่สอง	
	จำนวนประชากร	ร้อยละ	จำนวนประชากร	ร้อยละ
ภาษาอูรักละโวย	57	95.00	3	5.00
ภาษาไทย	3	5.00	57	95.00
รวม	60	100	60	100

จากการสำรวจภาวะหลายภาษาจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ภาษาแรกที่กลุ่มตัวอย่างพูดเป็นภาษาแม่คือภาษาอูรักละโวยและภาษาที่สองคือภาษาไทย โดยผู้ที่พูดภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาแรกคิดเป็นร้อยละ 95.00 สำหรับผู้ที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแรกนั้นคิดเป็นร้อยละ 5.00 และจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ไม่พบว่ามีผู้พูดภาษาอื่นเป็นภาษาแรก ในทางกลับกันนั้นกลุ่มที่พูดภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาแรกสามารถพูดภาษาไทยได้เป็นภาษาที่สองคิดเป็นร้อยละ 95.00 และผู้ที่พูดภาษาแรกเป็นภาษาไทยนั้นสามารถพูดภาษาอูรักละโวยได้เป็นภาษาที่สองคิดเป็นร้อยละ 5.00 ดังนั้นจากข้อมูลสามารถสรุปได้ว่า ชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยในแหลมตึกแก บนเกาะสิเหร่นั้นเป็นชุมชนภาวะหลายภาษาเนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีความสามารถในการพูดมากกว่า 1 ภาษา ได้แก่ ภาษาอูรักละโวยและภาษาไทย ทำให้สามารถสรุปได้ว่าชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนภาวะหลายภาษา

นอกเหนือจากนั้นได้มีการสำรวจภาษาที่มีการใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในชุมชนของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาภาษาหลักและภาษารองในชุมชนตามหลักเกณฑ์ของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) โดยได้มีการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาแม่จำนวน 60 คน พบว่าภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในชุมชนด้วยกัน 2 ภาษาคือ ภาษาอูรักละโวยและภาษาไทย

ตารางที่ 5 ค่าร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในการเลือกใช้ภาษาอูร์กละโวยและไทย
สำหรับการติดต่อสื่อสารภายในชุมชน

ภาษา	กลุ่มประชากรตัวอย่าง	
	จำนวนประชากร	ร้อยละ
ภาษาอูร์กละโวย	51	85.00
ภาษาไทย	9	15.00
รวม	60	100

เมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์การแบ่งภาษาหลักและภาษารองของหลักเกณฑ์ของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) โดยได้แบ่งภาษาหลักและภาษารองดังนี้

1. ภาษาหลัก (Major Language) ต้องเป็นไปตามคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- 1.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 25 ของประชากรหรือมากกว่า 1,000,000 คน
- 1.2 ต้องเป็นภาษาราชการของประเทศ
- 1.3 ต้องเป็นภาษาที่ใช้ในการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 ของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2. ภาษารอง (Minor Language) ต้องไม่เป็นไปตามคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งของภาษาหลัก และต้องเป็นไปตามคุณสมบัติหนึ่งในสองข้อนี้

- 2.1 ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 5 ของประชากรหรือมากกว่า 100,000 คน
- 2.2 เป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อกลางในการสอนในระดับที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาตอนต้น และต้องมีการใช้ภาษานั้น ๆ ตีพิมพ์ลงในหนังสืออื่น ๆ นอกเหนือจากตำราเรียน

จากการสำรวจพบว่าภาษาอูร์กละโวยมีผู้พูดเป็นภาษาแม่ร้อยละ 95.00 ซึ่งตรงกับคุณสมบัติการจัดภาษาหลักข้อแรกนั่นคือ ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 25.00 ของประชากร

และภาษาไทยมีผู้พูดเป็นภาษาแม่ร้อยละ 5.00 ซึ่งตรงกับคุณสมบัติข้อแรกของเกณฑ์การจัดภาษารองข้อแรกคือ ต้องมีผู้พูดซึ่งเป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 5.00 ของประชากร จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาหลักและภาษาไทยเป็นภาษารอง ในทางกลับกันอาจถือได้ว่าภาษาไทยเป็นไปตามเกณฑ์การจัดภาษาหลักได้เช่นกันเนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาราชการของประเทศ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้สรุปว่าภาษาหลักในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยบริเวณแหลมตึกแก บนเกาะสีหะ จังหวัดภูเก็ตคือภาษาอูรักละโวย เนื่องจากภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาที่กลุ่มประชากรตัวอย่างเลือกใช้ติดต่อสื่อสารภายในชุมชนถึงร้อยละ 85.00

ความสามารถทางภาษาอูรักละโวย

เนื่องจากภาษาอูรักละโวยไม่มีภาษาเขียน ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้ศึกษาเฉพาะความสามารถทางภาษาด้านการพูดและการฟังเท่านั้น โดยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถทางภาษาของตนเองในด้านการฟังและการพูด ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะต้องประเมินว่าตนมีความสามารถทางภาษาในทักษะนั้น ๆ อยู่ในระดับใด โดยต้องประเมินความสามารถทางภาษาของตนจากมากที่สุดถึงไม่ได้เลย (Linkert scale) นอกจากนี้ประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องประเมินความสามารถทางภาษาของตนจากสถานการณ์ที่ได้กำหนดให้ โดยประเมินว่าตนสามารถเข้าใจหรือสามารถสื่อสารในสถานการณ์นั้น ๆ หรือไม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความสามารถทางด้านภาษาจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ผลการวิเคราะห์ความสามารถทางด้านการพูดและการฟัง และผลการวิเคราะห์การประเมินความสามารถทางภาษาจากสถานการณ์ที่ได้กำหนด

ความสามารถทางด้านการพูดและการฟัง

ในการเก็บข้อมูลด้านความสามารถทางการพูดและการฟังนั้น ได้ออกแบบเครื่องมือวิจัยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถทางภาษาของตน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มตามตัวแปรเพศและช่วงอายุ แล้วให้ประเมินว่าตนมีความสามารถทางด้านนั้น ๆ อยู่ในระดับใด ตั้งแต่มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดีมาก มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับดี มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับปานกลาง มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับน้อย และไม่มีความสามารถทางภาษาในด้านนั้น ๆ เลย

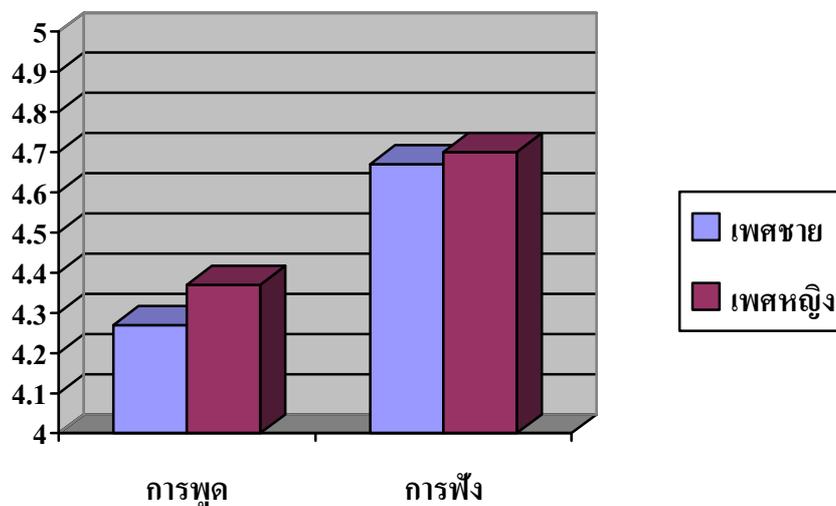
คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำมาแปลเป็นค่าความหมาย เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	ไม่ได้เลย

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอูร์กละ โวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

ประชากร กลุ่ม ตัวอย่าง	ความสามารถทางการพูด			ความสามารถทางการฟัง		
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
เพศชาย	4.27	0.94	ดี	4.67	0.76	ดีมาก
เพศหญิง	4.37	0.93	ดี	4.70	0.65	ดีมาก

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลค่าเฉลี่ยคะแนนของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง พบว่าความสามารถทางการพูดของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีระดับคะแนนที่ 4.27 และเพศหญิงมีระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 4.37 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับความสามารถทางการฟัง พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีระดับคะแนนเฉลี่ยที่ 4.67 และเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยที่ 4.7 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (ดูตารางผนวกที่ 1 และ ตารางผนวกที่ 2) เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนเฉลี่ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการฟังมากกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการพูด

ภาพที่ 4 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอูร์กละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง

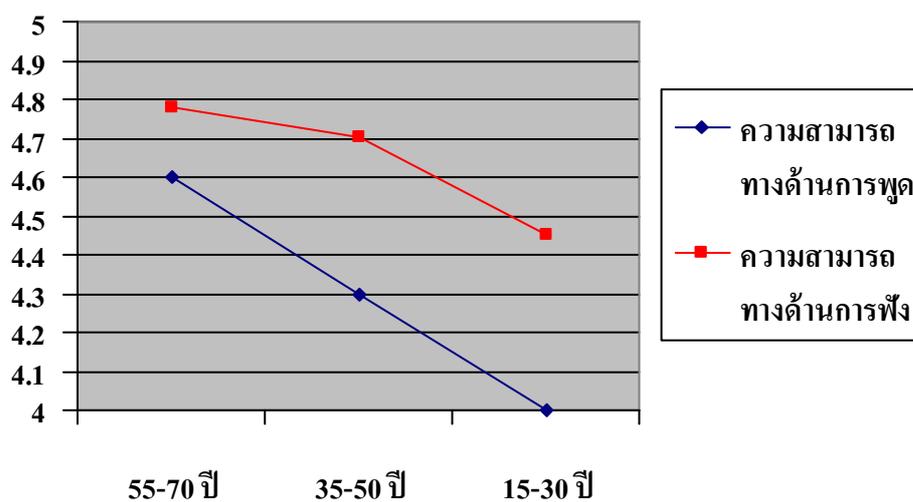
จากภาพที่ 4 จะเห็นได้ว่าความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ด้านของทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยทางด้าน การพูดและการฟังมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ถึงแม้ว่าระดับคะแนนที่ต่างกันของทั้ง 2 เพศนั้นจะไม่ต่างกันมาก แต่อาจสรุปได้ว่าจากการประเมินความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดด้วยตัวเองของประชากรกลุ่มตัวอย่างนั้นพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความสามารถทางภาษาทั้ง 2 ด้านดีกว่าเพศชาย

ช่วงอายุเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่สามารถทำนายแนวโน้มการเปลี่ยนภาษาในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ ได้ เนื่องจากในช่วงอายุที่ลดลงนั้นถ้าความสามารถทางภาษาอูร์กละโว้ยได้ลดลงตาม ย่อมแสดงให้เห็นว่าโอกาสการเปลี่ยนภาษาก็อาจเกิดขึ้น ในทางกลับกันถ้าความสามารถทางภาษา ไม่ได้ลดลงตามช่วงอายุที่น้อยลงอาจวิเคราะห์หรือคาดคะเนได้ว่าโอกาสการเปลี่ยนภาษาก็คงยังไม่เกิดขึ้นกับชุมชนนั้น ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งช่วงอายุออกเป็น 3 ช่วงอายุด้วยกันคือ 15-30 ปี 35-50 ปี และ 55-70 ปี

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอูร์กละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างแสดงตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	ความสามารถทางการพูด			ความสามารถทางการฟัง		
	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
15-30 ปี	4.00	0.79	ดี	4.45	0.76	ดี
35-50 ปี	4.30	1.04	ดี	4.70	0.79	ดีมาก
55-70 ปี	4.60	0.88	ดีมาก	4.78	0.49	ดีมาก

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ช่วงอายุ 15-30 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาอยู่ในเกณฑ์ดี โดยความสามารถทางการพูดอยู่ที่ 4.00 และทางการฟังอยู่ที่ 4.45 ช่วงอายุ 35-50 ปี มีความสามารถทางการพูดอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.30 และทางการฟังอยู่ภายในเกณฑ์ดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.70 และช่วงอายุ 55-70 ปี มีความสามารถทางภาษาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการพูดอยู่ที่ 4.6 และทางการฟังอยู่ที่ 4.78

ภาพที่ 5 แผนภูมิเส้นเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอูร์กละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างแสดงตามช่วงอายุ

จากภาพที่ 5 แสดงให้เห็นแนวโน้มความสามารถทางภาษาทั้ง 2 ด้านที่ลดลงตามช่วงอายุอย่างต่อเนื่อง โดยที่ความสามารถทางภาษาด้านการพูดนั้นจะลดลงเป็นเส้นตรง เนื่องจาก ณ ช่วงอายุที่แตกต่างกันนั้น ความสามารถทางภาษาด้านการพูดจะลดลง 0.3 โดยที่ช่วงอายุ 55-70 มีความสามารถทางด้านการพูดมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และน้อยที่สุดคือ 15-30 ปี โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุนี้ได้ประเมินความสามารถทางด้านการพูดของตนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4 สำหรับความสามารถทางภาษาด้านการฟังพบว่าแนวโน้มลดลงไปในทิศทางเดียวกับความสามารถทางด้านการพูด โดยช่วงอายุที่ประเมินว่าตนมีความสามารถทางด้านการฟังน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี โดยได้คะแนนเฉลี่ยที่ 4.45 และช่วงอายุที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ 55-70 ปี โดยมีคะแนนเฉลี่ยที่ 4.78 ดังนั้นจากข้อมูลทั้งหมดทางด้านช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปได้ว่าความสามารถทางภาษานั้นลดลงตามช่วงอายุที่น้อยลง

การประเมินความสามารถทางภาษาจากสถานการณ์ที่ได้กำหนด

ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 60 คน ได้ประเมินความสามารถทางภาษาของตนทั้งทางด้านการพูดและการฟัง จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ทั้งสิ้น 14 สถานการณ์ โดยแบ่งเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางภาษาด้านการพูด 7 สถานการณ์และความสามารถด้านการฟัง 7 สถานการณ์ โดยที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องประเมินว่าตนเองสามารถพูดในหัวข้อที่กำหนดให้หรือเข้าใจสถานการณ์นั้น ๆ หรือไม่ โดยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 8 ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอูร์กละโวยแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ความสามารถทางภาษา	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	
	เพศชาย	เพศหญิง
การพูด	84.29	94.29
การฟัง	95.24	90.00

จากการเก็บข้อมูลความสามารถทางภาษาโดยประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ของประชากรตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงพบว่า ความสามารถทางภาษาด้านการพูดของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายนั้นอยู่ที่ร้อยละ 84.29 และความสามารถทางภาษาด้านการฟังอยู่ที่ร้อยละ 95.24 ซึ่ง

เมื่อเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่าความสามารถทางภาษาด้านการฟังนั้นจะมีค่าร้อยละที่มากกว่าความสามารถทางด้านการพูด (ดูตารางผนวกที่ 3) สำหรับความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงนั้นพบว่าร้อยละ 94.29 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงประเมินว่าตนเองสามารถใช้ภาษาอูรักละไวสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดได้ นอกเหนือจากนั้นพบว่าร้อยละ 90.00 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างนี้ ประเมินว่าตนเองสามารถเข้าใจภาษาอูรักละไวในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดให้ (ดูตารางผนวกที่ 4) จากตารางข้างต้นพบว่าความสามารถทั้งสองด้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันดังนี้ ความสามารถทางด้านการพูดพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงประเมินว่าตนเองมีความสามารถทางด้านการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ มากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศ แต่ในทางกลับกันพบว่าความสามารถทางด้านการฟังเป็นไปในทิศทางที่ตรงกันข้ามเนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายประเมินว่าตนเองสามารถเข้าใจภาษาอูรักละไวในสถานการณ์ต่าง ๆ มากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ตารางที่ 9 ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอูรักละไวแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ความสามารถทางภาษา	ช่วงอายุ		
	15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
การพูด	83.57	90.00	94.29
การฟัง	90.71	87.86	99.29

ค่าร้อยละความสามารถทางด้านภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามช่วงอายุพบว่าช่วงอายุ 15-30 ปี ประเมินว่าตนเองมีความสามารถทางภาษาด้านการพูดอยู่ที่ร้อยละ 83.57 และความสามารถทางภาษาด้านการฟังอยู่ที่ร้อยละ 90.71 ในช่วงอายุ 35-50 ปีพบว่าความสามารถด้านการพูดอยู่ที่ร้อยละ 90 และความสามารถทางด้านการฟังอยู่ที่ร้อยละ 87.86 ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวที่ประเมินว่าตนเองมีความสามารถทางด้านการฟังน้อยกว่าความสามารถทางด้านการพูด และในช่วงอายุสุดท้ายคือ 55-70 ปีพบว่าความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ร้อยละ 94.29 และความสามารถทางด้านการฟังอยู่ที่ร้อยละ 99.29 จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าค่าร้อยละความสามารถทางด้านการพูดนั้นลดหลั่นตามช่วงอายุที่ลดลง โดยพบว่าช่วงอายุ 55-70 ปี ประเมินว่าตนเองมีความสามารถทางภาษามากที่สุด โดยคะแนนประเมินเฉลี่ยอยู่ที่ 94.29 ช่วงอายุที่มีคะแนนประเมินความสามารถทางภาษาของตนรองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี โดย

มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 90.00 ของกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี โดยร้อยละ 83.57 ของกลุ่มตัวอย่างประเมินว่าตนสามารถใช้ภาษาอูร์กะโวยในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ในส่วนความสามารถทางการฟังของประชากรกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างจะแตกต่างจากความสามารถทางการพูด ช่วงอายุที่ประเมินความสามารถของตนโดยมีค่าร้อยละเฉลี่ยมากที่สุดคือช่วงอายุ 55-70 ปี โดยมีค่าร้อยละเฉลี่ยอยู่ที่ 99.29 ช่วงอายุที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยรองลงมาคือช่วงอายุ 15-30 ปีโดยค่าร้อยละเฉลี่ยอยู่ที่ 90.71 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และช่วงอายุที่กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าตนเองมีความสามารถทางภาษาด้านการฟังน้อยที่สุดคือ 35-50 ปี โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินว่าตนสามารถเข้าใจภาษาอูร์กะโวยในสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่ที่ร้อยละ 87.86

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาโดยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถของตนโดยประเมินว่าตนนั้นมีความสามารถทางด้านนั้น ๆ อยู่ในระดับใดตามรูปแบบของ Linkert scale และประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าใจภาษาหรือใช้ภาษาอูร์กะโวยในการสื่อสารในสถานการณ์นั้น ๆ หรือไม่ เมื่อนำผลการวิจัยทั้งสองแบบมาเปรียบเทียบกันพบความเหมือนและแตกต่างกันดังนี้

1. ความสามารถทางภาษาด้านการพูด

เมื่อศึกษาตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยให้ประเมินความสามารถทางภาษาของตนว่าอยู่ในระดับใดพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความสามารถทางภาษาที่ดีกว่าประชากรเพศชายนอกเหนือจากนั้นผลการวิจัยที่ให้ประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้พบว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือประชากรเพศหญิงนั้นประเมินว่าตนสามารถใช้ภาษาอูร์กะโวยสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่าร้อยละของประชากรเพศชายที่ประเมินว่าตนเองสามารถพูดได้ และเมื่อดูตามช่วงอายุแล้วยังพบอีกว่าแนวโน้มการใช้ภาษาอูร์กะโวยเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือลดหลั่นกันตามช่วงอายุที่ลดลง

2. ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง

จากการประเมินความสามารถทั้ง 2 แบบพบว่าไปในทิศทางที่ตรงข้ามกัน ผลการวิเคราะห์การประเมินตามระดับความสามารถของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เพศชายนั้นจะมีความสามารถทางภาษาด้านการฟังน้อยกว่าเพศหญิง ในทางกลับกันผลการวิเคราะห์ความสามารถทางการฟังจากสถานการณ์ที่กำหนดให้พบว่าร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินตนเองสามารถเข้าใจภาษาอูร์กละโวยที่สื่อสารกันในสถานการณ์ต่าง ๆ มากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง และเมื่อนำช่วงอายุมาเปรียบเทียบกันก็พบว่าแนวโน้มความสามารถทางภาษาด้านการฟังจากการประเมินทั้ง 2 แบบนั้นมีความแตกต่างกันเนื่องจาก การวิเคราะห์โดยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถทางภาษาของตนเองว่าอยู่ในระดับใด พบว่าแนวโน้มความสามารถทางด้านการฟังนั้นลดหลั่นกันตามช่วงอายุที่ลดลง ในทางกลับกันผลการวิเคราะห์การประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้พบว่าไม่เป็นไปตามนั้นเนื่องจากค่าร้อยละของผู้ที่ตอบว่าสามารถเข้าใจภาษาอูร์กละโวยในสถานการณ์ต่าง ๆ ของช่วงอายุ 15-30 ปีมีมากกว่าค่าร้อยละของจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 35-50 ปีซึ่งมีประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินว่าตนเองมีความสามารถเข้าใจภาษาอูร์กละโวยที่ใช้สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นมีน้อยกว่า

การเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา

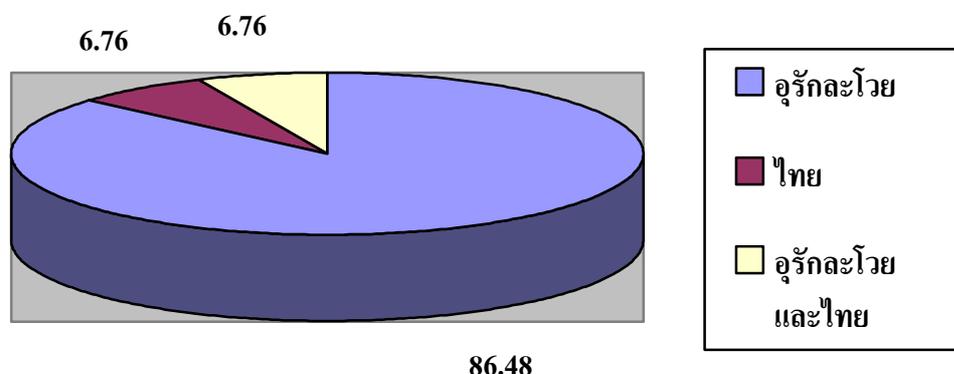
การศึกษาการเลือกภาษาในครั้งนี้ได้นำทฤษฎี Sociology Domain Analysis ของ Fishman (1964, 1965, 1968e cited in Fasold, 1984) มาประยุกต์ใช้ในแบบสอบถามซึ่งได้ครอบคลุมตามที่ Fishman ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับแวดวงภาษา ไว้ว่าต้องครอบคลุมไปถึงสถานที่ คู่สนทนา และหัวข้อการสนทนา ในการวิเคราะห์ผลการสำรวจครั้งนี้จะแสดงผลการสำรวจในตัวแปร 2 ตัว คือเพศและอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยละเอียด

ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะถูกถามถึงพฤติกรรมเลือกใช้ภาษากับคู่สนทนาต่าง ๆ ในแวดวงการใช้ภาษานั้น ๆ โดยมีตัวเลือกทั้งหมด 3 ตัวเลือกดังนี้ ภาษาอูร์กละโวย ภาษาไทย และทั้งภาษาอูร์กละโวยและภาษาไทย เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งหมดแล้วจะนำไปหาค่าร้อยละของแต่ละภาษาที่มีการเลือกใช้ในแวดวงและคู่สนทนานั้น แล้วนำมาเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์หว่าภาษาใดได้รับการเลือกใช้มากที่สุด เพื่อจะนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปในรูปแบบของ Implicational Scale (Gal 1979:121, table 4.3 cited in Fasold, 1984) และ Domain Model (Holmes, 1993) ต่อไป

ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้กำหนดแนวทางการใช้ภาษาที่ใช้ในการศึกษาไว้ทั้งหมด 7 แนววงดังนี้
แนววงบ้าน แนววงคนแปลกหน้า แนววงญาติ/เพื่อนบ้าน แนววงพิธีกรรม/ศาสนา แนววงที่ประชุม
หมู่บ้าน แนววงการค้า และแนววงราชการ แนววงภาษาต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดในการวิจัยครั้งนี้เป็นแนว
วงที่กลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโว้ยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากนั้นแนววงการใช้
ภาษาเหล่านี้ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการเลือกใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโว้ย
นอกเหนือจากนั้นแล้วคู่สนทนา สถานที่ และสถานการณ์ในการสนทนาก็ถูกกำหนดในแนววงการใช้
ภาษานั้น ๆ ด้วย

แนววงบ้าน

แนววงบ้านถือเป็นแนววงหนึ่งที่สำคัญในการเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง
สถานการณ์หรือหัวข้อสนทนาที่ถูกกำหนดในแบบสอบถามคือการพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป เรื่องการทำ
มาหากิน หรือการสั่งสอนลูกหลาน

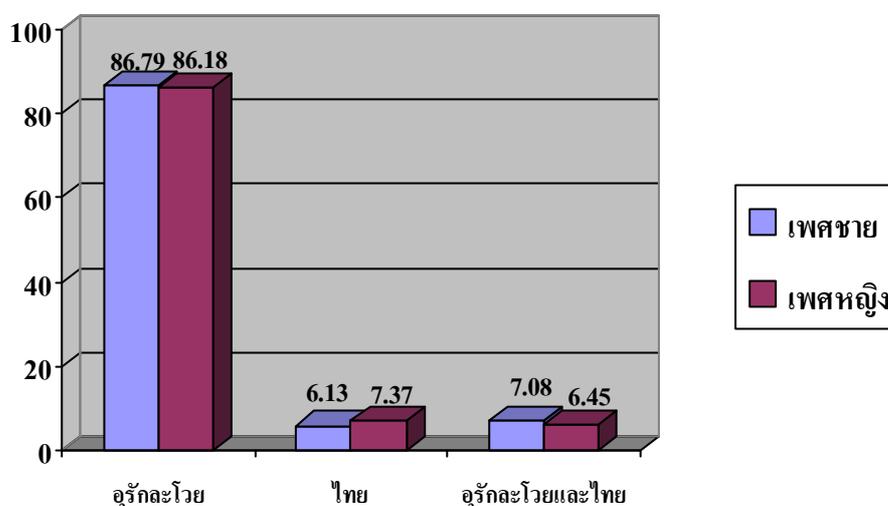

ภาพที่ 6 แผนภูมิวงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแนววงบ้าน

ผลการสำรวจการเลือกใช้ภาษาในแนววงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่า
ภาษาอุรักละโว้ยเป็นภาษาที่มีการเลือกใช้มากที่สุดในแนววงนี้ถึงร้อยละ 86.48 ส่วนภาษาไทยกับ
ภาษาอุรักละโว้ยและภาษาไทยมีการเลือกใช้อย่างละ 6.76 จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปการเลือก
ภาษาในแนววงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ว่า ภาษาอุรักละโว้ยเป็นภาษาที่ประชากร
กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดในแนววงนี้ โดยคู่สนทนาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาษา

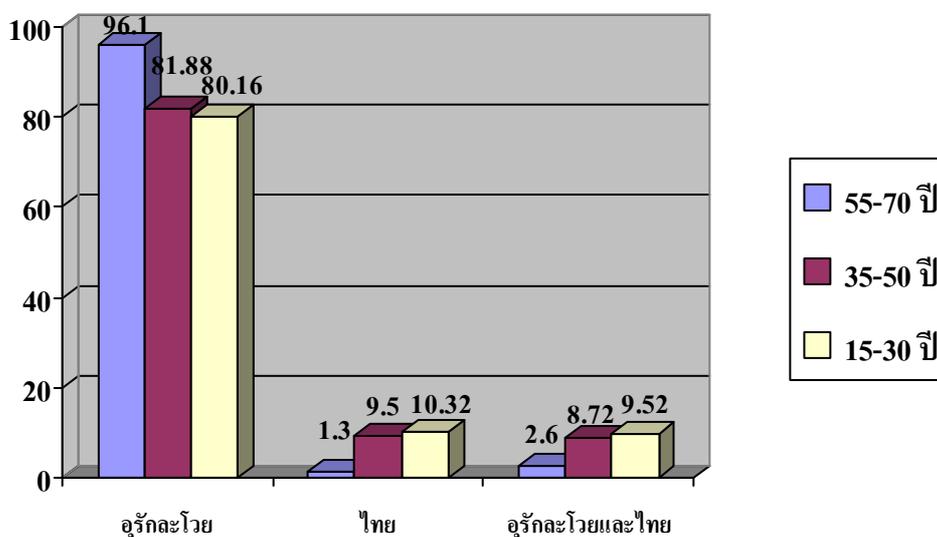
อุร้กละโวยในการสื่อสารมากที่สุดคือ ปู่/ตา ซึ่งมีร้อยละ 13.29 รองลงมาคือ ย่า/ยาย มีร้อยละ 13.02 และคู่สนทนาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยในการสื่อสารน้อยที่สุดคือ ลูก ซึ่งมีร้อยละ 6.06 (ดูตารางผนวกที่ 5)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น โดยแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความแตกต่างในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน ดังภาพที่ 7 และ ภาพที่ 8

ภาพที่ 7 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงบ้านแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากภาพที่ 7 จะเห็นได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงเลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยในการสื่อสารภายในแวดวงนี้มากที่สุด ซึ่งพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยร้อยละ 86.79 โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายช่วงอายุ 55-70 ปีเลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 15-30 ปี และช่วงอายุ 35-50 ปี (ดูตารางผนวกที่ 6) สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยร้อยละ 86.18 โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 55-70 ปีเลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และ 15-30 ปีตามลำดับ (ดูตารางผนวกที่ 7)

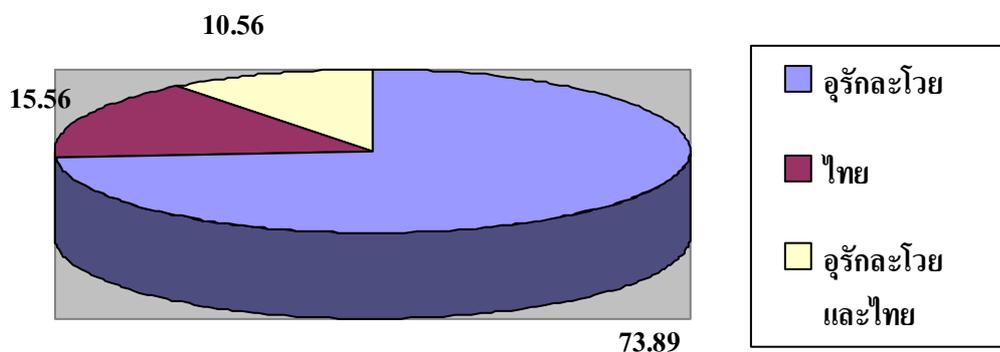

ภาพที่ 8 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในเวดงบ้านแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาษาอุร้กละโว้เป็นภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้มากที่สุดในทั้ง 3 ช่วงอายุ โดยช่วงอายุ 55-70 ปีมีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้มากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 96.10 รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี โดยมีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้อยู่ที่ร้อยละ 88.88 และช่วงอายุ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้อยู่ที่ร้อยละ 80.16 ในส่วนของการใช้ภาษาไทยและภาษาอุร้กละโว้และภายในการสื่อสารภายในเวดงบ้านพบว่าช่วงอายุ 55-70 ปีมีการเลือกใช้ทั้งสองแบบนี้ที่น้อยที่สุด และสำหรับช่วงอายุ 35-50 ปี และ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ภาษาทั้งสองแบบนี้ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

เวดงคนแปลกหน้า

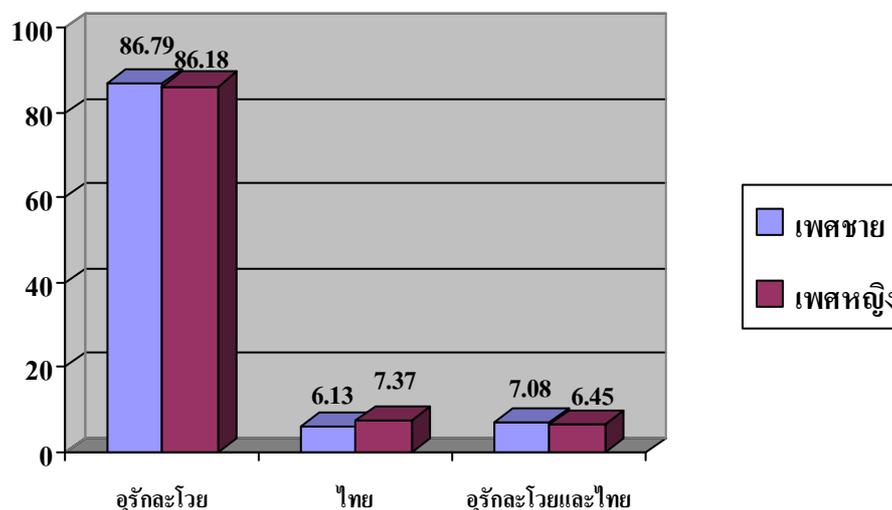
เวดงคนแปลกหน้าเป็นอีกเวดงหนึ่งที่ได้รับการสำรวจในงานวิจัยชิ้นนี้ โดยได้กำหนดสถานการณ์ว่าเป็นการพูดคุยในเรื่องทั่วไปกับผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่ และเด็ก ๆ ชาวอุร้กละโว้ต่อหน้าคนแปลกหน้าที่ไม่สามารถพูดและเข้าใจภาษาอุร้กละโว้ได้ โดยสถานที่ที่ได้กำหนดคือภายนอกและภายในชุมชน

ภาพที่ 9 แผนภูมิวงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงคนแปลกหน้า

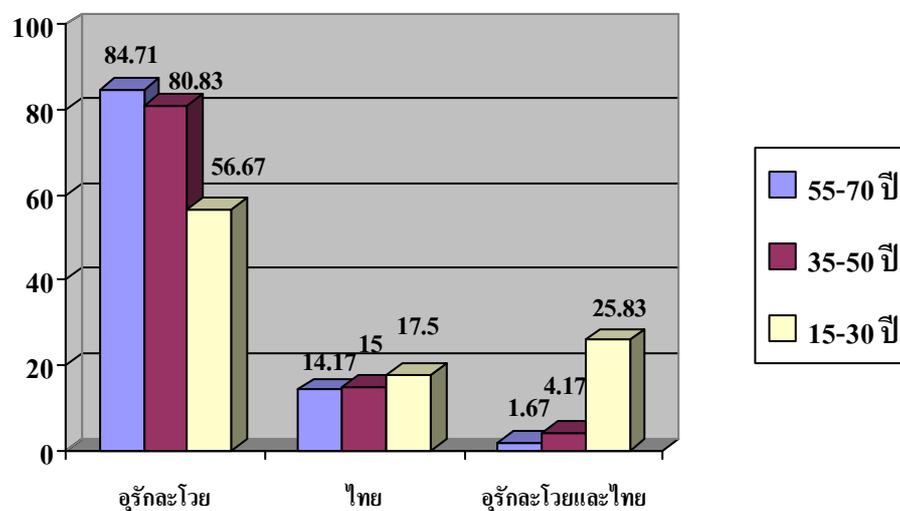
ผลการสำรวจการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงคนแปลกหน้าในข้างต้น แสดงให้เห็นว่าภาษาอุร้กละโวยเป็นภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้มากที่สุด โดยมีการเลือกใช้ร้อยละ 73.89 รองลงมาคือภาษาไทย มีการเลือกใช้ร้อยละ 15.56 และภาษาอุร้กละโวยและภาษาไทยมีการเลือกใช้ร้อยละ 10.56 จากข้อมูลการสำรวจพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอุร้กละโวยกับคู่สนทนาที่เป็นผู้สูงอายุมากที่สุด รองลงมาคือคู่สนทนาที่เป็นผู้ใหญ่ และคู่สนทนาที่เป็นเด็กตามลำดับ (ดูตารางผนวกที่ 8)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น โดยแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความแตกต่างในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน ดังภาพที่ 10 และ ภาพที่ 11

ภาพที่ 10 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยในการสื่อสารภายในแวดวงนี้มากที่สุด โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายเห็นได้ชัด โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยร้อยละ 90.00 และเมื่อพิจารณาจากช่วงอายุจะพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 55-70 ปีมีการเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และ 15-30 ปีตามลำดับ (ดูตารางผนวกที่ 9) สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายพบว่าการเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยร้อยละ 67.78 โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายช่วงอายุ 55-70 ปี และ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยในสัดส่วนที่เท่ากันอยู่ที่ร้อยละ 70.00 และช่วงอายุ 15-30 ปีมีการเลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยอยู่ที่ร้อยละ 63.33 (ดูตารางผนวกที่ 10)

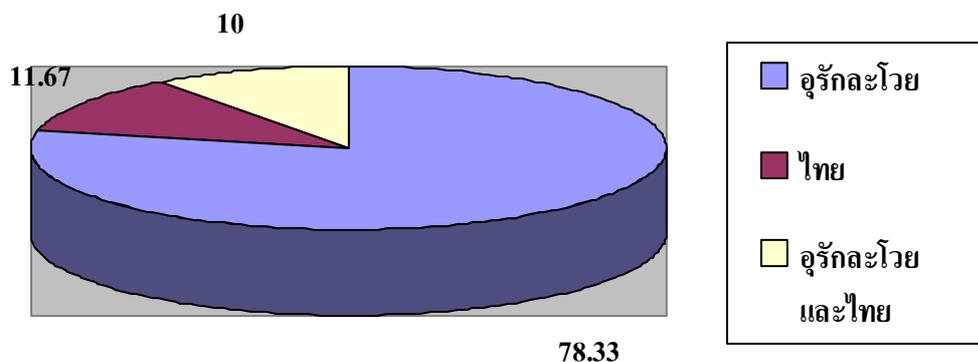
ภาพที่ 11 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลการเลือกภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างในข้างต้นพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ช่วงอายุ เลือกใช้ภาษาอุรกะไวในการสื่อสารภายในแวดวงนี้มากที่สุด โดยพบว่าช่วงอายุที่เลือกใช้ภาษาอุรกะไวมากที่สุดคือช่วงอายุ 55-70 ปี มีการเลือกใช้ร้อยละ 84.71 รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ร้อยละ 80.83 และช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะไวน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ร้อยละ 56.67 สำหรับการเลือกใช้ภาษาไทยและทั้งภาษาอุรกะไวและภาษาไทยพบว่าเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการเลือกใช้ภาษาอุรกะไว โดยช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาทั้งสองแบบมากที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และช่วงอายุ 55-70 ปี ตามลำดับ

แวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติ

โดยทั่วไป งานวิจัยต่าง ๆ มักแยกแวดวงเพื่อนบ้านและญาติออกจากกันเป็นคนละแวดวงการใช้ภาษา แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้นำเพื่อนบ้านและญาติเข้ามารวมเป็นแวดวงเดียวกัน เนื่องจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า เมื่อมีการแต่งงานเกิดขึ้นชาวอุรกะไวบนเกาะสิเหร่มักจะย้ายออกจากบ้านพ่อแม่และแม่ไปสร้างบ้านของตนบริเวณใกล้เคียงกันหรือถ้าไม่สามารถสร้างบ้านใหม่ในบริเวณใกล้เคียงกันได้ ก็มักจะนิยมสร้างบ้านอยู่ภายในชุมชน โดยไม่มีการย้ายออกไป

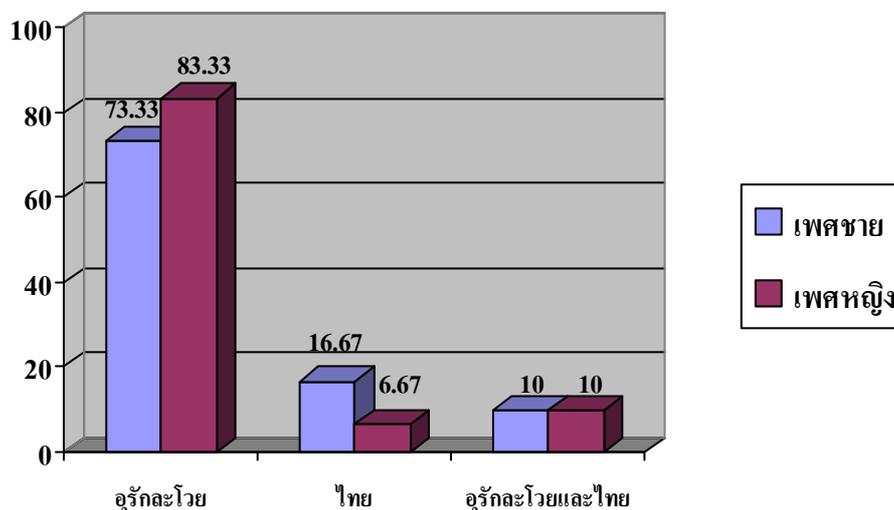
นอกชุมชน ทำให้ในการสำรวจหลาย ๆ ครั้งพบว่าบ้านที่สร้างอยู่ติดกันเป็นบ้านของลูก หลาน หรือ พี่น้อง ดังนั้นจึงได้นำเอาเพื่อนบ้านและญาติเข้ามารวมเป็นแวดวงการใช้ภาษาเดียวกัน

ภาพที่ 12 แผนภูมิวงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติ

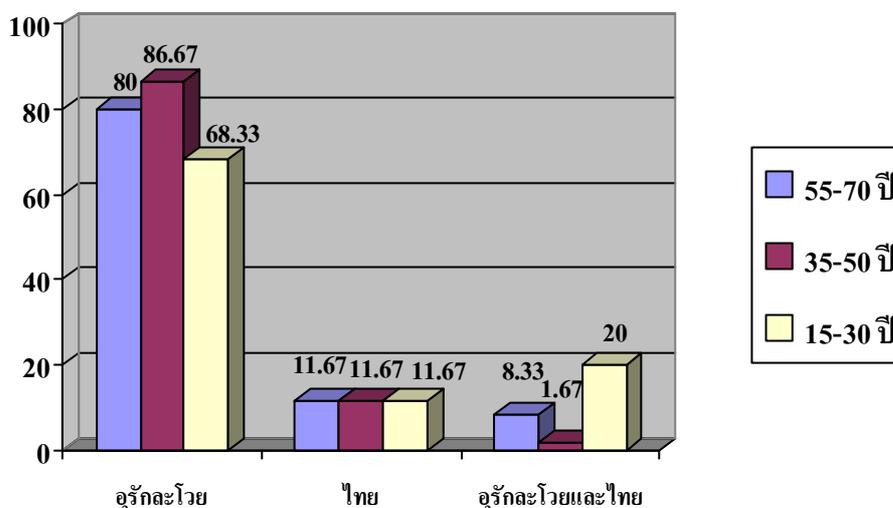
จากการสำรวจพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอูรักละโว้ยในการสื่อสารภายในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติ โดยมีการเลือกใช้ร้อยละ 78.33 รองลงมาคือภาษาไทยร้อยละ 11.67 และเลือกใช้ทั้งภาษาอูรักละโว้ยและภาษาไทยร้อยละ 10.00 โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอูรักละโว้ยสื่อสารกับคู่สนทนาที่เป็นผู้สูงอายุมากที่สุดถึงร้อยละ 28.33 รองลงมาคือการสนทนากับคู่สนทนาที่เป็นผู้ใหญ่ ร้อยละ 26.11 และกับคู่สนทนาที่เป็นเด็ก ร้อยละ 23.89 (ดูตารางผนวกที่ 11)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น โดยแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความแตกต่างในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน ดังภาพที่ 13 และ ภาพที่ 14

ภาพที่ 13 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากภาพข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษาในการสื่อสารภายในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติมากที่สุด จากการสำรวจพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษามากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษาในการสื่อสารร้อยละ 83.33 และเมื่อพิจารณาจากช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงพบว่าช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษามากที่สุดคือช่วงอายุ 55-70 ปี รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และสำหรับช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษาภายในแวดวงนี้น้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี (ดูตารางผนวกที่ 12) ในส่วนของการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษาในแวดวงนี้ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายพบว่าการเลือกร้อยละ 73.33 และเมื่อพิจารณาตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปีมีการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษามากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 15-30 ปี และช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอวัจนภาษาน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 55-70 ปี (ดูตารางผนวกที่ 13)

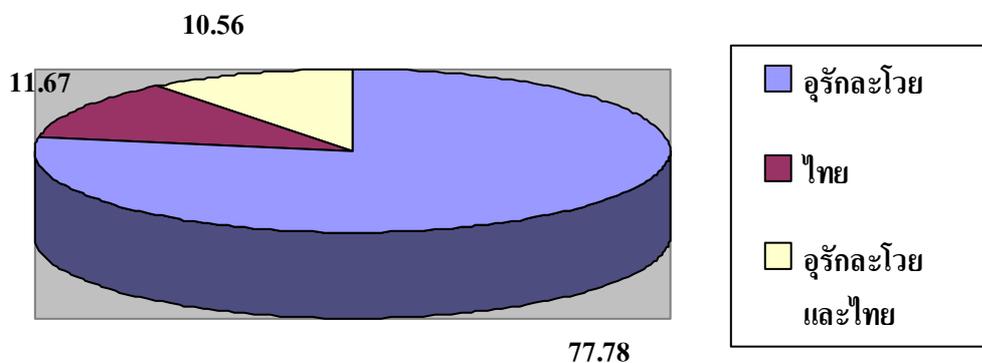
ภาพที่ 14 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุ พบว่าภาษาอูรักละโว้ยเป็นภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามช่วงอายุเลือกใช้ในการสื่อสารมากที่สุด โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอูรักละโว้ยในแวดวงนี้มากที่สุด ร้อยละ 86.67 รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี โดยพบการเลือกใช้ร้อยละ 80.00 และช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอูรักละโว้ยในการสื่อสารภายในแวดวงน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี นอกเหนือจากนั้นยังพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ช่วงอายุ มีค่าร้อยละการเลือกใช้ภาษาไทยเท่ากัน โดยพบร้อยละ 11.67

แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา

แวดวงพิธีกรรม/ศาสนาถือเป็นอีกแวดวงหนึ่งที่สำคัญในการธำรงภาษาเนื่องจากถ้าในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ มีการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ แล้ว ก็จะเป็นส่วนช่วยให้ภาษาในชุมชนนั้น ๆ ยังคงอยู่ต่อไป และเนื่องจากในอดีตกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ยไม่ได้มีการนับถือศาสนาใดเป็นศาสนาหลักแต่มีการนับถือผี แต่ในปัจจุบันได้มีการเผยแพร่ศาสนาคริสต์เข้าไปในชุมชนชาติพันธุ์อูรักละโว้ยบริเวณแหลมตึกแก ทำให้ผู้คนในชุมชนหันไปนับถือคริสตศาสนากันมากขึ้นแต่ในขณะเดียวกันนั้นประเพณีหรือพิธีกรรมต่าง ๆ ที่มีการสืบทอดกันมาก็ยังยึดถือและปฏิบัติอยู่ จึงได้มี

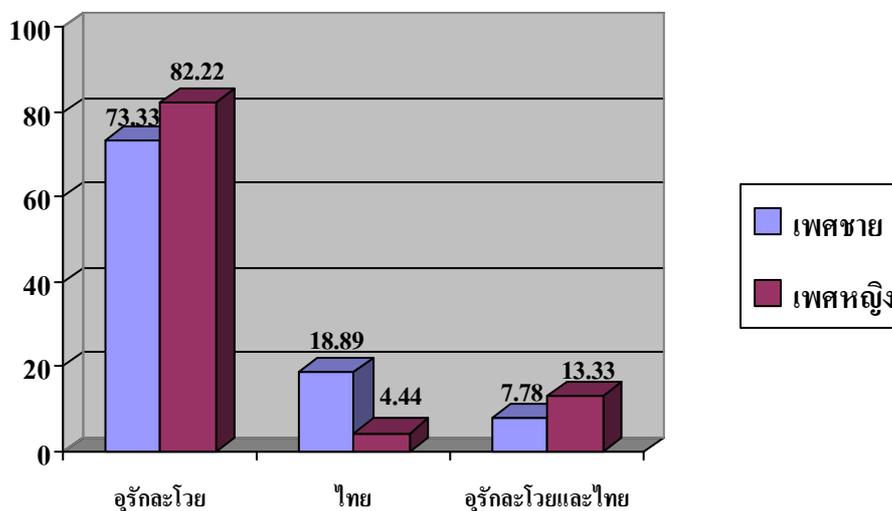
การออกแบบงานวิจัยในแควงนี้ให้เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาคริสต์และกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อดังเช่นในอดีต

ภาพที่ 15 แผนภูมิวงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแควงพิธีกรรม/ศาสนา

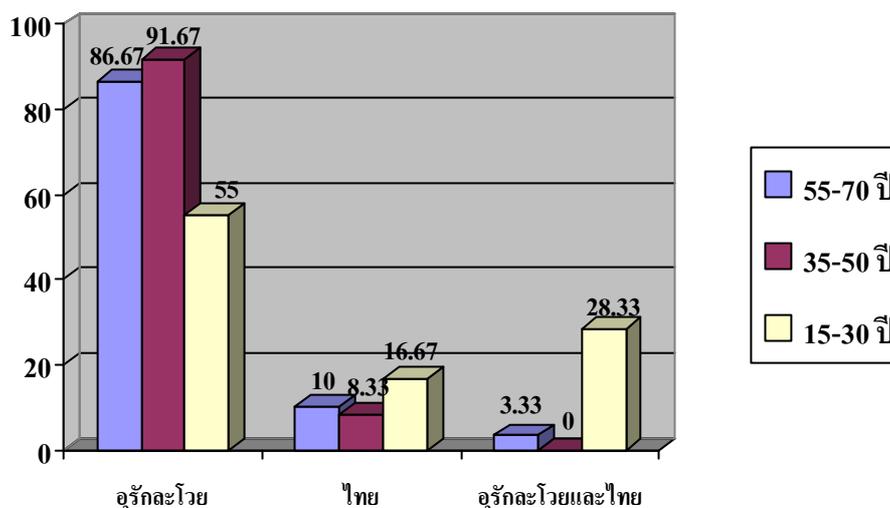
จากการสำรวจการเลือกใช้ภาษาในแควงพิธีกรรม/ศาสนาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอรัลละโวในการสื่อสารมากที่สุด โดยพบร้อยละ 77.78 ภาษาไทยมีการเลือกใช้รองลงมาอยู่ที่ร้อยละ 11.67 และมีการเลือกใช้ทั้งภาษาอรัลละโวและภาษาไทยร้อยละ 10.56 โดยพบว่าเป็นการเลือกใช้กับคู่สนทนาที่เป็นผู้สูงอายุมากที่สุด โดยพบร้อยละ 23.89 รองลงมาคือการใช้กับคู่สนทนาที่เป็นผู้ใหญ่ พบร้อยละ 26.11 และมีการเลือกใช้กับคู่สนทนาที่เป็นเด็กน้อยที่สุด โดยพบร้อยละ 23.89 (ดูตารางผนวกที่ 14)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น โดยแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความแตกต่างในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน ดังภาพที่ 16 และ ภาพที่ 17

ภาพที่ 16 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสำรวจการเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงแสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้ในการสื่อสารมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้ในการสื่อสารมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้ร้อยละ 82.22 โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 55-70 ปี และ 35-50 ปี เลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้มากที่สุด และช่วงอายุ 15-30 ปี เลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้น้อยที่สุด (ดูตารางผนวกที่ 15) สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการเลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้ร้อยละ 73.33 โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายช่วงอายุ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้มากที่สุด รองลงมาคือประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปี และประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุช่วงอายุ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอุร์กะละโว้น้อยที่สุด (ดูตารางผนวกที่ 16)

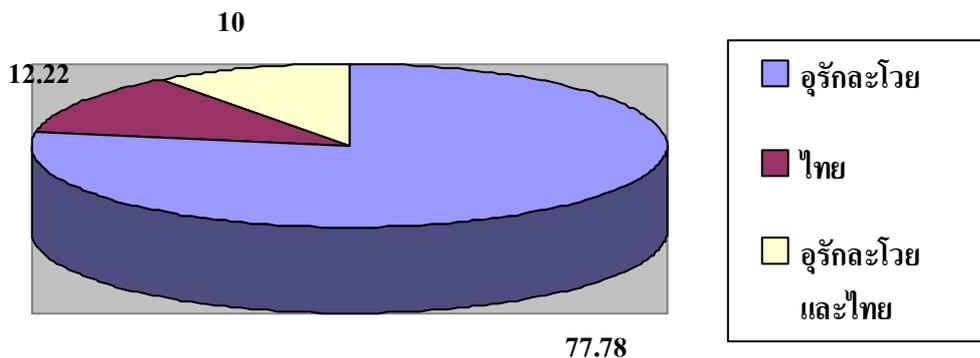

ภาพที่ 17 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจการเลือกภาษาภายในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสามช่วงอายุ พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอุรกะโวยในการสื่อสารภายในแวดวงนี้มากที่สุด โดยพบว่าช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะโวยมากที่สุดคือช่วงอายุ 35-50 ปี โดยพบการใช้ร้อยละ 91.67 รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะโวยในการสื่อสารร้อยละ 86.67 และช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะโวยในการสื่อสารน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี โดยมีการเลือกใช้ร้อยละ 55.00 ในทางกลับกันพบว่า ช่วงอายุ 15-30 ปีเลือกใช้ภาษาไทยและทั้งภาษาอุรกะโวยและภาษาไทยในการสื่อสารมากที่สุด

แวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน

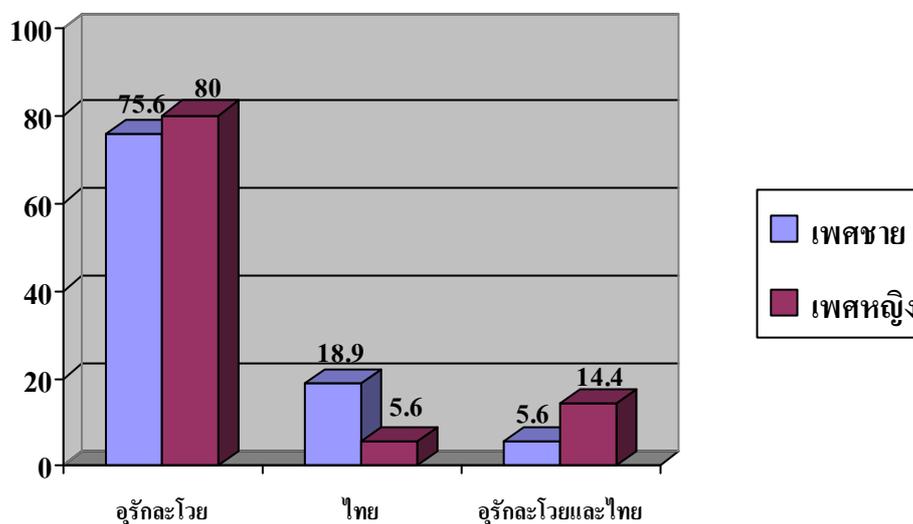
แวดวงที่ประชุมหมู่บ้านเป็นอีกหนึ่งแวดวงที่ได้มีการสำรวจในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากในที่ประชุมหมู่บ้านนั้นจะมีการรวมกันของทุกเพศและทุกวัย ดังนั้นภาษาที่มีการใช้ในที่ประชุมหมู่บ้านจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจจะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยในแบบสอบถามได้กำหนดสถานการณ์ว่าถ้ากลุ่มตัวอย่างจะต้องพูดในที่ประชุมหมู่บ้านเพื่อเตรียมงานต่าง ๆ ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะเลือกใช้ภาษาอะไรในการพูดสื่อสารในที่ประชุม

ภาพที่ 18 แผนภูมิวงกลมแสดงการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน

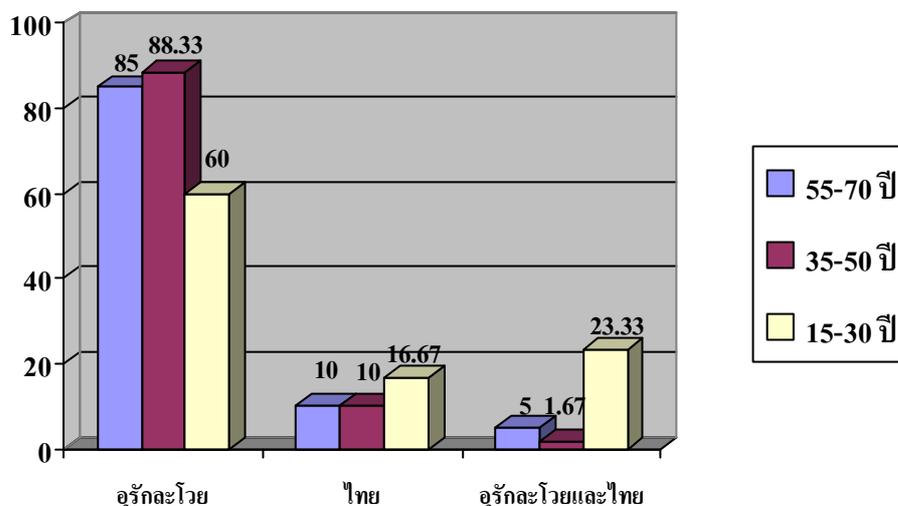
ผลการสำรวจการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านแสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอุรักละโวยในการสื่อสาร โดยเลือกใช้ร้อยละ 77.78 รองลงมาเป็นการเลือกใช้ภาษาไทย โดยเลือกใช้ร้อยละ 12.22 และมีการเลือกใช้ทั้งภาษาอุรักละโวยและภาษาไทย โดยพบว่ามีการใช้กับคู่สนทนาที่เป็นผู้สูงอายุมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 27.78 รองลงมาคือคู่สนทนาที่เป็นผู้ใหญ่อยู่ที่ร้อยละ 26.11 และพบว่ามีการใช้ภาษาอุรักละโวยกับคู่สนทนาที่เป็นเด็กน้อยที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 23.89 (ดูตารางผนวกที่ 17)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น โดยแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความแตกต่างในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน ดังภาพที่ 19 และ ภาพที่ 20

ภาพที่ 19 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยในการสื่อสารมากที่สุด โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้มากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ซึ่งพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยร้อยละ 80.00 เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มเพศหญิงพบว่าช่วงอายุที่เลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยมากที่สุดคือช่วงอายุ 55-70 ปี รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี (ดูตารางผนวกที่ 18) สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายพบว่า มีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยร้อยละ 75.60 โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายช่วงอายุ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยมากที่สุด โดยมีการเลือกใช้ร้อยละ 86.67 รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี มีการเลือกใช้ร้อยละ 73.33 และช่วงอายุ 15-30 มีการเลือกใช้ภาษาอุร้กละโว้ยน้อยที่สุดโดยมีการเลือกร้อยละ 66.67 (ดูตารางผนวกที่ 19)

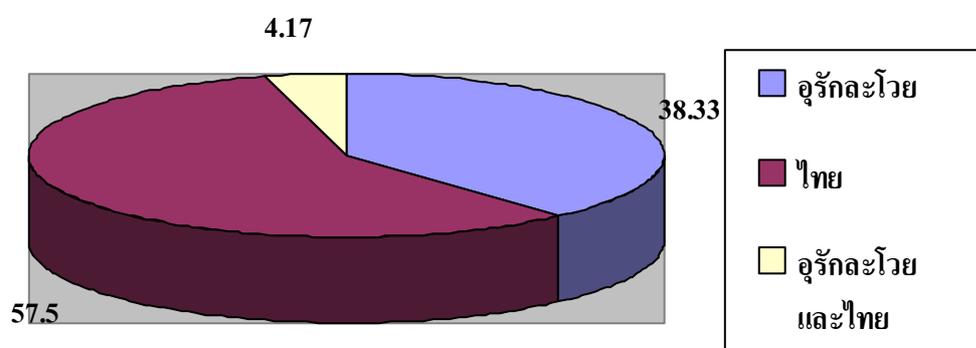

ภาพที่ 20 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจการเลือกภาษาภายในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสามช่วงอายุ พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอุรกะโวยในการสื่อสารภายในแวดวงนี้มากที่สุด โดยพบว่าช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะโวยมากที่สุดคือช่วงอายุ 35-50 ปี โดยพบการใช้ร้อยละ 88.33 รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะโวยในการสื่อสารร้อยละ 85.00 และช่วงอายุที่มีการเลือกใช้ภาษาอุรกะโวยในการสื่อสารน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี โดยมีการเลือกใช้ร้อยละ 60.00 ในทางกลับกันพบว่า ช่วงอายุ 15-30 ปีเลือกใช้ภาษาไทยและทั้งภาษาอุรกะโวยและภาษาไทยในการสื่อสารมากที่สุด

แควดงการค้ำ

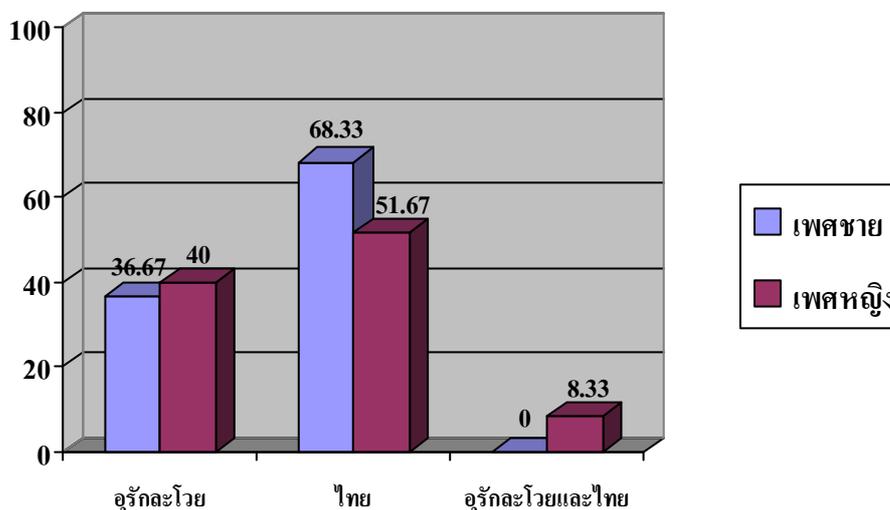
แควดงการค้ำในการวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาแควดงการค้ำที่เกิดขึ้นภายในชุมชน จากการสำรวจข้างต้นพบว่าในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กะโวยบนเกาะสีเฮอร์ ตำบลรัชฎานันท์มีการทำการค้ำภายในชุมชนทั้งจากคนไทยนอกชุมชน คนไทยที่อยู่ในชุมชน หรือแม้แต่คนอูร์กะโวยก็ตาม ดังนั้นการเลือกใช้ภาษาภายในแควดงการค้ำจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษา เพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมในการเลือกใช้ภาษาภายในชุมชนในอีกแควดงหนึ่ง

ภาพที่ 21 แผนภูมิวงกลมสรุปการเลือกใช้ภาษาภายในแควดงการค้ำ

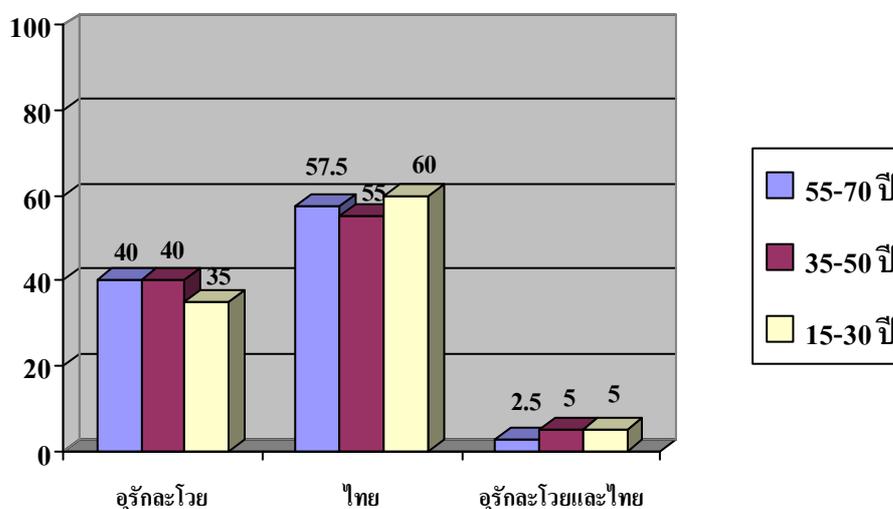
จากข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยสื่อสารภายในแควดงบ้าน โดยมีการเลือกร้อยละ 57.50 รองลงมาคือการใช้ภาษาอูร์กะโวย โดยมีการเลือกร้อยละ 38.33 และสุดท้ายคือการใช้ทั้งภาษาอูร์กะโวยและภาษาไทยร้อยละ 4.17 และจากข้อมูลทำให้ทราบได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับคนขายชาวไทยร้อยละ 50.00 และเลือกใช้ในการสื่อสารกับคนขายชาวอูร์กะโวยร้อยละ 7.50 เท่านั้น (ดูตารางผนวกที่ 20)

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น โดยแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความแตกต่างในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงบ้าน ดังภาพที่ 22 และ ภาพที่ 23

ภาพที่ 22 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงการค้าแสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสำรวจข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารภายในแวดวงนี้มากที่สุด โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายเลือกใช้ภาษาไทยมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง จากข้อมูลพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายร้อยละ 68.33 เลือกใช้ภาษาไทยสื่อสารภายในแวดวงนี้ เมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปี และ 15-30 ปี เลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากที่สุด โดยพบร้อยละ 65.00 และประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปี เลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารน้อยที่สุด โดยพบร้อยละ 60.00 (ดูตารางผนวกที่ 21) สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงพบว่าการเลือกใช้ภาษาไทยร้อยละ 51.67 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 15-30 ปี มีการเลือกใช้มากที่สุด โดยเลือกใช้ร้อยละ 55.00 สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 55-70 ปี และ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ภาษาไทยที่ร้อยละ 50.00 (ดูตารางผนวกที่ 22)

ภาพที่ 23 แผนภูมิแท่งแสดงการเลือกภาษาในแวดวงการค้าแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการสำรวจการเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามช่วงอายุพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยสื่อสารภายในแวดวงนี้ โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ภาษาไทยมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 60.00 รองลงมาคือประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปี โดยมีการใช้ร้อยละ 57.50 และประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ภาษาน้อยที่สุด โดยมีการเลือกใช้ร้อยละ 55.00 สำหรับการเลือกใช้ภาษาอุรกระไลโยในประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มพบว่ามีค่าร้อยละที่ใกล้เคียงกัน โดยพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปี และ 35-50 ปี มีการเลือกใช้ร้อยละ 40.00 และ ประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-30 ปี มีการเลือกใช้ร้อยละ 35.00

แวดวงราชการ

แวดวงราชการเป็นแวดวงสุดท้ายที่ได้รับการสำรวจในการวิจัยครั้งนี้ โดยได้มีการสำรวจการเลือกใช้ภาษาของผู้คนในชุมชน โดยได้กำหนดคู่สนทนาไว้ทั้งหมดสามคู่สนทนา ดังนี้ หมอ/พยาบาล/เจ้าหน้าที่อนามัย ซึ่งเป็นตัวแทนของการใช้ภาษาในการติดต่อราชการที่มีความใกล้ชิดชุมชนมากที่สุด คู่สนทนาต่อมาคือเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลรัชฎา เนื่องจากชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อุรกระไลโยชุมชนนี้อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลรัชฎา ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการ

ทำบัตรประจำตัวประชาชน การแจ้งเกิด หรือการแจ้งตายนั้น ผู้คนในชุมชนต้องติดต่อเทศบาล ตำบลรุษภักดิ์ และกลุ่มสนทนาสุดท้ายที่ได้กำหนดก็คือเจ้าหน้าที่ของที่ว่าการอำเภอเมือง ซึ่งเป็นอีกหนึ่งหน่วยราชการที่ผู้คนในชุมชนต้องทำการติดต่อแต่อาจไม่บ่อยเท่ากับระดับของเทศบาล ตำบล ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงได้ทั้งจากมุมมองของหน่วยงานที่ต้องประสานงานและใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด และจากมุมมองการเลือกใช้ภาษากับหน่วยงานราชการที่ไม่มีความใกล้ชิดกับชุมชน

สำหรับผลการวิจัยเกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงราชการนั้นพบว่าประชากรตัวอย่างทั้งหมดทั้งเพศชายและหญิงในทุก ๆ ช่วงอายุนั้น เลือกใช้ภาษาไทยทั้งหมดกับทุก ๆ กลุ่มสนทนาในแวดวงนี้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการทั้งหมดไม่สามารถเข้าใจและพูดภาษาอังกฤษได้เลย

จากผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้ภาษาใน 7 แวดวงภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างข้างต้น พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยสื่อสารกันใน 5 แวดวงและภาษาไทยสื่อสารกันใน 2 แวดวง ดังตารางที่ 10 และ ตารางที่ 11

ตารางที่ 10 สรุปการเลือกใช้ภาษาและการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติในแวดวงการใช้ภาษาต่าง ๆ แสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

เพศ		แวดวงการใช้ภาษา*							Chi-square
		1	2	3	4	5	6	7	
ชาย	ค่า	U	U	U	U	U	T	T	1.099**
	ร้อยละ	86.79	67.78	73.33	73.33	75.60	36.67	100.00	
	ค่า	U	U	U	U	U	T	T	
หญิง	ร้อยละ	86.18	80.00	83.33	82.22	80.00	40.00	100.00	
	ค่า	U	U	U	U	U	T	T	
	ร้อยละ	86.18	80.00	83.33	82.22	80.00	40.00	100.00	

หมายเหตุ: **ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าภาษาอูร์กะโวยเป็นภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุด ในเกือบทุกแวดวงการใช้ภาษา โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอูร์กะโวยมากที่สุด ในแวดวงบ้าน แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา และแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน สำหรับแวดวงการค้าและแวดวงราชการพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากที่สุด และเมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศกับการเลือกใช้ภาษา พบว่าเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกใช้ภาษา เนื่องจากการทดสอบทางสถิติได้แสดงให้เห็นว่าค่าร้อยละการเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* 1 = แวดวงบ้าน 2 = แวดวงคนแปลกหน้า 3 = แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน 4 = แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา 5 = แวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน 6 = แวดวงการค้า 7 = แวดวงราชการ

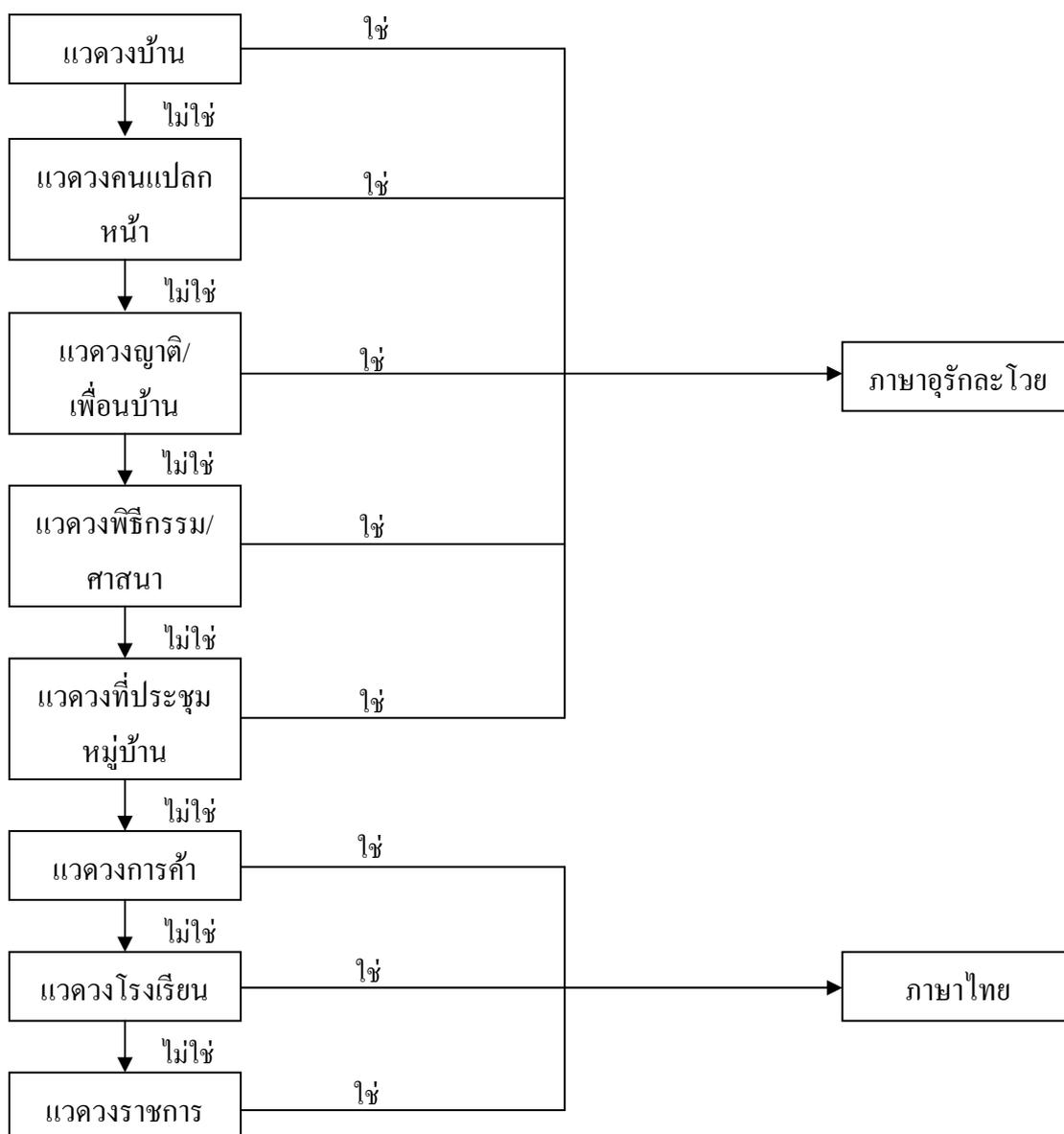
ตารางที่ 11 สรุปการเลือกใช้ภาษาในแวดวงต่าง ๆ แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงอายุ		แวดวงการใช้ภาษา*							Chi-square
		1	2	3	4	5	6	7	
15-30 ปี	ภาษา	U	U	U	U	U	T	T	4.942**
	คำร้อยละ	80.16	56.67	68.33	55.00	60.00	35.00	100.00	
	ละ								
35-50 ปี	ภาษา	U	U	U	U	U	T	T	4.942**
	คำร้อยละ	81.88	80.83	86.67	91.67	88.33	40.0	100.00	
	ละ								
55-70 ปี	ภาษา	U	U	U	U	U	T	T	
	คำร้อยละ	96.10	84.17	80.00	86.67	85.00	40.0	100.00	
	ละ								

หมายเหตุ: **ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามช่วงอายุส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษา อูร์กละโวยสื่อสารในแวดวงบ้าน แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา และแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน ในส่วนของแวดวงการค้าและแวดวงราชการพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารภายในสองแวดวงนี้ สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุกับการเลือกภาษาพบว่าช่วงอายุทั้งสามช่วงอายุไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกภาษาแต่อย่างใด เนื่องจากผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าการเลือกภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามช่วงอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* 1 = แวดวงบ้าน 2 = แวดวงคนแปลกหน้า 3 = แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน 4 = แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา 5 = แวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน 6 = แวดวงการค้า 7 = แวดวงราชการ

ภาพที่ 24 แผนภูมิการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา (Domain model)

จากแผนภูมิการเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษาพบว่าการใช้เลือกใช้ภาษาถูกออกแบบเป็นสองกลุ่มอย่างชัดเจน กลุ่มแวดวงแรกคือมีการเลือกใช้ภาษาอูรักละโว้ย ได้แก่ แวดวงบ้าน แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติ แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา และแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีการเลือกใช้ภาษาไทยคือ แวดวงการค้า แวดวงโรงเรียน และแวดวงราชการ เมื่อดูจากแผนภูมิข้างต้นพบว่าไม่มีการรู้ไว้หลายของการใช้ภาษาในแต่ละแวดวง

ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไว

การศึกษาทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวในครั้งนี้ ได้เลือกใช้ Matched-guise technique ซึ่งพัฒนาโดย Wallace Lambert *et al.* (1960; Lambert, 1967 cited in Fasold, 1984) และ Semantic differential scales ซึ่งพัฒนาโดย Osgood, Suci, and Tannenbaum (1957, cited in Fasold, 1984) เนื่องจากเครื่องมือนี้เป็นการเก็บข้อมูลที่ผู้ให้ข้อมูลไม่รู้ตัวว่ากำลังให้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาอยู่ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อกับทัศนคติหรือความรู้สึกต่อเสียงที่ได้ยินค่อนข้างน่าเชื่อถือ การใช้ Matched-guise technique และ Semantic differential scales นั้นจะคุมตัวแปรทุกตัวไม่ว่าจะเป็นเรื่องหรือหัวข้อที่พูด เพศของผู้พูด และตัวผู้พูดที่ใช้ในการบันทึกเสียง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดผู้พูดเพื่อใช้ในการบันทึกเสียง 3 คน โดยให้ทั้งสามคนอ่านในเรื่องเดียวกัน แต่ใช้ภาษาที่แตกต่างกันออกไป โดยผู้พูดคนแรกนั้นต้องอ่านบทความที่กำหนดให้ เป็นเสียงภาษาไทยกลางและเสียงภาษาไทยอีสาน คนที่สองอ่านบทความที่กำหนดให้ เป็นเสียงภาษาไทยกลางและภาษาไทยใต้ และผู้พูดคนสุดท้ายนั้นต้องอ่านด้วยเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กะไว หลังจากนั้นจึงทำเสียงที่ได้ทั้ง 6 เสียงมาจัดวางใหม่โดยมีการสลับตำแหน่งเสียงทั้งหมด เพื่อที่จะพรางไม่ให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างรู้ว่าเสียง 6 เสียงนั้นมาจากคนเพียงแค่ 3 คน แต่ให้เข้าใจว่า 6 เสียงที่ได้ยินนั้นมาจากคนจำนวน 6 คน ในส่วนของการวิเคราะห์ทัศนคติที่เกิดขึ้นนั้น จะนำผลการประเมินจากเสียงของผู้พูดคนที่ 3 ซึ่งได้อ่านบทความเป็นภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวเท่านั้นมาวิเคราะห์ โดยไม่นำเสียงอีก 4 เสียงที่เหลือมาวิเคราะห์ร่วมแต่อย่างใด

การแสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไว แบ่งออกเป็นสองส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวที่สะท้อนจากการประเมินอาชีพของเสียงที่ได้ยิน
2. การวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวที่สะท้อนจากการประเมินบุคลิก/ลักษณะต่อเสียงที่ได้ยิน

การวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยที่สะท้อนจากการประเมินอาชีพของเสียงที่ได้ยิน

ในส่วนแรกเป็นการทดสอบทัศนคติที่มีต่อทั้งเสียงภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ย โดยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดประเมินว่าเสียงที่ตนเองได้ยินนั้น ผู้พูดน่าจะประกอบอาชีพอะไร โดยมี 4 อาชีพให้เลือกคือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ครู-อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษา ชาวประมง และกรรมกรก่อสร้าง โดยทั้ง 4 อาชีพนี้เป็นสัญลักษณ์แทนลำดับเกียรติภูมิต่าง ๆ ในสังคมไทย ซึ่งจะเรียงลำดับตั้งแต่ อาชีพที่มีเกียรติภูมิสูง อาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูง อาชีพที่มีเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำ และอาชีพที่มีเกียรติภูมิค่อนข้างต่ำ ตามการแบ่งในงานวิจัยของ สุภางค์ จันทวานิช (2534)

การแสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงในทุกช่วงอายุ แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้ การเปรียบเทียบทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยตามตัวแปรเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างและการเปรียบเทียบทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยตามตัวแปรอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 12 ทักษะคิดที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (อาชีฟ) แสดงตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

อาชีฟ	ลำดับ เกียรติภูมิ อาชีฟ	เพศ				Chi- square
		ชาย		หญิง		
		ไทย	อูรักละโวย	ไทย	อูรักละโวย	
ผู้ว่าราชการ จังหวัด	สูง	3.33	3.33	3.33	3.33	
ครู-อาจารย์ ในระดับ มัธยมศึกษา	ปานกลาง ค่อนข้างสูง	13.33	20.00	-	6.67	30.726**
ชาวประมง	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ	80.00	76.67	96.67	83.33	
กรรมกร ก่อสร้าง	ค่อนข้างต่ำ	3.33	-	-	6.67	

หมายเหตุ: **ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางข้างต้นพบว่า อาชีฟที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิสูงอย่างผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ทั้งประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นว่าเป็นเจ้าของเสียงที่ตนได้ยินในทั้งสองภาษานั้นประกอบอาชีฟนี้ร้อยละ 3.33 เท่ากันทั้งหมด สำหรับอาชีฟที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูงอย่างครู-อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยประกอบอาชีฟนี้ร้อยละ 13.33 เจ้าของเสียงภาษาอูรักละโวยประกอบอาชีฟนี้ร้อยละ 20.00 สำหรับประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงนั้นมีความเห็นว่าเฉพาะเจ้าของเสียงภาษาอูรักละโวยเท่านั้นที่จะประกอบอาชีฟนี้ โดยมีความเห็นร้อยละ 6.67 จากการประเมินของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มในอาชีฟที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูงนั้นจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มประเมินว่าผู้พูดภาษาอูรักละโวยประกอบอาชีฟนี้มากกว่าผู้ที่พูดภาษาไทย นั่นอาจแสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอูรักละโวย ในส่วนของอาชีฟที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างต่ำนั้นอาจพบได้ว่าเป็นลำดับเกียรติภูมิอาชีฟที่กลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเลือกมากที่สุด โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายเลือกให้ผู้พูดภาษาไทยประกอบอาชีฟนี้ร้อยละ 80.00 และเลือกให้ผู้พูดภาษาอูรักละโวยประกอบอาชีฟนี้ร้อยละ 76.67 สำหรับ

กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงนั้นเลือกให้ผู้พูดภาษาไทยประกอบอาชีพเป็นชาวประมงร้อยละ 96.67 และ ผู้ที่พูดภาษาอูรักละโว้ยร้อยละ 83.33 จากค่าร้อยละที่เกิดขึ้นจะพบได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่าเจ้าของเสียงที่พูดภาษาไทยประกอบอาชีพเป็นชาวประมงมากกว่าเจ้าของเสียงที่พูดภาษาอูรักละโว้ย ถึงแม้ว่าชาวอูรักละโว้ยจะประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจับปลาหรือทำประมง แต่ก็ไม่ได้ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าคุณที่พูดภาษาอูรักละโว้ยต้องเป็นชาวประมงมากกว่าคนไทย และสำหรับอาชีพสุดท้ายซึ่งเป็นอาชีพที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิค่อนข้างต่ำอย่างอาชีพกรรมกรก่อสร้างพบว่าร้อยละ 3.33 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายประเมินให้เจ้าของเสียงภาษาไทยประกอบอาชีพนี้ ในทางกลับกันร้อยละ 6.67 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาอูรักละโว้ยประกอบอาชีพนี้ แต่จากการทดสอบทางสถิติพบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ย เนื่องจากผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ทศนคติที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (อาชีพ) แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพ	ลำดับ เกียรติภูมิ อาชีพ	ช่วงอายุ						Chi- square
		15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		
		ไทย	อูรักละ โวย	ไทย	อูรักละ โวย	ไทย	อูรักละ โวย	
ผู้ว่าราชการ จังหวัด	สูง	-	5.00	10.00	-	-	5.00	13.376**
ครู-อาจารย์ ในระดับ มัธยมศึกษา	ปานกลาง ค่อนข้าง สูง	15.00	25.00	-	5.00	5.00	10.00	
ชาวประมง	ปานกลาง ค่อนข้าง ต่ำ	85.00	70.00	85.00	85.00	95.00	85.00	
กรรมกร ก่อสร้าง	ค่อนข้าง ต่ำ	-	-	5.00	10.00	-	-	

หมายเหตุ: **ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการเปรียบเทียบค่าร้อยละทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวยในแง่ของอาชีพ ซึ่งแสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่าอาชีพที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิสูงของสังคมไทยอย่างผู้ว่าราชการจังหวัด ร้อยละ 5 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-30 ปี และ 55-70 ปีได้ประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาอูรักละโวยที่ได้ยินประกอบอาชีพนี้นั้น ส่วนร้อยละ 10.00 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปีประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยที่ได้ยินประกอบอาชีพนี้นั้น จากค่าร้อยละที่ได้มาพบว่า อาชีพที่อยู่ในเกียรติภูมิตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาอูรักละโวยที่ได้ออกเสียงประกอบอาชีพนี้นั้นได้ ถึงแม้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มหนึ่งจะเห็นว่าเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับคนที่พูดภาษาไทยเท่านั้น สำหรับอาชีพที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ได้ยินทั้งภาษาไทยและภาษาอูรักละโวยน่าจะประกอบอาชีพนี้นั้นมากที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างนี้มีความเห็นว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยน่าจะประกอบอาชีพนี้นี้ร้อยละ 15.00 และเจ้าของเสียงภาษา

อูร์กละโวยมีร้อยละ 25.00 ช่วงอายุ 35-50 ปี ประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ได้ยินนั้นมีอาชีพเป็น
 ครู-อาจารย์ร้อยละ 5.00 และไม่ประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยประกอบอาชีพนี้ และช่วงอายุ
 55-70 ปีประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาอูร์กละโวยประกอบอาชีพนี้ร้อยละ 10.00 และเจ้าของเสียง
 ภาษาไทยประกอบอาชีพนี้ร้อยละ 5.00 จากการประเมินของกลุ่มตัวอย่างนี้จะพบได้ว่ากลุ่มตัวอย่าง
 ทั้งหมดมีความเห็นว่าผู้ที่พูดภาษาอูร์กละโวยสามารถประกอบอาชีพครู-อาจารย์ในระดับ
 มัธยมศึกษามากกว่าผู้ที่พูดภาษาไทย ในส่วนของอาชีพที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิอาชีพปานกลาง
 ก่อนข้างตัวอย่างชาวประมงพบว่า ช่วงอายุ 15-30 ปีประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยประกอบอาชีพ
 นี้ร้อยละ 85.00 และเจ้าของเสียงภาษาอูร์กละโวยร้อยละ 70.00 ช่วงอายุ 35-50 ปี ประเมินว่าทั้งเสียง
 ภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวยประกอบอาชีพนี้ร้อยละ 85.00 และช่วงอายุ 55-70 ปีได้ประเมินว่า
 เจ้าของเสียงภาษาไทยประกอบอาชีพนี้ร้อยละ 95.00 และภาษาอูร์กละโวยร้อยละ 85.00 จากการ
 ประเมินของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มจะพบได้ว่ากลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-30 ปี และ
 55-70 ปีได้ประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยทำอาชีพเป็นชาวประมงมากกว่าเจ้าของเสียงภาษาอูร์ก
 ละโวย แต่ถึงอย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าในช่วงอายุ 35-50 ปี ได้ประเมินให้เจ้าของเสียงทั้งสองภาษา
 ทำอาชีพนี้โดยมีค่าร้อยละที่เท่ากัน นั่นอาจสะท้อนได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีทัศนคติที่ว่า
 อาชีพประมงนั้นจะจำกัดเฉพาะชาวอูร์กละโวยเท่านั้น แต่มีความเห็นว่าชาวไทยมีอาชีพเป็น
 ชาวประมงมากกว่า และสุดท้ายคืออาชีพที่อยู่ในลำดับเกียรติภูมิที่ค่อนข้างต่ำอย่างอาชีพกรรมกร
 ก่อสร้าง พบว่ามีเฉพาะกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปีที่ประเมินว่าเจ้าของเสียงทั้งสองภาษาประกอบ
 อาชีพนี้โดยได้ประเมินให้เจ้าของเสียงภาษาไทยประกอบอาชีพกรรมกรก่อสร้างร้อยละ 5.00 และ
 เจ้าของเสียงภาษาไทยร้อยละ 10.00 แต่จากการทดสอบทางสถิติพบว่าช่วงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับ
 ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย เนื่องจากผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อ
 ภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ช่วงอายุมีทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษา
 อูร์กละโวยไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยที่สะท้อนจากการประเมินบุคลิก/ลักษณะต่อเสียงที่ได้ยิน

การแสดงผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยที่สะท้อนจากการประเมินบุคลิก/ลักษณะต่อเสียงที่ได้ยินของประชากรกลุ่มตัวอย่างแบ่งได้ดังนี้

1. ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย
2. ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง
3. การเปรียบเทียบทัศนคติของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวย

1. ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

การแสดงผลการสำรวจทัศนคติต่อภาษาอูร์กะไวยและภาษาไทยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายโดยประเมินบุคลิก/ลักษณะเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยจากเสียงที่ได้ยิน จะแสดงผลการประเมินบุคลิก/ลักษณะที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น

ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดค่าความหมายของคะแนนเฉลี่ย เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตารางที่ 14 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูร์กละโวย		Sig.
		คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
15-30 ปี	สุขภาพ	3.6	0.84	3.9	0.88	0.041*
	ร่ำรวย	3.0	0.82	3.6	1.17	0.041*
	มีการศึกษา	4.1	0.88	3.5	1.08	0.026*
	มองโลกใน แง่ดี	3.2	1.14	4.1	0.88	0.034*
	อบอุ่น	3.1	0.88	4.0	1.05	0.005*
35-50 ปี	คล่องแคล่ว ว่องไว	3.8	1.23	2.7	1.16	0.012*
	จริงใจ	3.2	1.32	4.3	0.82	0.012*
55-70 ปี	คล่องแคล่ว ว่องไว	4.4	0.97	3.0	1.41	0.012*
	อบอุ่น	4.8	0.42	3.7	1.25	0.009*

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางข้างต้นแสดงผลการประเมินทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวยที่สะท้อนจากการประเมินบุคลิก/ลักษณะของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวยที่ได้ยินของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายทั้ง 3 ช่วงอายุ จากการวิเคราะห์ทัศนคติของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายช่วงอายุ 15-30 ปีพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ประเมินให้ภาษาอูร์กละโวยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 4 บุคลิก/ลักษณะดังต่อไปนี้ สุขภาพ ร่ำรวย มองโลกในแง่ดี และอบอุ่น และประเมินให้คะแนนเฉลี่ยภาษาไทยมากกว่าภาษาอูร์กละโวยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบุคลิกลักษณะเดียวกันนั้นคือ มีการศึกษา สำหรับช่วงอายุ 35-50 ปีพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ประเมินให้ภาษาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าภาษาอูร์กละโวยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบุคลิก/ลักษณะเดียวกันนั้น นั่นคือ คล่องแคล่วว่องไว และในส่วนของประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปีพบว่าประเมินให้คะแนนเฉลี่ยภาษาอูร์กละโวยมากกว่าภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติในบุคลิก/ลักษณะเดียวกันคือ จริงใจ และประเมินให้คะแนนเฉลี่ยภาษาไทยมากกว่าภาษา
อูรักละโว้ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบุคลิก/ลักษณะเดียวกันคือ อบอุน (คูตารางผนวกที่ 23 ตาราง
ผนวกที่ 24 และตารางผนวกที่ 25)

เมื่อนำค่าเฉลี่ยทั้งหมดที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายทั้ง 3 ช่วงอายุได้ประเมินบุคลิก/
ลักษณะจากเสียงภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ยที่ได้ยินนั้น มาเปรียบเทียบและหาความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดัง
ตารางที่ 15 (คูตารางผนวกที่ 26) ในส่วนของการประเมินเสียงภาษาอูรักละโว้ยไม่พบความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใด ๆ (คูตารางผนวกที่ 27)

ตารางที่ 15 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
	อบอุน	3.1	0.88	4.0	1.15	4.8		

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่ามีเพียงบุคลิก/ลักษณะเดียวที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างให้คะแนนเฉลี่ย
ในการประเมินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้นคือ อบอุน โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่าง
เพศชายช่วงอายุ 55-70 ปี ให้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และสุดท้ายคือ
ช่วงอายุ 15-30 ปี ได้ให้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไว
(บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาไทย			ภาษาอูร์กละไว		
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
15-30 ปี	3.6	0.48	ดี	3.8	0.42	ดี
35-50 ปี	3.8	0.42	ดี	3.8	9.48	ดี
55-70 ปี	3.8	9.59	ดี	3.8	0.38	ดี

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายทั้ง 3 ช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อทั้งภาษาไทยและภาษาอูร์กละไว ถึงแม้ว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูร์กละไวในประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-30 ปีมีมากกว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เมื่อแปลงค่าคะแนนตามความหมายที่ได้กำหนดจะพบว่าคะแนนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีทั้งคู่ ดังนั้นสามารถสรุปได้จากข้อมูลว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไว

2. ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

การแสดงผลการสำรวจทัศนคติต่อภาษาอูร์กละไวและภาษาไทยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงโดยประเมินบุคลิก/ลักษณะเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กละไวจากเสียงที่ได้ยิน จะแสดงผลการประเมินบุคลิก/ลักษณะที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น

ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดค่าความหมายของคะแนนเฉลี่ย เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตารางที่ 17 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
		คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
15-30 ปี	หน้าตาดี	3.0	0.82	3.5	0.85	0.007*
	มีการศึกษา	2.7	1.06	3.4	0.52	0.044*
	เชื่อถือได้	3.9	0.99	4.4	0.52	0.048*
	ประสบ ความสำเร็จ ในชีวิต	3.7	0.67	4.3	0.48	0.026*
	มองโลกใน แง่ดี	3.5	0.71	4.3	0.67	0.005*
	พูดเก่ง	3.9	0.74	4.6	0.52	0.012*

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ช่วงอายุ	บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูร์กะโวย		Sig.
		คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
35-50 ปี	สุขภาพ	4.0	0.94	4.4	0.84	0.018*
	อบอุ่น	4.1	0.99	4.8	0.42	0.022*

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางข้างต้นแสดงผลการประเมินทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยที่สะท้อนจากการประเมินบุคลิก/ลักษณะของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยที่ได้ยินของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงทั้ง 3 ช่วงอายุ จากการวิเคราะห์ทัศนคติของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 15-30 ปีพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ประเมินให้ภาษาอูร์กะโวยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 6 บุคลิก/ลักษณะดังต่อไปนี้ หน้าที่มี การศึกษา เชื่อถือได้ ประสบความสำเร็จในชีวิต มองโลกในแง่ดี และพูดเก่ง สำหรับช่วงอายุ 35-50 ปีพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ประเมินให้ภาษาอูร์กะโวยมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 2 บุคลิก/ลักษณะดังต่อไปนี้ สุขภาพและอบอุ่น และในส่วนของประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปีพบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติทั้งสองภาษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางผนวกที่ 28 ตารางผนวกที่ 29 และตารางผนวกที่ 30)

เมื่อนำค่าเฉลี่ยทั้งหมดที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายทั้ง 3 ช่วงอายุได้ประเมินบุคลิก/ลักษณะจากเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยที่ได้ยินนั้น มาเปรียบเทียบและหาความมีนัยสำคัญทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 18 (ดูตารางผนวกที่ 31) และตารางที่ 19 (ดูตารางผนวกที่ 32)

ตารางที่ 18 สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิง

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
	มีการศึกษา	2.7	1.06	4.1	0.88	3.7		
ฉลาด	3.7	0.95	4.7	0.67	4.5	0.53	5.143	0.013*
มองโลก ในแง่ดี	3.5	0.71	4.9	0.32	4.2	0.92	10.177	0.001*

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า มี 3 บุคลิก/ลักษณะที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในแต่ละช่วงอายุให้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีการศึกษา ฉลาด และมองโลกในแง่ดี โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 35-50 ปีให้คะแนนเฉลี่ยต่อทั้งสามบุคลิก/ลักษณะมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี ให้คะแนนเฉลี่ยรองลงมา และช่วงอายุ 15-30 ปีให้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 19 สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
	มีการศึกษา	3.4	0.52	4.6	0.84	3.8		
อบอุ่น	3.8	0.63	4.8	0.42	3.9	0.88	6.769	0.004*

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า มี 2 บุคลิก/ลักษณะที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในแต่ละช่วงอายุให้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีการศึกษาและอบอุ่น โดยพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงช่วงอายุ 35-50 ปี ให้คะแนนเฉลี่ยต่อทั้งสองบุคลิก/ลักษณะมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี ให้คะแนนเฉลี่ยรองลงมา และช่วงอายุ 15-30 ปี ให้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาไทย			ภาษาอูร์กละโวย		
	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
15-30 ปี	3.8	0.49	ดี	4.1	0.38	ดี
35-50 ปี	4.2	0.33	ดี	4.5	0.24	ดี
55-70 ปี	4.1	0.38	ดี	4.2	0.34	ดี

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงทั้ง 3 ช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อทั้งภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย ถึงแม้ว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูร์กละโวยในทุกช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีมากกว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เมื่อแปลงค่าคะแนนตามความหมายที่ได้กำหนดจะพบว่าคะแนนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีทั้งคู่ ดังนั้นสามารถสรุปได้จากข้อมูลว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย

3. การเปรียบเทียบทัศนคติในแต่ละช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวย

การแสดงผลการสำรวจทัศนคติต่อภาษาอูร์กละโวยและภาษาไทยของประชากรกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุโดยประเมินบุคลิก/ลักษณะเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กละโวยจากเสียงที่ได้ยิน จะแสดงผลการประเมินบุคลิก/ลักษณะที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เท่านั้นในงานวิจัยนี้ได้กำหนดค่าความหมายของคะแนนเฉลี่ย เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ดีมาก
3.51 – 4.50	ดี
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
มองโลก ในแง่ดี	3.35	0.933	4.50	0.889	4.15	1.040	7.604	0.001*
อบอุ่น	3.45	0.887	4.05	1.050	4.40	0.883	5.190	0.008*

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า มี 2 บุคลิก/ลักษณะที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุให้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มองโลกและอบอุ่น โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปี ให้คะแนนเฉลี่ยต่อบุคลิก/ลักษณะ มองโลกในแง่ดีมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 55-70 ปี และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 15-30 ปี สำหรับบุคลิกลักษณะ อบอุ่น พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปี มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และน้อยที่สุดคือ 15-30 ปี

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
	หน้าตาดี	3.10	0.968	3.80	1.005	3.80		

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลข้างต้นพบว่ามีเพียงหนึ่งบุคลิก/ลักษณะเท่านั้นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุให้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีหน้าตาดี โดยพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปีและ 35-50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันมากที่สุด และช่วงอายุ 15-30 ปี มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) แสดงตามช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงอายุ	ภาษาไทย			ภาษาอูรักละโวย		
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
15-30 ปี	3.73	0.399	ดี	3.97	0.365	ดี
35-50 ปี	4.02	0.319	ดี	4.13	0.323	ดี
55-70 ปี	3.95	0.337	ดี	4.02	0.311	ดี

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อทั้งภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย ถึงแม้ว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูรักละโวยในทุกช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีมากกว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เมื่อแปลงค่าคะแนนตามความหมายที่ได้กำหนดจะพบว่าคะแนนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีทั้งคู่ ดังนั้น

สามารถสรุปได้จากข้อมูลว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กละไว

ปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการร่ำรภาษาภายในชุมชน

การศึกษาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาได้ศึกษาตามข้อเสนอของ Holmes *et al.* (1993) ที่ได้เสนอให้มีการตรวจสอบปัจจัยทั้ง 8 ประการที่มีผลต่อการร่ำรภาษาของชุมชน โดยประกอบด้วยประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ การมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคมระหว่างผู้คนในชุมชน ภาษาที่ใช้ในครัวเรือน ทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองและการให้คุณค่าที่ดีแก่ชาติพันธุ์ของตนเอง การที่ผู้พูดภาษาเดียวกันสร้างบ้านอยู่ในบริเวณที่ติดกัน การไม่แต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ การสนับสนุนภาษาที่ใช้ในชุมชนจากโรงเรียน ภาษาที่ใช้ในศาสนาหรือพิธีกรรมต่าง ๆ และมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

การมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคมระหว่างผู้คนในชุมชน

Holmes *et al.* (1993) ได้กล่าวเอาไว้ว่า การที่ผู้คนในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์จะเป็นส่วนหนึ่งในการร่ำรภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ ไปได้ จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการพบว่า กลุ่มชาติพันธุ์อูร์กละไวบนเกาะสิเหร่ ตำบลรัษฎา นั้นมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันพอสมควร ในช่วงกลางวันนั้นผู้หญิงชาวอูร์กละไวจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มในการดอกหอยที่จับมาได้ และระหว่างการดอกหอยนั่นเองก็มีการพูดคุยสนทนาโดยใช้ภาษาอูร์กละไวเป็นหลัก นอกเหนือจากการดอกหอยซึ่งเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันของผู้คนในชุมชน ยังพบอีกว่าในพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ยังคงให้เกิดการใช้ภาษาของผู้คนในชุมชนอีกด้วยเช่น พิธีลอยเรือ งานศพ งานแต่งงาน หรือแม้แต่การรำแก้บน นอกเหนือจากนั้นยังพบอีกว่า ชาวอูร์กละไวผู้ใหญ่ผู้ชายจะเล่นกีฬาร่วมกันในช่วงเวลาเย็นของทุก ๆ วัน และในทุกเย็นวันเสาร์หรืออาทิตย์ ชาวอูร์กละไวก็จะมีกิจกรรมบันเทิงร่วมกันเช่นร้องเพลงและทานอาหารร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคมของผู้คนในชุมชน นั้นย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาษาอูร์กละไวยังคงร่ำรภาษาอยู่ในชุมชนนี้ ตามแนวคิดของ Holmes *et al.*

ภาพที่ 25 การตอกหอยของผู้หญิงชาวอุร้กละโว

ภาพที่ 26 การรำแก้บนของชาวอุร้กละโว

ภาพที่ 27 ชาวบ้านที่เข้าร่วมพิธีเก็บน

ภาพที่ 28 การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คนในชุมชน

ภาษาที่ใช้ในครัวเรือน

จากการสำรวจในส่วนต้นในแง่ของการใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแวดวงบ้านพบว่าร้อยละ 86.48 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเลือกใช้ภาษาอุรักละโว้ยในการสื่อสารภายในครัวเรือน และ 6.67 เลือกใช้ทั้งภาษาอุรักละโว้ยและภาษาไทยควบคู่กัน นั่นย่อมแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของระบบครอบครัวที่เลือกใช้ภาษาอุรักละโว้ยในการสื่อสารกัน

จากการสัมภาษณ์พบว่าในหลาย ๆ ครอบครัว ผู้ใหญ่ยังคงเลือกที่จะสื่อสารด้วยภาษาอุรักละโว้ยกับเด็ก ๆ ในครอบครัว เนื่องจากไม่ต้องการจะให้ภาษาของตนเองหายไปหรือสูญหายไป แต่ในบางครอบครัวพบว่าพ่อแม่เลือกที่จะสื่อสารภาษาไทยกับลูกแทนด้วยไม่อยากให้ลูกของตนต้องเจอปัญหาพูดภาษาไทยไม่ได้เมื่อเข้าไปยังระบบการศึกษาภายในโรงเรียนซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการสอน แต่ถึงอย่างไรก็แล้วแต่ ผู้นำในชุมชนก็ได้ให้ความเห็นว่า “ภาษาอุรักละโว้ยในชุมชนนี้ยังคงอยู่ ยังไม่เสื่อมหายไปไหน แต่ถ้าอีกหน่อยพ่อแม่ไม่พูดกับลูก ภาษาก็คงจะหมดไปเหมือนกับชุมชนอื่น ๆ อย่างชุมชนราไวย์”

ทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองและการให้คุณค่าที่ดีแก่ชาติพันธุ์ของตน

เมื่อทำการสำรวจสอบถามพูดคุยพบว่า ผู้คนในชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองและนอกเหนือจากนั้นยังพบว่าผู้คนในชุมชนยังมีความรู้สึกที่ดีและเห็นคุณค่าต่อชาติพันธุ์ของตน จากการสัมภาษณ์ที่ว่า “อายุไหมที่จะต้องพูดภาษาอุรักละโว้ยเมื่ออยู่ต่อหน้าคนไทย” คำตอบส่วนใหญ่ที่ได้รับคือ “ไม่อายุ” ชาวอุรักละโว้ยคนหนึ่งได้เล่าให้ฟังว่า เมื่อพวกเขามีโอกาสเดินทางไปต่างจังหวัดด้วยรถประจำทาง และพูดภาษาอุรักละโว้ยในรถประจำทาง คนในรถบางคนหันมามองด้วยท่าทีที่สงสัย แต่ก็ไม่ได้ทำให้พวกเขาารู้สึกอายหรือเปลี่ยนไปพูดภาษาไทยแต่อย่างใด นั่นย่อมแสดงให้เห็นว่าพวกเขามีความภาคภูมิใจต่อภาษาและชาติพันธุ์ของตน ถึงแม้ว่าชาวอุรักละโว้ยจะถูกกดดันจากสังคมภายนอกไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิทธิในการอยู่อาศัย การทำมาหากิน หรือแม้แต่การถูกจากเพื่อนที่โรงเรียนก็ตาม แต่นั่นไม่ได้ทำให้พวกเขาเลิกพูดภาษาของตน

ชาวอุรักละโว้ยหลาย ๆ คนบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า ไม่ชอบให้ใครมาเรียกว่า “ชาวเล” เพราะคำว่า “ชาวเล” คือการดูถูกพวกเขา เนื่องจากตอนเด็ก ๆ เมื่อไปโรงเรียนมักจะถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนเสมอ ๆ ว่าเป็นชาวเล ดังนั้นพวกเขาจะรู้สึกดีกว่าถ้าเรียกเขาว่าชาวอุรักละโว้ย คนในเกาะ

หรือ คนในแหลม เป็นต้น แต่ในขณะที่เดียวกันนั้นพวกเขาก็ไม่ได้ปฏิเสธที่จะรับเอา ภาษาวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตของคนกลุ่มใหญ่เข้ามาในชุมชน

จากการสัมภาษณ์กับผู้นำในชุมชนพบว่า ผู้นำในชุมชนมีความเป็นห่วงว่าในอนาคตภาษาวัฒนธรรม และประเพณีของชาวอุรักละโวจะหมดไป เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่างจากปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ที่เข้ามา กฎหมายที่ออกมาทำให้พวกเขาไม่สามารถออกทะเลเหมือนเดิมได้ดังแต่ก่อน การที่วัยรุ่นหันไปเข้าทำงานในโรงงานปลามากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามแล้วแต่ผู้นำในชุมชนก็ยังได้พยายามปลูกฝังและพูดคุยให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญต่อภาษาของตน “เมื่อเห็นคนพูดภาษาไทยกับลูก ผมก็จะเข้าไปบอกเขาว่าให้พูดภาษาบ้านเรามากกว่า เมื่อเด็กมันเข้าโรงเรียนเดี๋ยวมันก็พูดภาษาไทยได้ แต่ถ้าเราไม่พูดภาษาบ้านเรากับลูก เมื่อมันเข้าโรงเรียนแล้วมันก็จะไม่พูดภาษาบ้านเรา” นี่เป็นส่วนหนึ่งจากการพูดคุยกับผู้นำในชุมชน ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาสามารถแสดงให้เห็นว่าคนในชุมชน ได้เห็นความสำคัญและตระหนักต่อสถานะภาษาของตนที่กำลังเสื่อมหายไป

การที่ผู้พูดภาษาเดียวกันสร้างบ้านอยู่ในบริเวณที่ติดกัน

Holmes *et al.* (1993) ได้กล่าวเอาไว้ว่า เมื่อผู้คนที่พูดภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกันหรือติดกัน นั้นย่อมหมายถึง โอกาสที่จะทำให้ผู้คนเหล่านั้นมีโอกาสใช้ภาษาของพวกเขาออกบ้านมากขึ้น ความถี่ในการใช้ภาษาของตนในการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นจากการที่ผู้พูดมีการติดต่อสื่อสารและพบปะกัน ทำให้โอกาสที่ภาษาเหล่านั้นจะคงอยู่มีเพิ่มมากขึ้นด้วย และจากการสำรวจการสร้างที่อยู่อาศัยของผู้คนในชุมชน พบว่านิยมปลูกบ้านใกล้ ๆ กัน โดยที่เมื่อลูกได้แต่งงานไปแล้ว ก็นิยมปลูกบ้าน ใกล้กับบ้านพ่อแม่ เมื่อเวลาตกเย็นลง ก็นิยมมานั่งที่บ้านของลูกหรือของพ่อแม่ เพื่อที่จะได้พูดคุยกัน

ภาพที่ 29 การปลูกสร้างบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยที่นิยมปลูกสร้างไถ่ ๆ กัน

การไม่แต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์

ในส่วนของการสำรวจของการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์นั้น จะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเนื่องจาก ข้อมูลเชิงสถิติสามารถอธิบายได้ชัดเจนว่ามีการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ตารางที่ 24 ชาติพันธุ์ของบิดาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	ชาติพันธุ์ของบิดา						รวม
	ไทย		อุรักละโว้ย		มอเกิน/มอเกลิน		
	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	
ชาย	1	3.33	29	96.67	-	-	30
หญิง	4	13.33	25	83.33	1	3.33	30
รวม	5	8.33	54	90.00	1	1.67	60

เมื่อดูจากชาติพันธุ์ของบิดาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเพื่อหาการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์พบว่า มีการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ร้อยละ 10.00 โดยแบ่งเป็นการแต่งงานกับคนไทยร้อยละ 8.33 และแต่งงานกับคนมอเกิน/มอเกลินร้อยละ 1.67 นอกนั้นเป็นการแต่งงานในกลุ่มชาติพันธุ์ของตนร้อยละ 90.00

ตารางที่ 25 ชาติพันธุ์ของมารดาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	ชาติพันธุ์ของมารดา						รวม
	ไทย		อุรักละโว้ย		มอเกิน/มอเกลิน		
	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	
ชาย	-	-	29	96.67	1	3.33	30
หญิง	1	3.33	28	93.33	1	3.33	30
รวม	1	1.67	57	95.00	2	3.33	60

จากชาติพันธุ์ของมารดาพบว่ามีการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ร้อยละ 5.00 โดยแบ่งเป็นการแต่งงานกับมารดาที่เป็นคนไทยร้อยละ 1.67 และมอเก็น/มอเกลินร้อยละ 3.33 นอกเหนือจากนั้นร้อยละ 95.00 เป็นการแต่งงานกับมารดาที่มีชาติพันธุ์เดียวกัน

ตารางที่ 26 ชาติพันธุ์ของกลุ่มสมรสของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	ชาติพันธุ์ของกลุ่มสมรส						รวม
	ไทย		อุรักละโวย		มอเก็น/มอเกลิน		
	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	
ชาย	1	4.76	20	95.24	-	-	21
หญิง	3	12.00	22	88.00	-	-	25
รวม	4	8.70	42	91.30	-	-	46

สุดท้ายคือการสำรวจการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ร้อยละ 8.70 เท่านั้น โดยเป็นการแต่งงานกับคนไทย ร้อยละ 91.30 เป็นการแต่งงานในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน

จากการสำรวจการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ของบิดา มารดาของกลุ่มตัวอย่าง และการแต่งงานของกลุ่มตัวอย่างเองพบว่า มีการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์เกิดขึ้นเช่นกันแต่เกิดขึ้นเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับการแต่งงานกับกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันแล้วพบว่ามีค่าร้อยละที่ค่อนข้างสูงซึ่งเมื่อรวมกันแล้วในแต่ละเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่ง Holmes *et al.* (1993) ได้กล่าวไว้ว่า การแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเปลี่ยนภาษาเกิดขึ้นเร็วมากขึ้น เนื่องจากเด็กที่เกิดจากการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์นั้นมีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์น้อยลง และจากการสัมภาษณ์ก็เป็นจริงดังที่ Holmes *et al.* ได้ไว้ว่า เนื่องจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการพบว่าประชากรตัวอย่างส่วนหนึ่งที่เกิดจากการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์โดยเฉพาะการแต่งงานกับคนไทย เลือกว่าจะพูดภาษาไทยในครอบครัว

การสนับสนุนภาษาที่ใช้ในชุมชนจากโรงเรียน

โรงเรียนถือเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่สามารถช่วยให้เกิดการธำรงภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในชุมชนนั้น ๆ ได้ เนื่องจากโรงเรียนสามารถทำให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาตน และนอกเหนือจากนั้นการที่โรงเรียนในชุมชนมีการสอนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นยังธำรงอยู่อีกด้วย จากการสอบถามพบว่าเด็ก ๆ ในชุมชนส่วนใหญ่จะเข้ารับการศึกษาจากโรงเรียนเกาะสิเหร่ ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวที่อยู่ใกล้กับชุมชนนี้ และเมื่อทำการสัมภาษณ์กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กนักเรียน และศิษย์เก่าชาวอูรักละโวยที่เข้ารับการศึกษาจากโรงเรียนแห่งนี้พบว่า การศึกษาในระบบโรงเรียนไม่ได้ช่วยสนับสนุนให้เกิดการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์แต่อย่างใด เนื่องจากระบบการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักและนักเรียนทุกคนต้องใช้ภาษาไทยในการสื่อสารขณะอยู่ในโรงเรียนโดยห้ามพูดคุยเป็นภาษาอูรักละโวย นั่นย่อมแสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาในชุมชนไม่สามารถสนับสนุนการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ได้นอกเหนือจากนั้นเด็กที่เข้าไปเรียนในตัวเมืองภูเก็ตก็ไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอูรักละโวยในการสื่อสารแต่อย่างใด แต่ถึงอย่างไรก็แล้วแต่จากการสังเกตพบว่า เมื่อเด็ก ๆ กลับมาบ้านแล้วพวกเขาเลือกที่จะใช้ภาษาอูรักละโวยในการสื่อสารภายในครอบครัว

ภาษาที่ใช้ในศาสนาหรือพิธีกรรมต่าง ๆ

ศาสนสถานที่อยู่ใกล้ชุมชนมากที่สุดคือวัดเกาะสิเหร่ แต่เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวยไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ ทำให้วัดไม่ได้มีอิทธิพลอย่างใดในการส่งเสริมให้เกิดการธำรงภาษานับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันชาวอูรักละโวยมีความเชื่อเรื่องผีและวิญญาณเป็นอย่างยิ่ง และพิธีกรรมต่าง ๆ ก็จะขึ้นอยู่กับสิ่งที่พวกเขาเชื่อถือเช่นพิธีลอยเรือ เป็นต้น ในการประกอบพิธีกรรมแต่ละครั้งจะกระทำโดยผู้นำทางด้านไสยศาสตร์ของชุมชนนั่นคือพ่อหมอประจำหมู่บ้านซึ่งจะเป็นคนประกอบพิธีกรรมนี้ทุก ๆ ครั้ง จากการสอบถามกับพ่อหมอประจำหมู่บ้านถึงพิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ ของหมู่บ้านพบว่าในการประกอบพิธีกรรมทุกครั้งภาษาที่ใช้คือภาษาอูรักละโวยโดยไม่มีการใช้ภาษาอื่น ๆ ปนเข้าไปเลย และเมื่อมีการถ่ายทอดให้กับพ่อหมอรุ่นต่อไปก็ต้องถ่ายทอดบทยาวต่าง ๆ เป็นภาษาอูรักละโวยเช่นกัน

ในปัจจุบันนี้ชาวอูรักละโวยบางส่วนได้เปลี่ยนความเชื่อจากการนับถือผีมานับถือศาสนาคริสต์ควบคู่ คริสตศาสนาได้เข้ามามีบทบาทกับผู้คนในชุมชนนี้เป็นอย่างมากหลังจากเหตุการณ์

ธรรมเนียมปฏิบัติสืบมา องค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือผู้คนในชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะองค์กรที่เกี่ยวข้องกับทางคริสตจักร และนับจากนั้นเป็นต้นมาผู้คนในชุมชนบางส่วนก็ได้หันไปนับถือศาสนาคริสต์ควบคู่ไปกับการนับถือผี โดยปัจจุบันนี้มีการจัดตั้งโบสถ์คริสต์ในชุมชนขึ้นมาเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่ไม่ต้องการจะออกไปยังนอกชุมชน บทสวดและพระคัมภีร์ต่างได้รับการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอูรักละโวยอย่างระมัดระวังเป็นที่สุดโดยชาวอูรักละโวยที่มีความรู้ทั้งภาษาไทยและภาษาอูรักละโวยเป็นอย่างดีเท่า ๆ กัน

ภาพที่ 30 ศาลประจำหมู่บ้านของชาวอูรักละโวย

มุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดทางประวัติศาสตร์ว่าชาวอูรักละโวยมีการอพยพย้ายถิ่นเข้ามายังชายฝั่งทะเลของประเทศไทยตั้งแต่เมื่อไหร่และเพราะสาเหตุใดจึงมีการอพยพย้ายถิ่น อมร ทวีศักดิ์ (2535) ได้กล่าวไว้ว่าจากหลักฐานเท่าที่มีพอจะสรุปได้ค่อนข้างใกล้เคียงว่าชาวอูรักละโวยนั้นสืบเชื้อสายอยู่ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมงคนแล้ว จากข้อมูลที่พบนั้นชาวอูรักละโวยมีการอพยพย้ายถิ่นมาจากเมืองอาเจะ ประเทศอินโดนีเซียเข้ามายังประเทศมาเลเซียและประเทศไทยตามลำดับ (Wongbusarakam, 2007)

จากย่อหน้าข้างต้นสามารถนำมาสรุปกับประเด็นเรื่องมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของต้นได้ดังนี้ ปัจจุบันนี้กลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยคือส่วนหนึ่งของสังคมไทยและเป็นประชาชนคนไทยเช่นเดียวกับคนส่วนใหญ่และอีกหลาย ๆ กลุ่มชาติพันธุ์ในเมืองไทย ดังนั้นในประเด็นเรื่องมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนนั้นจะไม่ได้มองว่าเป็นต่างถิ่นที่กลุ่มชาติพันธุ์นี้ย้ายมา แต่จะมองว่าเป็นถิ่นฐาน ณ ปัจจุบันที่ได้อาศัยและดำเนินชีวิต นั่นก็คือชุมชนชาวไทยใหม่ บนเกาะสิเหร่ ในตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ตนั่นเอง จากการสัมภาษณ์ผู้คนที่อยู่ในชุมชนพบว่า ไม่มีการย้ายออกไปทำงานยังต่างจังหวัดหรือต่างอำเภอ อาจมีชาวอุรักละโวยที่ไปเรียนยังต่างจังหวัดหรือต่างอำเภอบ้าง แต่ทั้งหมดก็ยังอาศัยอยู่ในชุมชนแห่งนี้ จากการสัมภาษณ์พูดคุยกับชาวอุรักละโวยคนหนึ่งซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงและได้มีโอกาสไปทำงานยังที่ต่าง ๆ แต่ในท้ายที่สุดแล้วก็กลับมาเป็นมักคุเทศก์ประจำชุมชนที่เป็นบ้านเกิดของตัวเอง เมื่อได้สอบถามถึงสาเหตุที่กลับมายังชุมชนแห่งนี้ทั้งที่ทำงานที่อื่นก็ได้เงินเยอะกว่าอยู่ในชุมชน ก็ได้รับคำตอบว่า “อยู่ที่ไหนก็ไม่เหมือนอยู่บ้านเรา อยู่บ้านเรามีความสุขกว่า ได้อยู่กับครอบครัว ไปทำงานบนเรือได้เงินมากก็จริง อยู่กรุงเทพมีการงานดี ๆ ก็จริง แต่มันไม่ใช่ตัวเรา ไม่ใช่สิ่งที่เราเป็น จึงเลือกที่จะกลับมาบ้าน” และเมื่อได้สอบถามกับเด็กวัยรุ่นชาวอุรักละโวยคนหนึ่งที่กำลังเรียนระดับ ปวช. อยู่ในตัวเมืองภูเก็ตว่า เมื่อจบแล้วจะออกไปหางานต่างจังหวัดหรือย้ายออกจากชุมชนนี้หรือไม่ ก็ได้รับคำตอบว่าไม่ย้าย เมื่อเรียนจบแล้วก็คงจะอยู่ที่นี้ และนี่ก็คือตัวอย่างบางส่วนของ การพูดคุยกับคนในชุมชนถึงความรู้สึกที่มีต่อถิ่นฐานบ้านเกิด จะเห็นได้ว่าผู้คนที่อยู่ในชุมชนนี้มีความรักในถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเป็นอย่างมาก จึงทำให้เชื่อได้ว่าคนส่วนใหญ่ในชุมชนมีมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน Holmes *et al.* (1993) ได้กล่าวไว้ว่าการที่ผู้คนที่อยู่ในชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อชุมชนของตนนั้นทำให้เกิดความแน่นแฟ้นกลมเกลียวระหว่างผู้คนที่อยู่ในชุมชนแน่นขึ้น และนั่นเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ภาษาธำรงอยู่ในชุมชนแห่งนี้ได้ต่อไป เนื่องจากเมื่อผู้คนที่อยู่ในชุมชนมีความเหนียวแน่นกันแล้วก็จะเกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนที่อยู่ในชุมชนซึ่งจะส่งผลให้เกิดการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับการชำระและการเปลี่ยนภาษาในครั้งนี้ ได้ทำการเก็บข้อมูลในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ย บริเวณแหลมตุ๊กแก บนเกาะสิเหร่ ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เพื่อที่จะได้ทราบถึงสถานะของภาษาอูรักละโว้ยในปัจจุบันของชุมชนนี้ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ดูในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ภาวะหลายภาษาเพื่อหาภาษาหลักและภาษารองที่มีการใช้ภายในชุมชน ความสามารถทางภาษาอูรักละโว้ยในด้านการฟังและการพูดของประชากรกลุ่มตัวอย่าง การเลือกภาษาตามแนวทางการใช้ ที่สนใจคือต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ย และปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการชำระภาษาภายในชุมชน (Holmes *et al.*, 1993) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ร่วมกันถึงสถานะของภาษาอูรักละโว้ยในปัจจุบันว่ายังมีการชำระอยู่ในชุมชนนี้หรือเปลี่ยนไปเป็นภาษาที่มีอิทธิพลมากกว่าอย่างภาษาไทย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะหลายภาษา

จากการสำรวจภาษาแรกและภาษาที่สองของประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบสอบถามพบว่า ร้อยละ 95.00 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพูดภาษาอูรักละโว้ยเป็นภาษาแรกและพูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ในทางกลับกันร้อยละ 5 ของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพูดภาษาไทยเป็นภาษาแรกและพูดภาษาอูรักละโว้ยเป็นภาษาที่สอง จากการสำรวจทำให้ทราบว่าผู้คนในชุมชนนี้มีความสามารถในการพูดภาษาทั้งหมด 2 ภาษาด้วยกันนั่นก็คือภาษาอูรักละโว้ยและภาษาไทย จากข้อมูลดังกล่าวทำให้สามารถสรุปได้ว่าชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนภาวะสองภาษา และข้อมูลในส่วนนี้จะนำไปหาภาษาหลักและภาษารองที่มีการสื่อสารอยู่ในชุมชน ตามเกณฑ์การแบ่งภาษาหลักและภาษารองของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984)

1. ภาษาหลัก

จากหลักเกณฑ์ภาษาหลักของ Ferguson ที่ได้มีการแบ่งหลักเกณฑ์ภาษาหลักไว้พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างพูดภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาแม่ร้อยละ 95.00 และนอกเหนือจากนั้นยังพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ภาษาอูรักละโวยสื่อสารภายในชุมชนมากที่สุดถึงร้อยละ 85.00 จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาหลักที่มีการเลือกใช้ในชุมชนเนื่องจากมีผู้พูดภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาแม่มากกว่าร้อยละ 25.00 ของประชากร

2. ภาษารอง

จากการสำรวจภาวะหลายภาษาภายในชุมชนทำให้ทราบว่าชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนภาวะสองภาษานั้นก็คือภาษาอูรักละโวยและภาษาไทย ในส่วนของภาษาอูรักละโวยนั้น ได้ถูกจัดให้เป็นภาษาหลักที่เลือกใช้สื่อสารภายในชุมชน และสำหรับภาษานั้นพบว่า มีประชากรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15 เลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารภายในชุมชน และนอกเหนือจากนั้นพบว่า มีผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ร้อยละ 5.00 จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าภาษาไทยจัดเป็นภาษารองที่มีการสื่อสารภายในชุมชน เนื่องจากมีผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษามากกว่าร้อยละ 5.00 แต่ไม่ถึงร้อยละ 25.00 นั่นเอง

ความสามารถทางภาษาอูรักละโวย

ข้อมูลความสามารถทางภาษาอูรักละโวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือการประเมินความสามารถทางการพูดและการฟังในรูปแบบของ Linkert scale โดยให้ประเมินว่าความสามารถทั้งสองด้านของตนนั้นอยู่ในระดับใด และการประเมินความสามารถทางการพูดและการฟังจากสถานการณ์ที่กำหนดให้โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องประเมินว่า “ได้” หรือ “ไม่ได้” ในสถานการณ์นั้น ๆ

ส่วนแรกคือการประเมินความสามารถทางภาษาของตนเองในรูปแบบของ Linkert scale พบว่า ความสามารถทางภาษาในด้านการฟังและการพูดลดลงตามช่วงอายุที่ลดหลั่นกัน โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ประเมินว่าตนมีความสามารถทางด้านการฟังและการพูดมากที่สุด รองลงมาคือประชากรช่วงอายุ 35-50 ปี และช่วงอายุ 15-30 ปี ประเมินว่าตนมีความสามารถ

ทางการฟังและการพูดน้อยที่สุด เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามช่วงอายุมาเปรียบเทียบกันจะพบว่า ความสามารถด้านการพูดของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปีอยู่ในเกณฑ์ดีมากและกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปี และ 15-30 ปีอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับความสามารถทางการฟังของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปี และ 35-50 ปีอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และสำหรับช่วงอายุ 15-30 ปีอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทั้งทางการพูดและการฟังของเพศหญิงดีกว่าเพศชาย แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาแปลงค่าความหมายพบว่าความสามารถทางการพูดของทั้งเพศหญิงและเพศชายอยู่ในเกณฑ์ดี ในส่วนของความสามารถทางการฟังของทั้งสองกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

สำหรับการประเมินความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างตามสถานการณ์ที่กำหนดให้พบว่าความสามารถทางการพูดลดลงตามช่วงอายุที่ลดหลั่นกันลงไป โดยที่ร้อยละของประชากรช่วงอายุ 55-70 ที่ประเมินว่าตนนั้นสามารถพูดได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ มีมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และร้อยละของประชากรช่วงอายุ 15-30 ปีที่ประเมินว่าตนสามารถพูดได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ มีค่าร้อยละน้อยที่สุด สำหรับความสามารถทางการฟังพบว่าแตกต่างจากความสามารถทางการพูดเนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินว่าตนสามารถพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากที่สุดคือช่วงอายุ 55-70 ปี รองลงมาคือ 15-30 ปี และ 35-50 ปี ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ตามเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่าร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงประเมินตนมีความสามารถทางภาษาด้านการพูดมากกว่าร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย สำหรับความสามารถทางการฟังพบว่าเป็นไปในทางตรงกันข้ามเนื่องจากร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่ประเมินว่าตนมีความสามารถในด้านการฟังมากกว่าร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

การเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา

ข้อมูลในส่วนของการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการเก็บข้อมูลจะอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎี Sociology domain analysis ของ Fishman (1964, 1965, 1968e cited in Fasold, 1984)

จากการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาอูร์กะไวยสื่อสารภายในแวดวงบ้าน แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา และแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน และเลือกใช้ภาษาไทยสื่อสารในแวดวงการค้า และแวดวงราชการ และเมื่อพิจารณาตามเพศของประชากรพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงเลือกใช้ภาษาอูร์กะไวยในการสื่อสารกับคู่สนทนาต่าง ๆ ในเกือบทุก ๆ แวดวงมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย นอกเหนือจากนั้นประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงยังเลือกใช้ภาษาไทยสื่อสารภายในแวดวงการค้ามากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายเช่นกัน แต่เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างตัวแปรเพศกับการเลือกภาษาพบว่า เพศกับการเลือกภาษาไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด เนื่องจากผลการทดสอบทางสถิติแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมในการเลือกภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเลือกใช้ภาษาอูร์กะไวยมากที่สุด ในแวดวงบ้าน แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา และแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน โดยค่าร้อยละในการเลือกใช้ภาษาอูร์กะไวยในแต่ละแวดวงจะแตกต่างกันตามช่วงอายุ สำหรับแวดวงการค้าและแวดวงราชการพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารมากที่สุด แต่ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอายุและพฤติกรรมในการเลือกใช้ภาษาพบว่า ตัวแปรอายุไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกใช้ภาษา เนื่องจากผลการทดสอบทางสถิติแสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสามช่วงอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่าเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับการเลือกใช้ภาษา นอกเหนือจากนั้นยังไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวย

การทดสอบทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะไวยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้ Matched-guise technique (Lambert *et al.*, 1960 cited in Fasold 1984) และ Semantic differential scale (Osgood, Suci, and Tannenbaum, 1957 cited in Fasold 1984)

สำหรับการทดสอบทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การประเมินทัศนคติต่อภาษาไทยโดยประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ได้ยินนั้นประกอบอาชีพอะไร และการประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ได้ยินนั้นมีบุคลิก/ลักษณะอย่างไร

การทดสอบทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยในครั้งแรกคือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะต้องประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ตนได้ยินนั้นน่าจะเป็นประกอบอาชีพอะไรตามตัวเลือกกำหนดเอาไว้ โดยที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะไม่ทราบว่าอาชีพทั้ง 4 อาชีพนั้นเป็นตัวแทนของลำดับเกียรติภูมิต่าง ๆ ในสังคมไทย (สุภางค์ จันทวานิช, 2534)

ตารางที่ 27 การจัดอันดับอาชีพต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

อันดับที่	ตัวแปร			
	เพศ		ช่วงอายุ	
	อาชีพ	ลำดับเกียรติภูมิ	อาชีพ	ลำดับเกียรติภูมิ
1	ชาวประมง	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ	ชาวประมง	ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ
2	ครู-อาจารย์ใน ระดับมัธยมศึกษา	ปานกลาง ค่อนข้างสูง	ครู-อาจารย์ใน ระดับมัธยมศึกษา	ปานกลาง ค่อนข้างสูง
3	ผู้ว่าราชการ จังหวัด	สูง	ผู้ว่าราชการ จังหวัด	สูง
4	กรรมกรก่อสร้าง	ค่อนข้างต่ำ	กรรมกรก่อสร้าง	ค่อนข้างต่ำ

จากผลการวิเคราะห์พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กะโวยที่ตนได้ยินประกอบอาชีพเป็นชาวประมงซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนลำดับเกียรติภูมipานกลางค่อนข้างต่ำ รองลงมาอันดับที่สองคือครู-อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนลำดับเกียรติภูมิอาชีพปานกลางค่อนข้างสูง ถัดลงมาอันดับที่สามคือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนลำดับเกียรติภูมสูง และในอันดับสุดท้ายคือกรรมกรก่อสร้างซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนลำดับเกียรติภูมค่อนข้างต่ำ จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษาอูร์กะโวยและภาษาไทยที่สะท้อนมาจากลำดับเกียรติภูมิอาชีพต่าง ๆ ใน

สังคมไทยไม่แตกต่างกัน และเมื่อทำการทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศและช่วงอายุกับลำดับเกียรติภูมิอาชีพ (Chi-square) พบว่า ตัวแปรทั้ง 2 ตัวไม่มีความสัมพันธ์ในการประเมินลำดับเกียรติภูมิอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอย เนื่องจากไม่พบความแตกต่างอย่างเป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นั้นย่อมแสดงว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอยไม่แตกต่างกัน

การทดสอบทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอยในส่วนที่สองคือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะต้องประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาอูร์กะลอยและภาษาไทยที่ตนได้ยินนั้นมีบุคลิก/ลักษณะอย่างไรตามรูปแบบของ Linkert scale จากการวิเคราะห์ผลการประเมินบุคลิก/ลักษณะเจ้าของเสียงที่ตนได้ยิน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ในบางบุคลิก/ลักษณะ แต่ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อนำผลการสำรวจทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอยในส่วนนี้ทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยรวมและแปลตามค่าความหมายที่ได้กำหนดพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงในทุกช่วงอายุ มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอย

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงในทุก ๆ ช่วงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาของคนกลุ่มใหญ่ (Dominant language) และภาษาอูร์กะลอยซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ตนไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการธำรงภาษาภายในชุมชน

จากการเก็บข้อมูลการธำรงภาษาตามข้อเสนอ 8 ประการที่มีผลต่อการธำรงภาษาของ Holmes *et al.* (1993) พบว่าชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กะลอย บนเกาะสิเหร่ ตำบลรัชฎา อำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ตแห่งนี้ มีลักษณะส่วนใหญ่ที่ตรงกับแนวคิดที่ Holmes *et al.* ได้เสนอเอาไว้ไม่ว่าจะเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนในชุมชน เช่นการช่วยกันตอกหอย การเล่นกีฬาตอนเย็น หรือแม้แต่ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนที่สร้างโอกาสให้เกิดการใช้ภาษาอูร์กะลอยภายในชุมชน นอกเหนือจากนั้นยังพบว่ามีการใช้ภาษาอูร์กะลอยในการสื่อสารภายในครัวเรือนในสัดส่วนที่ค่อนข้างมาก นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าสถาบันครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ภาษาอูร์กะลอยยังธำรงอยู่ภายในชุมชนนี้ สำหรับทัศนคติต่อภาษาและชาติพันธุ์ของตนนั้นพบว่าชาวอูร์กะลอยยังมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและชาติพันธุ์ของตนอยู่เป็นอย่างมาก โดยแสดงออกมาในรูปแบบของความ เป็นห่วงเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมที่จะสูญไปในอนาคต รวมถึงการที่ชาวบ้านให้คำตอบว่าไม่

รู้สึกอายนี้อาจต้องใช้ภาษาอูรักละโวยต่อหน้าคนไทย และจากการเดินสำรวจยังพบอีกว่าการปลูกบ้านของชาวอูรักละโวยในชุมชนนี้นิยมปลูกสร้างบ้านใกล้ ๆ กันหรือติดกัน นั้นเป็นการเพิ่มโอกาสให้มีการใช้ภาษาอูรักละโวยมากยิ่งขึ้น การไม่แต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อการดำรงภาษาภายในชุมชน ซึ่งจากการสำรวจจากแบบสอบถามพบว่าการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์อยู่เป็นส่วนน้อย ซึ่งการแต่งงานของประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นการแต่งงานกับชาวอูรักละโวยด้วยกัน ในส่วนของการใช้ภาษาในพิธีกรรมหรือศาสนาต่าง ๆ นั้นพบว่าในพิธีกรรมต่าง ๆ นั้นมีการประกอบพิธีกรรมเป็นภาษาอูรักละโวยไม่ว่าจะเป็นพิธีลอยเรือหรือปลาจึก พิธีแต่งงาน หรืองานศพ และสำหรับภาษาที่ใช้ในโบสถ์คริสต์ภายในชุมชนพบว่าบทสวดต่าง ๆ มีการร้องเป็นภาษาอูรักละโวย นอกเหนือจากนั้นยังพบว่าการแปลพระคัมภีร์จากภาษาไทยเป็นภาษาอูรักละโวย และจากการสัมภาษณ์พบว่าชาวอูรักละโวยมีความรู้สึกเชิงบวกต่อถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเป็นอย่างมาก จากประเด็นต่าง ๆ ที่ได้มีการศึกษาตามหลักเกณฑ์ 8 ประการที่มีผลต่อการดำรงภาษาภายในชุมชนพบว่า ภาษาอูรักละโวยยังสามารถดำรงอยู่ชุมชนแห่งนี้ต่อไปถึงแม้ว่าจะไม่มีกรณีสนับสนุนภาษาที่ใช้ภายในชุมชนจากโรงเรียนก็ตาม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการดำรงและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโวย ในตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต ครั้งนี้ ได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ภาวะหลายภาษาเพื่อที่จะหาภาษาหลักและภาษารองที่ใช้สำหรับสื่อสารภายในชุมชน ความสามารถทางด้านการฟังและการพูดภาษาอูรักละโวย การเลือกภาษาตามแนวทางการใช้ภาษาและคู่สนทนา ทักษะคิดต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย และปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา 8 ประการตามข้อเสนอของ Holmes *et al.* (1993)

จากการสำรวจพฤติกรรมการใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างภายในชุมชนทำให้ทราบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พูดภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาแรกและพูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง นอกเหนือจากนั้นยังพบว่าภายในชุมชนแห่งนี้มีการใช้ภาษาอยู่ทั้งหมด 2 ภาษาคือภาษาอูรักละโวยและภาษาไทย และเมื่อทำการวิเคราะห์เพื่อหาภาษาหลักและภาษารองที่มีการใช้ภายในชุมชนตามหลักของ Ferguson (1966 cited in Fasold, 1984) พบได้ว่าภาษาอูรักละโวยเป็นภาษาหลักและภาษาไทยเป็นภาษารองที่มีการใช้สำหรับติดต่อสื่อสารภายในชุมชน ในทางกลับกันอาจสรุปได้ว่าภาษาไทยเป็นภาษาหลักเช่นกันเนื่องจากเป็นภาษาราชการของประเทศ แต่เนื่องจากภาษาไทยไม่ได้เป็นภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้สำหรับสื่อสารภายในชุมชน ดังนั้นจึงสรุปว่าภาษาอูรักละ

ไวยเป็นภาษาหลักและมีภาษาไทยเป็นภาษารองสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละไวย ในตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดอุบลราชธานี นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าภาษาอูรักละไวยยังเป็นภาษาที่ผู้คนส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้ในการสื่อสารภายในชุมชน

ในประเด็นเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาอูรักละไวยในด้านการฟังและการพูด ประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องประเมินความสามารถทางภาษาของตน โดยการประเมินความสามารถทั้งสองด้านของตนในรูปแบบของ Linkert scale ซึ่งให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างประเมินว่าตนมีความสามารถทางภาษาในทั้งสองด้านอยู่ในระดับใด ตั้งแต่ไม่ได้เลยจนถึงดีมาก และการประเมินความสามารถทางภาษาของตนตามสถานการณ์ที่ได้กำหนดให้ โดยประเมินว่าตนมีความสามารถทางภาษาในข้อนั้น ๆ หรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสามารถทางภาษาทั้งสองรูปแบบนั้นจะแบ่งตามเพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินความสามารถทางภาษาในด้านการฟังและการพูดของประชากรกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบของ Linkert scale พบว่า ความสามารถทั้งสองด้านลดหลั่นกันตามช่วงอายุที่ลดลง โดยที่ช่วงอายุ 55-70 ปี มีความสามารถทางภาษาในทั้งสองด้านมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 35-50 ปี และในช่วงอายุ 15-30 ปี มีความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านน้อยที่สุด แต่เมื่อนำผลคะแนนที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ประเมิน มาแปลงตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 3 ข้อ 3.3 เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านความสามารถทางภาษาในหน้า 41 พบว่า ความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 55-70 ปีอยู่ในเกณฑ์ดีมาก สำหรับช่วงอายุ 35-50 ปี ความสามารถทางภาษาในด้านการพูดอยู่ในเกณฑ์ดี และความสามารถในด้านการฟังอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และในช่วงอายุ 15-30 ปี พบว่าความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านอยู่ในเกณฑ์ดี จากการแปลงค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้จะพบว่าช่วงอายุ 55-70 ปี มีความสามารถทางภาษาดีที่สุดในแง่ความสามารถทั้งสองด้านอยู่ในเกณฑ์ดีมาก รองลงมาคือ 35-50 ปีมีความสามารถทางภาษารองลงมาเนื่องจากความสามารถทางการฟังอยู่ในเกณฑ์ดีมากแต่ความสามารถทางการพูดอยู่ในเกณฑ์ดี และสุดท้ายคือช่วงอายุ 15-30 ปี มีความสามารถทางภาษาน้อยที่สุดเนื่องจากความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านอยู่ในเกณฑ์ดี ถึงแม้ว่าเมื่อเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาในแต่ละช่วงอายุมีแนวโน้มที่ลดลง แต่ถึงอย่างไรก็ตามจะพบว่าความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านของช่วงอายุที่น้อยที่สุดยังอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อพิจารณาจากเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความสามารถทางด้านภาษาทั้งสองด้านมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย เมื่อนำผลการวิเคราะห์ความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านมาเทียบตามเกณฑ์ จะพบได้ว่า

ความสามารถทางการพูดของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง อยู่ในเกณฑ์ดี และความสามารถทางการฟังของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ดีมาก นั้นแสดงให้เห็นว่าถึงแม้ความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างจะแตกต่างกัน แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

ในส่วนของการประเมินตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ของประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่าความสามารถทางการพูดของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงดีกว่าเพศชาย สาเหตุที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความสามารถทางภาษาด้านการพูดดีกว่าเพศชายอาจเป็นเพราะว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีโอกาสได้ใช้ภาษาอูร์กละโวยมากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย เนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในชุมชนมากกว่าเพศชาย ทำให้มีความเชื่อมั่นทางภาษาในการสื่อสารภาษาอูร์กละโวยมากกว่า แต่ในทางกลับกันพบว่าความสามารถทางการฟังของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายดีกว่าเพศหญิง เนื่องจากมีบางสถานการณ์ที่ต้องออกไปติดต่อกับภายนอกชุมชนตามคำบอกหรือคำสั่งที่เป็นภาษาอูร์กละโวย ทำให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ไม่ค่อยมีโอกาสได้ออกไปนอกชุมชน ไม่มีความเชื่อมั่นว่าตนจะไปตามหรือปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ยินมาอย่างถูกต้อง และเมื่อวิเคราะห์ตามช่วงอายุจะพบว่าช่วงอายุ 55-70 มีความสามารถทางภาษาทั้งสองด้านดีกว่าช่วงอายุอื่น สำหรับความสามารถทางการพูดพบว่า ช่วงอายุ 35-50 ปีมีความสามารถดีกว่าช่วงอายุ 15-30 ปี แต่ในทางกลับกันพบว่าช่วงอายุ 15-30 ปีมีความสามารถทางการฟังดีกว่าช่วงอายุ 35-50 ปี จากการประเมินความสามารถทางภาษาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ของประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ความสามารถทางการพูดนั้นลดลงตามช่วงอายุที่ลดหลั่นกันไป แต่ความสามารถทางการฟังพบว่าช่วงอายุ 15-30 ปีมีความสามารถมากกว่าช่วงอายุ 35-50 ปี จากการวิเคราะห์สถานการณ์ในแบบสอบถามพบว่า สถานการณ์ที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างออกไปติดต่อกับภายนอกชุมชนตามคำบอกเล่าหรือตามคำสั่งที่เป็นภาษาอูร์กละโวยจำนวน 2 สถานการณ์ จึงทำให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 35-50 ปี ประเมินว่าตนสามารถทำได้ถูกต้องน้อยกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุอื่น ๆ โดยเฉพาะช่วงอายุ 15-30 ปี ซึ่งมีโอกาสจะติดต่อกับสังคมภายนอกมากกว่าช่วงอายุ 35-50 ปี

จากการทดสอบความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งในรูปแบบของ Linkert scale และจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ทำให้ทราบได้ว่าความสามารถทางภาษานั้นแตกต่างกันตามช่วงอายุและเพศที่แตกต่างกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์จะพบได้ว่าความสามารถทางภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการทดสอบใน

รูปแบบของ Linkert scale หรือในรูปแบบของการประเมินความสามารถทางภาษาของตนจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ถึงแม้ว่างานวิจัยชิ้นนี้จะไม่ได้ศึกษาความสามารถทางการฟังและการพูดภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถทราบถึงแนวโน้มความสามารถในการใช้ภาษาไทยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่อาจมีผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถทางการฟังและการพูด เนื่องจากในกรณีที่แนวโน้มความสามารถในการใช้ภาษาไทยมีมากกว่าความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษละโว้ย อาจวิเคราะห์ได้ว่ามีแนวโน้มในการเปลี่ยนภาษา แต่ถึงอย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและได้มีโอกาสพูดคุยกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยการสื่อสารเป็นภาษาไทย ทำให้สามารถสรุปในเบื้องต้นได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้

สำหรับประเด็นการเลือกภาษานั้นพบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการเลือกใช้ภาษาทั้งหมด 2 ภาษาคือภาษาอังกฤษละโว้ยและภาษาไทย ใน 3 รูปแบบด้วยกันคือ ใช้ภาษาอังกฤษละโว้ยในการสื่อสารเพียงอย่างเดียว ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารเพียงอย่างเดียว และใช้ทั้งภาษาอังกฤษละโว้ยและภาษาไทยในการสื่อสาร ซึ่งจากการสำรวจการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงภาษาทั้งหมด 7 แวดวงภาษาดังนี้ แวดวงครอบครัว แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา แวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน แวดวงการค้า และแวดวงราชการ ซึ่งพบว่าในแวดวงที่ไม่มีความเป็นทางการมากนักและเป็นเป็นแวดวงที่มีการติดต่อกับผู้คนในชุมชนที่เป็นชาวอังกฤษละโว้ยด้วยกันพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้ภาษาอังกฤษละโว้ย ในแวดวงครอบครัว แวดวงคนแปลกหน้า แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา และแวดวงที่ประชุมหมู่บ้าน และประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้ภาษาไทยในแวดวงการค้าและแวดวงราชการ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าภาษานั้นเป็นภาษาสูง (High prestige language) เนื่องจากภาษาไทยมีการใช้ในแวดวงที่เป็นทางการมากกว่าและภาษาไทยยังเป็นภาษาที่ใช้ในการเขียนติดต่อสื่อสาร สำหรับภาษาอังกฤษละโว้ยจัดเป็นภาษาต่ำ (Low prestige language) เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารภายในแวดวงที่ไม่เป็นทางการมากนัก และยังพบอีกว่าภาษาอังกฤษละโว้ยเป็นภาษาที่ได้รับการศึกษาจากที่บ้าน จากผลการวิเคราะห์จะพบได้ว่าทั้งภาษาอังกฤษละโว้ยและภาษาไทยมีหน้าที่และบทบาททางภาษาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งอาจจัดได้ว่าชุมชนนี้เป็นชุมชนภาวะสองภาษาและมีลักษณะที่เป็นชุมชนแบบสังคมทวิภาษา (Diglossia) นั่นหมายถึงการที่ชุมชนมีการใช้ 2 ภาษา (Code) ในหน้าที่ที่แตกต่างกัน โดยภาษาหนึ่งจะเป็นภาษาสูงและอีกภาษาหนึ่งเป็นภาษาต่ำ โดยที่ภาษาสูงจะมีการใช้

ในสถานการณ์ที่เป็นทางการหรือการเขียน แต่ภาษาต่ำมักจะใช้ในสถานการณ์ที่ไม่มีความเป็นทางการหรือใช้ในชีวิตประจำวัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2532) โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเลือกใช้ภาษาอุรักละโวยในแวดวงภาษาที่คู่สนทนาเป็นชาวอุรักละโวยเท่านั้น แต่จะเลือกใช้ภาษาไทยในแวดวงภาษาที่มีคู่สนทนาที่เป็นคนไทยเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยในตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เป็นชุมชนภาวะสองภาษาที่มีลักษณะสังคมทวิภาษา และจากการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เพื่อหาความสัมพันธ์ในการเลือกใช้ภาษาภายในแวดวงต่าง ๆ ของตัวแปรเพศและช่วงอายุ พบว่า เพศและช่วงอายุของประชากรกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ในการเลือกใช้ภาษาแต่อย่างใด เนื่องจากผลการทดสอบทางสถิติแสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้ภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงในทั้งสามช่วงอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในด้านทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอุรักละโวย พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยและภาษาอุรักละโวย จากการให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ตนได้ยินทั้งในภาษาไทยและภาษาอุรักละโวยนั้นน่าจะประกอบอาชีพอะไร ซึ่งผลการประเมินออกมาในทิศทางเดียวกันคือ อันดับที่หนึ่งอาชีพชาวประมง อันดับที่สองอาชีพครู-อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษา อันดับที่สามผู้ว่าราชการจังหวัด และอันดับสุดท้ายคือกรรมกรก่อสร้าง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนลำดับเกียรติภูมิอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย (สุภางค์ จันทวานิช, 2534) ดังนี้ ลำดับเกียรติภูมิอาชีพปานกลางค่อนข้างต่ำ ลำดับเกียรติภูมิอาชีพปานกลางค่อนข้างสูง ลำดับเกียรติภูมิอาชีพสูง และลำดับเกียรติภูมิอาชีพค่อนข้างต่ำ ตามลำดับ ถึงแม้ว่าการประเมินของประชากรกลุ่มตัวอย่างจะไม่ได้ประเมินให้เจ้าของเสียงประกอบอาชีพในลำดับเกียรติภูมิสูงหรือลำดับเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูงมีคะแนนมาเป็นอันดับแรก ๆ แต่การประเมินก็สามารถสะท้อนให้เห็นว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเองและภาษาไทยเนื่องจากการประเมินว่าเจ้าของเสียงที่ได้อินนั้นน่าจะประกอบอาชีพประมงซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของท้องถิ่น และในอันดับที่สองของทั้งสองภาษาก็ยังพบอีกว่าเป็นอาชีพครู-อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ถือว่าเกียรติภูมิปานกลางค่อนข้างสูงในสังคมไทย เมื่อนำผลการประเมินทั้งเสียงภาษาไทยและภาษาอุรักละโวยมาพิสูจน์ความมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ Chi-square ในระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 พบว่า ทัศนคติต่อภาษาที่สะท้อนออกมาในแง่การประกอบอาชีพของเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอุรักละโวย ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงในสามช่วงอายุ ไม่แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทั้งสองภาษา สำหรับการทดสอบทัศนคติโดยให้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประเมินว่าเจ้าของเสียงภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอยที่ได้ยินนั้นมีบุคลิก/ลักษณะอย่างไร จากผลรวมของค่าเฉลี่ยในแต่ละตัวแปรของทั้งสองภาษาทำให้ทราบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อทั้งภาษาไทยและภาษาอูร์กะลอยเนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ถึงแม้ว่าอาจพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางบุคลิก/ลักษณะก็ตาม

ประเด็นสุดท้ายคือศึกษาปัจจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีผลต่อการร่ำรังกาษาภายในชุมชนตามข้อเสนอของ Holmes *et al.* (1993) โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สังเกตแบบมีส่วนร่วม และการใช้แบบสอบถาม จะพบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นสนับสนุนกับสิ่งที่ Holmes *et al.* ได้เสนอว่าเป็นสิ่งที่จะทำให้ภาษายังร่ำรังกาอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนในชุมชน ภาษาที่ใช้ในครัวเรือนที่ส่วนใหญ่ใช้ภาษาอูร์กะลอย ทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนและการให้คุณค่าที่ดีแก่ชาติพันธุ์ของตน ซึ่งจะพบได้ว่าผู้คนในชุมชนแห่งนี้มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาและชาติพันธุ์อูร์กะลอยเป็นอย่างมาก การที่ผู้พูดภาษาเดียวกันสร้างบ้านอยู่ในบริเวณที่ติดกัน ภาษาที่ใช้ในศาสนาหรือพิธีกรรมต่าง ๆ และมุมมองเชิงบวกในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน ถึงแม้ว่าจะพบการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์อยู่บ้างและการไม่ได้รับการสนับสนุนภาษาที่ใช้ในชุมชนจากโรงเรียนก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนภาษาภายในชุมชนนี้แต่อย่างใด ภาษาอูร์กะลอยยังคงเป็นภาษาที่ได้รับการเลือกใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารพูดคุยในชีวิตประจำวันอยู่มาก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าภาษาอูร์กะลอยยังคงร่ำรังกาอยู่ในชุมชนแห่งนี้ต่อไป

จากประเด็นต่าง ๆ ทั้ง 5 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องการร่ำรังกาษาและการเปลี่ยนภาษากับประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน อาจไม่เพียงพอต่อการนำไปอ้างอิงกับประชากรทั้งหมดภายในชุมชน แต่ถึงอย่างไรก็ตามข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงสถานะภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูร์กะลอยในตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต ในปัจจุบันว่ายังคงมีแนวโน้มที่จะร่ำรังกาอยู่ในชุมชนแห่งนี้ต่อไป เนื่องจากภาษาหลักในการติดต่อสื่อสารภายในชุมชนคือภาษาอูร์กะลอย แนวโน้มความสามารถทางภาษาอูร์กะลอยทางด้านการพูดและการฟังมีแนวโน้มที่ลดลงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ดี ภาษาอูร์กะลอยเป็นภาษาที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะสื่อสารในแวดวงภาษาที่คุ้นเคยกันเป็นชาวอูร์กะลอย ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาของตนในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้มีทัศนคติเชิงลบต่อภาษาไทยแต่อย่างใด นอกเหนือจากนั้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และจากแบบสอบถามพบว่าผลการศึกษานับสนับสนุนปัจจัย 8 ประการที่มีผลต่อการร่ำรังกาษาของ

Holmes *et al.* (1993) ถึงแม้ว่าจะพบการแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์อยู่จำนวนหนึ่งและไม่พบการสนับสนุนการใช้ภาษาของชุมชนภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ถึงแม้ว่าผลการวิจัยทั้งหมดจะแสดงให้เห็นถึงตัวอย่างสภาวะของภาษาอูรักละโว้ยในปัจจุบันของชุมชนแห่งนี้ว่ายังสามารถดำรงอยู่ก็ตาม แต่ถ้าหากไม่มีการอนุรักษ์หรือการวางแผนที่ดีพอภาษาอูรักละโว้ยก็อาจจะสูญไปได้ในอนาคต ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือในส่วนของการธำรงภาษาในชุมชนและในส่วนของการทำวิจัยต่อไปในอนาคต

ส่วนแรกคือข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสภาวะของภาษาอูรักละโว้ยและการธำรงให้ภาษาอยู่ต่อไปในชุมชน เนื่องจากภาษาอูรักละโว้ยเป็นหนึ่งในสิบสี่ภาษาที่อยู่ในภาวะวิกฤตเสี่ยงต่อการสูญหายไป ถ้าไม่มีการจัดการ การรณรงค์ หรือการวางแผนที่ดีแล้วภาษาอูรักละโว้ยก็อาจสูญไปจากสังคมไทยได้ การปลูกฝังให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของภาษาและชาติพันธุ์ของตนนั้นถือเป็นสิ่งแรกที่สำคัญเนื่องจากถ้าคนภายในชุมชนไม่เห็นถึงความสำคัญของภาษาและชาติพันธุ์ของตนแล้ว การเลือกใช้ภาษาอูรักละโว้ยก็จะลดลงไปนั้นสามารถส่งผลให้ความสามารถทางภาษาของเด็กหรือเยาวชนอูรักละโว้ยรุ่นใหม่ลดลงไปตามกัน ซึ่งจะส่งผลให้ภาษาอูรักละโว้ยหายไปจากชุมชนก็เป็นได้ การที่ผู้คนในชุมชนเพิ่มโอกาสในการใช้ภาษาอูรักละโว้ย ถือเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการธำรงภาษาไว้ โดยการที่ใช้ภาษาอูรักละโว้ยในการสื่อสารภายในชุมชนให้มากขึ้นและหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับลูกและเด็ก ๆ ชาวอูรักละโว้ย รวมถึงพยายามให้เด็ก ๆ หันมาใช้ภาษาอูรักละโว้ยในการสื่อสารภายในชุมชนก็ถือเป็นอีกสิ่งหนึ่งจะช่วยให้ภาษาอูรักละโว้ยเปลี่ยนไปยังภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่มีอิทธิพลข้างลง และสุดท้ายคือการใช้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นการวางแผนและการจัดทำนโยบายภาษา การสนับสนุนให้เกิดการเรียนการสอนภาษาอูรักละโว้ยแก่เด็กชาวอูรักละโว้ยภายในโรงเรียน รวมถึงการจัดทำเอกสารทางภาษา (Language documentation) เพื่อนำไปจัดทำเป็นสื่อการสอนหรือหนังสือแก่เด็กและเยาวชนชาวอูรักละโว้ยต่อไป

สำหรับส่วนที่สองคือข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป งานวิจัยชิ้นนี้เป็นอีกหนึ่งงานวิจัยทางภาษาศาสตร์สังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาวะและพฤติกรรมในการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ในสังคมไทย ถึงแม้ว่างานวิจัยชิ้นนี้จะไม่สามารถสะท้อนการธำรงและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ยในประเทศไทยได้ทั้งหมด แต่งานวิจัยชิ้นนี้ก็สามารถเป็นแนวทางให้เกิดการ

วิจัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ หรือแม้กระทั่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยในด้านอื่น ๆ ทางภาษาศาสตร์ต่อไป ผู้ที่สนใจในการวิจัยในแนวภาษาศาสตร์สังคมอาจทำวิจัยในแง่ของการปนและการสลับภาษาของผู้คนในชุมชนที่เป็นชุมชนภาวะหลายภาษาหรือชุมชนภาวะสองภาษาหรือแม้แต่การศึกษาการร่ำเรียนและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ยในชุมชนอื่น ๆ ต่อไป นอกเหนือจากนั้นผู้ที่สนใจจะศึกษาการร่ำเรียนและการเปลี่ยนภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ยในตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต แห่งนี้ต่อไปในอนาคต เพื่อที่จะหาแนวโน้มของสภาวะภาษาอูรักละโว้ย ยังสามารถใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยชิ้นนี้ในการเปรียบเทียบสภาวะภาษาอูรักละโว้ยได้อีกด้วย โดยผู้ที่สนใจในอาชีวศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของความสามารถทางการฟังและการพูดภาษาไทย สำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาในแง่ชุมชนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางภาษาศาสตร์สังคม ไม่ว่าจะเป็นศึกษาระบบไวยากรณ์ ระบบเสียง หรือระบบข้อความต่อเนื่อง งานวิจัยชิ้นนี้อาจเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ทำให้เข้าใจและรู้จักสภาวะของชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์อูรักละโว้ยไม่มากนักน้อย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- จิตรภา กุณฑลบุตร. 2550. การวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก จำกัด
- นัฐยา บุญกองแสน. 2542. การป็นภาษาอังกฤษในภาษาไทยกับทัศนคติทางภาษาของบุคคลต่าง
ชั้นอาชีพ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล อรุโณทัย และคณะ. 2549. ชีวิตพวกเราชาวอุร้กละโว้ย แผลมตุ้กแก เกะสิเหร่ ภูเก็ต.
กรุงเทพฯ: จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์ จำกัด
- _____. 2550. การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเสริมและอาชีพทางเล็อกของชาว
อุร้กละโว้ยในจังหวัดภูเก็ต. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยทางสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ์. 2547 ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ:
จามจุรีโปรดักท์.
- ประเทือง เครือหงส์. 2543. ชวน้ำ (ชาวเล) ในเมืองไทย. กรุงเทพฯ: กิจศึกษาเทรตติ้ง.
- ประพนธ์ จุฑาทิเทศ. 2532. ภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอารีและบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง
อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรา อัมพวานนท์. 2551. การร่างและการเปลี่ยนภาษาของคนในชุมชนมอญ กรณีศึกษาชุมชน
บ้านชันหมาก. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศิธร ชาติเหล็ก. 2541. ทัศนคติคนในกรุงเทพฯที่มีต่อการพูดภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ลิเน่หา วัังคะฮาด. 2542. ภาวะหลายภาษาในชุมชนบ้านท่าคอยนาง ตำบลสวาย อำเภอรามัญ
จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภางค์ จันทวานิช. 2534. การจัดช่วงชั้นทางสังคม: เกียรติภูมิของอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยทางสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุวิไล เปรมศรีรัตน์และคณะ. 2547. แผนที่ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

อมร ทวีศักดิ์. 2535. ภาษาชาวเล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2533. ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษร
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2548. ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการ
พัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอมอร ตรูวิเชียร. ม.ป.ป. ภาษาศาสตร์สังคม. เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Altethenger-Smith, S. 1987. "Language Choice in Multilingual Societies: A
Singapore Case Study" In K. Knapp, W. Enninger, and A. Knapp-Potthoff. (eds.)
Analyzing Intercultural Communication. Belin: Mouton de Gruyter, 75-93.

Ann, J. 2001. "Bilingualism and language Contact." In C. Lucas. (ed.) **The Sociolinguistics of
Sign Languages.** Cambridge: Cambridge University Press, 33-59.

- Boonprasert, S. 1989. **A Study of Language Choice for Social Communication among Hmong, Khmu and Prai at Namsord village Thung Chang district, Nan Province.** Master of Arts Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Brenzinger, M. 2001. "Language Contact and Language Displacement." In F. Coulmas. (ed.) **The Handbook of Sociolinguistics.** Oxford: Blackwell Publishers Ltd., 273-284.
- Burns, S., P. Matthews and E. Nolan-Conroy. 2001. "Language Attitudes." In C. Lucas. (ed.) **The Sociolinguistics of Sign Languages.** Cambridge: Cambridge University Press, 181-213.
- Chakshuraksha, N. 2003. **Language Maintenance and Shift in a Displaced Tai Language: A Case Study of Black Tai at Nongkhe Village, Thailand.** Doctor of Philosophy Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Chanmekha, S. 2003. **The Hidden Language: A Case Study of Kasong Language Attitudes, Uses and Abilities in Three Villages in Trat Province, Thailand.** Master of Arts Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Chanyam, N. 2002. **A Study of Language Attitude Toward Thai Dialects and Their Speakers: A Case Study of Four Campuses of Rajamangala Institute of Technology.** Master of Arts Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Clyne, M. 1997. "Multilingualism." In F. Coulmas. (ed.) **The Handbook of Sociolinguistics.** Oxford: Blackwell Publishers Ltd., 301-314.
- Coulmas, F. 2005. **The Sociolinguistics: The Study of Speaker's Choices.** Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, David. 2000. **Language Death.** Cambridge: Cambridge University Press.

- Davis, K. A. 1994. **Language Planning in Multilingual Contexts: Policies, Communities, and School in Luxembourg.** Amsterdam: John Benjamins Publishing Co.
- Fasold, R. 1984. **The Sociolinguistics of Society.** New York: Basil Blackwell Inc.
- Gal, S. 2007. "Multilingualism" In C. Llamas, L. Mullany, and P. Stockwell. (eds.) **The Routledge Companion to Sociolinguistics.** London: Routledge, 149-156.
- Garrett, P. 2007. "Language Attitudes" In C. Llamas, L. Mullany, and P. Stockwell. (eds.) **The Routledge Companion to Sociolinguistics.** London: Routledge, 116-121.
- Hale, K. 1998. "On Endangered Languages and The Importance of Linguistic Diversity." In L. A. Grenoble, and L. J. Whaley. (eds.) **Endangered Languages.** Cambridge: Cambridge University Press, 192-216.
- Halliday, M. A. K., A. McIntosh and P. Stevens. 1972. "The Users and Uses of Language." In J. A. Fishman. (ed.) **Readings in the Sociology of Language.** The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 139-169.
- Hofman, J. E. and Fishman, H. 1971. "Language Shift and Maintenance in Israel." In J. A. Fishman. (ed.) **Advances in the Sociology of Language: Volume 2.** The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 342-364.
- Holmes, J. 1997. **An Introduction to Sociolinguistics.** New York: Addison Wesley Longman Inc.
- Holmes, J. *et al.* 1993. "Language Maintenance and Shift in Three New Zealand Speech Communities." **Applied Linguistics, Vol. 14, No.1.** Oxford: Oxford University Press.

- Hornberger, N. H. 2002. "Language Shift and Language Revitalization." In R. B. Kaplan. (ed.) **The Oxford Handbook of Applied Linguistics**. New York: Oxford University Press, 365-373.
- Hudson, R. A. 1980. **Sociolinguistics**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Khamsakul, B. 1998. **The Attitude of So (Thavung) Ethnic Group Toward Their Own Langugae and Its Use: Case Study of Nong Waeng Village, Pathumwapi Subdistrict, Song Dao District, Sakon Nakorn Province**. Master of Arts Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Labov, W. 1972. **Sociolinguistic Patterns**. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Laismbang, R., C. Miller and F. Otigil. 1992. "Language Competency and Use among Coastal Kadazan Children." In W. Fase, K. Jaspert, and S. Kroon. (eds.) **Maintenance and Loss of Minority Languages**. Amsterdam/Philadidphia: John Benjamins Publishing Co.
- Liberson, L. 1972. "An Extension of Greenberg's Linguistic Diversity Measures." In J. A. Fishman. (ed.) **Readings in the Sociology of Language**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 546-553.
- Lieberson, S. 1972. "Bilingualism in Montreal: A Demographic Analysis." In J. A. Fishman. (ed.) **Advances in the Sociology of Language Volume 2: Selected Studies and Applications**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., Publishers, the Hague, 231-254.
- Meyerhoff, M. 2006. **Introducing Sociolinguistics**. Oxon: Routledge.

- Mithun, M. 1998. "The Significance of Diversity in Language Endangerment and Preservation." In L. A. Grenoble, and L. J. Whaley. (eds.) **Endangered Languages**. Cambridge: Cambridge University Press, 163-191.
- Nader, L. 1972. "A note on Attitudes and the Use of Language." In J. A. Fishman. (ed.) **Readings in the Sociology of Language**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 226-281.
- Nelde, P. H. 2002. "Language Contact." In R. B. Kaplan. (ed.) **The Oxford Handbook of Applied Linguistics**. New York: Oxford University Press, 325-334.
- Pauwels, A. 2004. "Language Maintenance" In A. Davies and C. Elder. (eds.) **The Handbook of Applied Linguistics**. Oxford: Blackwell Publishers Ltd., 719-733.
- Peñalosa, F. 1981. **Introduction to the Sociology of Language**. Cambridge: Newbury House of Publishers.
- Romaine, S. 2000. **Language in Society: An Introduction to Sociolinguistics**. New York: Oxford University Press.
- _____. 2003. "Multilingualism" In M. Aronoff and J. Rees-Miller. (eds.) **The Handbook of Linguistics**. Oxford: Blackwell Publishers Ltd., 512-532.
- Rubin, J. 1972. "Bilingual Usage in Paraguay." In J. A. Fishman. (ed.) **Readings in the Sociology of Language**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 512-530.

- Schiffman, H. F. 2001. "Diglossia as a Sociolinguistics Situation." In F. Coulmas. (ed.) **The Handbook of Sociolinguistics**. Oxford: Blackwell Publishers Ltd., 205-214.
- Spolsky, B. 1998. **Sociolinguistics**. Oxford: Oxford University Press.
- Stewart, W. A. 1972. "A Sociolinguistics Typology for Describing National Multilingualism." In J. A. Fishman. (ed.) **Readings in the Sociology of Language**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 531-545.
- Suwanawat, M. 2003. **Language Use and Language Attitude of Plang Ethnic Group in Ban Huay Nam Khun, Chiang-Rai Province**. Master of Arts Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Tabouret-Keller, A. 1972. "A Contribution to the Sociological Study of Language Maintenance and Language Shift." In J. A. Fishman. (ed.) **Advances in the Sociology of Language Volume 2: Selected Studies and Applications**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., Publishers, the Hague, 231-254.
- Thanapaes, W. 1998. **Language Use of Thai Isan Group in Palan Village Tambol Pong-Noi, Mae-Chan District, Chian-Rai Province**. Master of Arts Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Thawornpat, M. 2006. **Gong: An endangered Language of Thailand**. Doctor of Philosophy Thesis in Linguistics, Mahidol University.
- Thomason, S. G. 2001. **Language Contact**. Washington D.C.: George Town University Press.

- Veltman, C. 1991. "Theory and Method in the Study of Language Shift." In J. R. Dow. (ed.) **Language and Ethnicity (Focusschrift in Honor of Joshua A. Fishman on the Occasion of his 65th Birthday; v.2)**. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 145-167.
- Wardhaugh, R. 1986. **An Introduction to Sociolinguistics**. New York: Basil Blackwell Inc.
- William, F. M. 1972. "The Description of Bilingualism." In J. A. Fishman. (ed.) **Readings in the Sociology of Language**. The Netherlands: Mouton & Co. N.V., The Hague, 554-584.
- Woll, B., R. Sutton-Spence and F. Elton. 2001. "Multilingualism: the Global Approach to Sign Languages." In C. Lucas. (ed.) **The Sociolinguistics of Sign Languages**. Cambridge: Cambridge University Press, 33-59.
- Wongbusarakam, S. 2007. **The Urak Lawoi' of The Adang Archipelago, Thailand**. Bangkok: Themma Group Co.,Ltd.
- Yim-On, Y. 1984. **Language Shift and Language Maintenance in A Sgaw Karen Community in Thailand**. Master of Arts Thesis in Linguistics, Southeast Asian Languages and Linguistics, Mahidol University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยและจังหวัดภูเก็ต

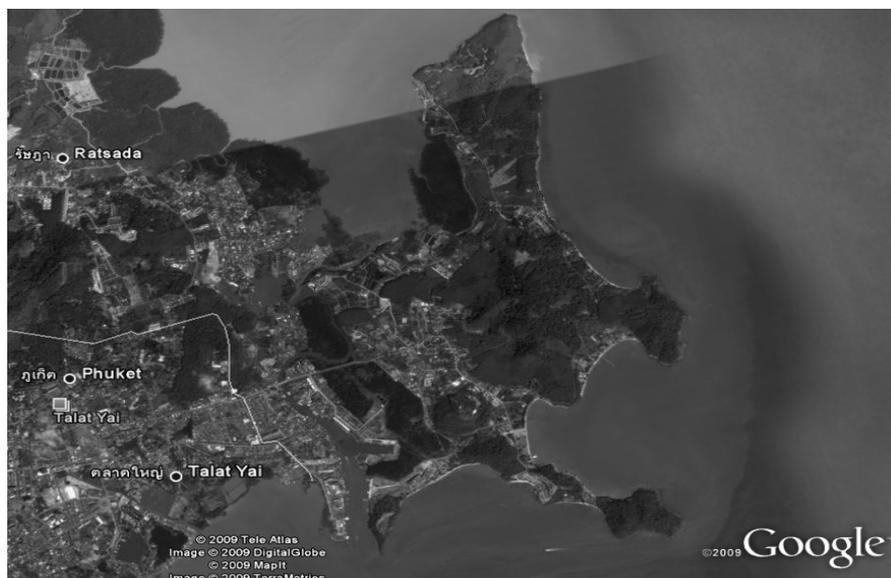
กลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวย

ชาวเล (ชาวทะเล) หรือชาวไทยใหม่เป็นคำที่คนไทยใช้เรียกกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ตามชายฝั่งทะเลทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย แต่ในความเป็นจริงแล้วชาวเลสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้ อุรักละโวย (Urak Lawoi) มอเก็น (Moken) และมอเกลิน (Moklen) ซึ่งความหมายของคำว่าอุรักละโวยนั้นแปลว่าคนทะเล (อุรัก แปลว่า คน ละโวย แปลว่า ทะเล) ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดทางประวัติศาสตร์ว่าชาวอุรักละโวยอพยพเข้ามายังประเทศไทยตั้งแต่เมื่อไหร่ แต่จากหลักฐานเท่าที่ปรากฏทำให้ทราบว่า แต่เดิมนั้นชาวอุรักละโวยอาศัยอยู่ตามลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียงในประเทศจีน แล้วได้มีการอพยพลงมาเรื่อย ๆ ตามลุ่มแม่น้ำโขง และได้มีการกระจายตัวตลอดแหลมอินโดจีน พม่า และแหลมอินโดจีน (ประเทือง เกรือหงส์, 2543) ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าชาวอุรักละโวยสืบเชื้อสายอยู่ในประเทศไทยมาไม่น้อยกว่า 4 ชั่วอายุคนแล้ว (อมร ทวีศักดิ์, 2535)

สำหรับในประเทศไทยนั้นพบว่าชาวอุรักละโวยมีการตั้งถิ่นฐานอยู่ใน 3 จังหวัดทางฝั่งตะวันตกทางภาคใต้ดังนี้ สตูล (เกาะบุโหลนดอน เกาะบุโหลนเล เกาะอาดัง และเกาะหลีเป๊ะ) กระบี่ (บ้านสังกะอู บ้านหัวแหลมกลาง คลองควาโนไร่ บ้านศาลาด่าน เกาะจำหรือเกาะปู และเกาะพีพีดอน) และภูเก็ต (หาดราไวย์ บ้านสะปำ และเกาะสิเหร่) (Wongbusarakam, 2007)

กลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวยในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานอยู่ 3 แห่งดังนี้ ชุมชนบ้านราไวย์ ชุมชนบ้านสะปำ และชุมชนบ้านแหลมตุ๊กแก (เกาะสิเหร่) ในชุมชนบ้านราไวย์มีชาวอุรักละโวยมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณนี้มากกว่า 100 ปี นอกเหนือจากนั้นยังพบว่ามีชาวมอแกนตั้งถิ่นฐานอยู่ทางด้านตะวันตกของชุมชนอีกด้วย ชาวอุรักละโวยและชาวมอแกนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง ไร่จ้างขายปลาและสัตว์น้ำต่าง ๆ นอกเหนือจากอาชีพทางประมงแล้ว ประชากรทั้งสองกลุ่มยังประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ขับเรือท่องเที่ยว ดูแลนักท่องเที่ยว และอาชีพรับจ้าง เป็นต้น สำหรับชุมชนบ้านสะปำพบว่าบ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างเป็นเสาสูงบนหาดเลน ชาวอุรักละโวยที่ชุมชนบ้านสะปำส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงเช่นเดียวกับชุมชนอื่น ๆ และเนื่องจากสภาพแวดล้อมของชุมชนแห่งนี้เป็นหาดเลน จึงทำให้ชาวอุรักละโวยที่นี่เก็บและคราดหอยแครงและหอยอื่น ๆ ไปขาย และสุดท้ายคือชุมชนบ้านแหลมตุ๊กแกซึ่งตั้งอยู่ในเกาะสิเหร่ ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลรัษฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ชุมชนแห่งนี้ อยู่ห่างจากตัวเมืองจังหวัดภูเก็ตเพียงแค่ 4 กิโลเมตรเท่านั้น ลักษณะกายภาพของชุมชนแห่งนี้ในปัจจุบันคือด้านหน้าติดทะเล ลักษณะการปลูกบ้านเรือนจะเรียงกันไปตามชายหาด ด้านหลังของหมู่บ้านจรดคลองป่าชายเลน

อาชีพส่วนใหญ่ของชาวอุรักละโวยในหมู่บ้านแห่งนี้คือการทำประมง วางลอบดักปลา ดำน้ำหาสัตว์ทะเลต่าง ๆ และอาชีพรับจ้าง (นฤมล อรุโณทัย และคณะ, 2550)

ภาพผนวกที่ 1 เกาะลิหะห์ (ที่ตั้งของชุมชนบ้านแหลมตุ๊กแก)

หมายเหตุ: ภาพจาก Google Earth

ภาพผนวกที่ 2 หมู่บ้านแหลมตุ๊กแก (ที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์อุรักละโวย)

หมายเหตุ: ภาพจาก Google Earth

จังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตหรือในชื่อเดิมว่า เมืองถลาง จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคใต้ ตั้งอยู่ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย (ทะเลอันดามัน) จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีลักษณะภูมิศาสตร์แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ คือเป็นเกาะ โดยมีทะเลล้อมรอบและไม่มีพื้นที่ติดต่อกับแผ่นดินใหญ่แต่อย่างใด มีพื้นที่ทั้งหมด 543 ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดพังงา
ทิศใต้	ติดกับ	ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ทะเลเขตจังหวัดพังงา
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

จังหวัดภูเก็ตได้แบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอดังนี้ อำเภอเมือง อำเภอกะทู้ และอำเภอถลาง

ภาพผนวกที่ 3 จังหวัดภูเก็ต

หมายเหตุ: ภาพจาก Google Earth

การคมนาคม

เดินทางโดยรถยนต์ (862 กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ) โดยใช้เส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 4 เข้าถนนเพชรเกษม โดยผ่านจังหวัด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และจังหวัดพังงา ใช้สะพานเทพกษัตรีเพื่อเชื่อมเข้าไปยังจังหวัดภูเก็ต

เดินทางโดยรถไฟ เนื่องจากไม่มีรถไฟไปถึงจังหวัดภูเก็ตโดยตรง จึงต้องลงรถไฟที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และต่อรถประจำทางเข้าจังหวัดภูเก็ต โดยใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

เดินทางโดยเครื่องบิน สามารถใช้บริการสายการบินต่าง ๆ โดยตรงไปยังสนามบินนานาชาติจังหวัดภูเก็ต

ภาคผนวก ข

ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกภาษาตามแควงการใช้ภาษา

ตารางผนวกที่ 1 การเลือกภาษาตามแวดวงการใช้ภาษา แสดงตามแบบ Implicational scale

คนที่	ช่วง อายุ	เพศ	แวดวงการใช้ภาษา*							
			1	2	3	4	5	6	7	8
1	15	ชาย	U	U	U	U	T	T	U	U
2	15	หญิง	T	T	T	-	T	T	T	T
3	15	หญิง	UT	UT	UT	T	T	UT	UT	UT
4	15	หญิง	U	UT	U	UT	T	UT	UT	UT
5	18	ชาย	U	T	UT	T	T	T	UT	UT
6	19	ชาย	U	U	U	UT	T	T	U	T
7	19	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
8	19	ชาย	U	U	U	T	T	UT	T	T
9	19	ชาย	UT	UT	T	UT	T	UT	T	U
10	19	หญิง	U	UT	U	UT	T	UT	UT	UT
11	19	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
12	20	หญิง	U	U	U	-	T	UT	U	U
13	22	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
14	22	หญิง	U	UT	U	T	T	UT	U	UT
15	24	หญิง	U	U	U	T	T	UT	U	UT
16	26	ชาย	U	UT	U	UT	T	UT	T	T
17	26	หญิง	U	UT	UT	-	T	UT	UT	UT
18	29	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
19	30	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
20	30	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
21	35	หญิง	UT	UT	T	T	T	UT	U	U
22	35	หญิง	U	U	U	T	T	UT	U	U
23	35	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U

* 1 = แวดวงบ้าน 2 = แวดวงคนแปลกหน้า 3 = แวดวงญาติ/เพื่อนบ้าน 4 = แวดวงโรงเรียน 5 = แวดวงราชการ
6 = แวดวงการค้า 7 = แวดวงหมู่บ้าน 8 = แวดวงพิธีกรรม/ศาสนา

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

คนที่	ช่วง อายุ	เพศ	แอดวองการใช้ภาษา*							
			1	2	3	4	5	6	7	8
24	36	หญิง	U	U	U	T	T	UT	U	U
25	38	ชาย	T	T	T	-	T	T	T	T
26	38	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
27	40	ชาย	U	UT	U	-	T	UT	U	U
28	41	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
29	41	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
30	41	หญิง	U	U	U	T	T	UT	U	U
31	44	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
32	45	ชาย	U	UT	U	T	T	UT	U	U
33	45	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
34	45	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
35	45	หญิง	U	U	U	T	T	UT	T	U
36	46	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
37	47	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
38	49	ชาย	U	T	T	T	T	T	UT	T
39	50	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
40	50	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
41	55	หญิง	U	U	UT	T	T	UT	U	U
42	56	ชาย	U	U	UT	UT	T	T	U	U
43	56	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
44	56	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
45	56	หญิง	U	U	U	T	T	UT	U	U
46	56	หญิง	U	U	U	T	T	UT	U	U

* 1 = แอดวองบ้าน 2 = แอดวองคนแปลกหน้า 3 = แอดวองญาติ/เพื่อนบ้าน 4 = แอดวองโรงเรียน 5 = แอดวองราชการ
6 = แอดวองการค้า 7 = แอดวองหมู่บ้าน 8 = แอดวองพิธีกรรม/ศาสนา

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

คนที่	ช่วง อายุ	เพศ	แอดวังก์การใช้ภาษา*							
			1	2	3	4	5	6	7	8
47	57	หญิง	U	U	U	-	T	UT	U	U
48	57	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
49	58	ชาย	U	UT	U	UT	T	UT	U	U
50	59	ชาย	U	U	U	T	T	UT	U	U
51	62	ชาย	U	T	T	T	T	T	T	T
52	62	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
53	64	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
54	65	ชาย	U	T	T	-	T	T	T	T
55	69	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
56	70	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	U	U
57	70	ชาย	U	U	U	UT	T	UT	T	T
58	70	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
59	70	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U
60	70	หญิง	U	U	U	UT	T	UT	U	U

* 1 = แอดวังก์บ้าน 2 = แอดวังก์คนแปลกหน้า 3 = แอดวังก์ญาติ/เพื่อนบ้าน 4 = แอดวังก์โรงเรียน 5 = แอดวังก์ราชการ
6 = แอดวังก์การค้า 7 = แอดวังก์หมู่บ้าน 8 = แอดวังก์พิธีกรรม/ศาสนา

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบความสามารถทางภาษาอูรักละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตารางผนวกที่ 2 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านการพูดและการฟังภาษาอุรูกละโว้ยของ
ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ความสามารถทางด้านการพูด		ความสามารถทางด้านการฟัง	
	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
15-30 ปี	4.1	0.74	4.5	0.71
35-50 ปี	4.3	1.06	4.7	0.95
55-70 ปี	4.4	1.07	4.8	0.63

ตารางผนวกที่ 3 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านการพูดและการฟังภาษาอุรูกละโว้ยของ
ประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ความสามารถทางด้านการพูด		ความสามารถทางด้านการฟัง	
	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
15-30 ปี	3.9	0.88	4.4	0.84
35-50 ปี	4.4	1.07	4.8	0.63
55-70 ปี	4.8	0.63	4.9	0.32

ตารางผนวกที่ 4 ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอูรักละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย
จำแนกตามช่วงอายุโดยประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ข้อ	หัวข้อ	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษา ในแต่ละช่วงอายุ		
		15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
ความสามารถทางภาษาด้านการพูด		15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
1.	ท่านสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	100.00	100.00	100.00
2.	ท่านสามารถบอกรายละเอียดของตัวเองและสมาชิกในครอบครัวเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	80.00	80.00
3.	ท่านสามารถอธิบายถึงวิถีชีวิตและประเพณีของชาวอูรักละโว้ยเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	70.00	70.00	70.00
4.	ท่านสามารถบอกความต้องการของตนเองเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	90.00	90.00
5.	ท่านสามารถแนะนำใครสักคนในการปฏิบัติตัวในขณะไม่สบายเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	90.00	100.00
6.	ท่านสามารถบอกวัน เดือน ปี และ เวลาเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	70.00	90.00	90.00
7.	ท่านสามารถเล่าเรื่องที่พบเจอในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	70.00	90.00
ค่าร้อยละเฉลี่ยความสามารถทางการพูดในแต่ละช่วงอายุ		80.00	84.29	88.57
ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง		15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
8.	ท่านเข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ร้องเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	90.00	70.00	90.00
9.	เมื่อมีคนมาตำหนิต่านเป็นภาษาอูรักละโว้ยท่านสามารถเข้าใจการตำหนินั้นหรือไม่	100.00	100.00	100.00
10.	เมื่อมีคนมาเล่าอาการเจ็บของคนในหมู่บ้านให้ฟังเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถเข้าใจหรือไม่	100.00	90.00	100.00

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษา ในแต่ละช่วงอายุ		
		15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
ความสามารถทางภาษาด้านการพูด				
11.	ถ้ามีคนมาแนะนำเส้นทางไปยังศาลากลางจังหวัดเป็น ภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถไปตามเส้นทางที่แนะนำ ได้อย่างถูกต้องหรือไม่	90.00	80.00	100.00
12.	ถ้ามีคนมาซื้อของจากท่านและได้มีการต่อรองราคาเป็น ภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถเข้าใจสิ่งที่คน ๆ นั้น ต่อรองได้หรือไม่	100.00	90.00	100.00
13.	ถ้ามีเพื่อนขอให้ท่านไปซื้อเสื้อจากร้านในเมืองโดยได้ ระบุขนาด สี และแบบ เป็นภาษาอูรักละโว้ยท่าน สามารถไปซื้อเสื้อตามที่ขอโดยไม่ผิดพลาด	100.00	100.00	100.00
14.	ในงานพิธีต่าง ๆ ที่มีการใช้ภาษาอูรักละโว้ย เช่น พิธีลอย เรือ พิธีงานศพ ฯลฯ ท่านเข้าใจความหมายที่ใช้ในพิธี นั้น ๆ หรือไม่	100.00	100.00	100.00
ค่าร้อยละเฉลี่ยความสามารถทางการฟังในแต่ละช่วงอายุ		97.14	90.00	98.57

ตารางผนวกที่ 5 ค่าร้อยละความสามารถทางภาษาอูรักละโว้ยของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง
จำแนกตามช่วงอายุโดยประเมินจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ข้อ	หัวข้อ	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษา ในแต่ละช่วงอายุ		
		15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
	ความสามารถทางภาษาด้านการพูด			
1.	ท่านสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	100.00	100.00	100.00
2.	ท่านสามารถบอกรายละเอียดของตัวเองและสมาชิกในครอบครัวเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	90.00	100.00	100.00
3.	ท่านสามารถอธิบายถึงวิถีชีวิตและประเพณีของชาวอูรักละโว้ยเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	100.00	100.00
4.	ท่านสามารถบอกความต้องการของตนเองเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	90.00	100.00	100.00
5.	ท่านสามารถแนะนำใครสักคนในการปฏิบัติตัวในขณะไม่สบายเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	90.00	100.00	100.00
6.	ท่านสามารถบอกวัน เดือน ปี และ เวลาเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	80.00	100.00
7.	ท่านสามารถเล่าเรื่องที่พบเจอในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	80.00	90.00	100.00
	ค่าร้อยละเฉลี่ยความสามารถทางการพูดในแต่ละช่วงอายุ	87.14	95.17	100.00

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ	ค่าร้อยละความสามารถทางภาษา ในแต่ละช่วงอายุ		
		15-30 ปี	35-50 ปี	55-70 ปี
ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง				
8.	ท่านเข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ร้องเป็นภาษาอูรักละโว้ยได้หรือไม่	40.00	70.00	100.00
9.	เมื่อมีคนมาตำหนิท่านเป็นภาษาอูรักละโว้ยท่านสามารถเข้าใจการตำหนินั้นหรือไม่	90.00	100.00	100.00
10.	เมื่อมีคนมาเล่าอาการเจ็บของคนในหมู่บ้านให้ฟังเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถเข้าใจหรือไม่	90.00	90.00	100.00
11.	ถ้ามีคนมาแนะนำเส้นทางไปยังศาลากลางจังหวัดเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถไปตามเส้นทางที่แนะนำได้โดยไม่ผิดหรือไม่	90.00	80.00	100.00
12.	ถ้ามีคนมาซื้อของจากท่านและได้มีการต่อรองราคาเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถเข้าใจสิ่งที่คน ๆ นั้นต่อรองได้หรือไม่	100.00	100.00	100.00
13.	ถ้ามีเพื่อนขอให้ท่านไปซื้อเสื้อผ้าจากร้านในเมืองโดยได้ระบุขนาด สี และแบบ เป็นภาษาอูรักละโว้ยท่านสามารถไปซื้อเสื้อผ้าตามที่ขอโดยไม่ผิดพลาด	100.00	80.00	100.00
14.	ในงานพิธีต่าง ๆ ที่มีการใช้ภาษาอูรักละโว้ย เช่น พิธีลอยเรือ พิธีงานศพ ฯลฯ ท่านเข้าใจความหมายที่ใช้ในพิธีนั้น ๆ หรือไม่	80.00	80.00	100.00
ค่าร้อยละเฉลี่ยความสามารถทางการฟังในแต่ละช่วงอายุ		84.29	85.71	100.00

ภาคผนวก ง

ผลการเลือกใช้ภาษาตามแนวทางการใช้ภาษา

ตารางผนวกที่ 6 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

คู่สนทนา	ภาษาที่เลือกใช้ในการสนทนา						รวม
	ภาษาอูรักละโว้ย		ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ยและ ภาษาไทย		
	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	
ปู่/ตา	57	13.29	2	0.47	1	0.23	60
ย่า/ยาย	56	13.05	2	0.47	1	0.23	59
พ่อ	54	12.59	3	0.70	3	0.70	60
แม่	55	12.82	2	0.47	3	0.70	60
พี่	40	9.32	3	0.70	2	0.47	45
น้อง	43	10.02	5	1.17	5	1.17	53
คู่สมรส	40	9.32	3	0.70	3	0.70	46
ลูก	26	6.06	9	2.10	11	2.56	46
รวม	371	86.48	29	6.76	29	6.76	429

ตารางผนวกที่ 7 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาอูรักละโว้ย	ภาษาไทย	ภาษาอูรักละโว้ยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	84.38	4.69	10.94
35-50 ปี	81.69	11.27	7.04
55-70 ปี	93.51	2.60	3.90

ตารางผนวกที่ 8 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงบ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาอูรักละโว้ย	ภาษาไทย	ภาษาอูรักละโว้ยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	75.81	11.27	7.24
35-50 ปี	82.05	7.69	10.26
55-70 ปี	98.70	-	1.30

ตารางผนวกที่ 9 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

สถานที่	ผู้ สนทนา	ภาษาที่เลือกใช้ในการสนทนา						รวม
		ภาษาอูรักละโว้ย		ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย และภาษาไทย		
		จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	
ใน ชุมชน	ผู้สูงอายุ	50	27.78	5	2.78	5	2.78	60
	ผู้ใหญ่	47	26.11	8	4.44	5	2.78	60
	เด็ก ๆ	44	24.44	8	4.44	8	4.44	60
	รวม	141	78.33	21	11.67	18	10.00	180
นอก ชุมชน	ผู้สูงอายุ	47	26.11	8	4.44	5	2.78	60
	ผู้ใหญ่	41	22.78	13	7.22	6	3.33	60
	เด็ก ๆ	37	20.56	14	7.78	9	5.00	60
	รวม	125	69.44	35	19.44	20	11.11	180
ค่าร้อยละทั้งหมด ของการเลือกภาษา		266	73.89	56	15.56	38	10.56	360

ตารางผนวกที่ 10 การเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาอูร์กะลอย	ภาษาไทย	ภาษาอูร์กะลอยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	63.33	16.67	20.00
35-50 ปี	70.00	26.67	3.33
55-70 ปี	70.00	28.33	1.67

ตารางผนวกที่ 11 การเลือกภาษาในแวดวงคนแปลกหน้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาอูร์กะลอย	ภาษาไทย	ภาษาอูร์กะลอยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	50.00	18.33	31.67
35-50 ปี	91.67	3.33	5.00
55-70 ปี	98.33	-	1.67

ตารางผนวกที่ 12 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

คู่สนทนา	ภาษาที่เลือกใช้ในการสนทนา						รวม
	ภาษาอูร์กะลอย		ภาษาไทย		ภาษาอูร์กะลอยและ ภาษาไทย		
	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	
ผู้สูงอายุ	51	28.33	6	3.33	3	1.67	60
ผู้ใหญ่	47	26.11	7	3.89	6	3.33	60
เด็ก ๆ	43	23.89	8	4.44	9	5.00	60
รวม	141	78.33	21	11.67	18	10.00	180

ตารางผนวกที่ 13 การเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาอูร์กะลอย	ภาษาไทย	ภาษาอูร์กะลอยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	70.00	13.33	16.67
35-50 ปี	83.33	13.33	3.33
55-70 ปี	66.67	23.33	10.00

ตารางผนวกที่ 14 การเลือกภาษาในแวดวงเพื่อนบ้าน/ญาติของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาอูร์กะลอย	ภาษาไทย	ภาษาอูร์กะลอยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	66.67	10.00	23.33
35-50 ปี	90.00	10.00	-
55-70 ปี	93.33	-	6.67

ตารางผนวกที่ 15 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

คู่สนทนา	ภาษาที่เลือกใช้ในการสนทนา						รวม
	ภาษาอูร์กะลอย		ภาษาไทย		ภาษาอูร์กะลอยและ ภาษาไทย		
	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	
ผู้สูงอายุ	50	27.78	7	3.89	3	1.67	60
ผู้ใหญ่	47	26.11	7	3.89	6	3.33	60
เด็ก ๆ	43	23.89	7	3.89	10	5.56	60
รวม	140	77.78	21	11.67	19	10.56	180

ตารางผนวกที่ 16 การเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาอูรักละโวย	ภาษาไทย	ภาษาอูรักละโวยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	63.33	20.00	16.67
35-50 ปี	83.33	16.67	-
55-70 ปี	73.33	20.00	6.67

ตารางผนวกที่ 17 การเลือกภาษาในแวดวงพิธีกรรม/ศาสนาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาอูรักละโวย	ภาษาไทย	ภาษาอูรักละโวยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	46.67	13.33	40.00
35-50 ปี	100.00	-	-
55-70 ปี	100.00	-	-

ตารางผนวกที่ 18 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

คู่สนทนา	ภาษาที่เลือกใช้ในการสนทนา						รวม
	ภาษาอูรักละโวย		ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโวยและ ภาษาไทย		
	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	
ผู้สูงอายุ	52	28.89	6	3.33	2	1.11	60
ผู้ใหญ่	47	26.11	7	3.89	6	3.33	60
เด็ก ๆ	41	22.78	9	5.00	10	5.56	60
รวม	140	77.78	22	12.22	18	10.00	180

ตารางผนวกที่ 19 การเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาอูรักละโว้ย	ภาษาไทย	ภาษาอูรักละโว้ยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	66.67	23.33	10.00
35-50 ปี	86.67	13.33	-
55-70 ปี	73.33	20.00	6.67

ตารางผนวกที่ 20 การเลือกภาษาในแวดวงที่ประชุมหมู่บ้านของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาอูรักละโว้ย	ภาษาไทย	ภาษาอูรักละโว้ยและ ภาษาไทย
15-30 ปี	53.33	10.00	36.67
35-50 ปี	90.00	6.67	3.33
55-70 ปี	96.67	-	3.33

ตารางผนวกที่ 21 การเลือกใช้ภาษาในแวดวงการค้าของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

คู่สนทนา	ภาษาที่เลือกใช้ในการสนทนา						รวม
	ภาษาอูรักละโว้ย		ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ยและ ภาษาไทย		
	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	จำนวน ประชากร	ร้อยละ	
คนชาย ชาวอูรัก ละโว้ย	46	38.33	9	7.50	5	4.17	60
คนชาย ชาวไทย	-	-	60	50.00	-	-	60
รวม	46	38.33	69	57.50	5	4.17	120

ตารางผนวกที่ 22 การเลือกภาษาในแวดวงการค้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย

ช่วงอายุ	ภาษาอูร์กะไว	ภาษาไทย	ภาษาอูร์กะไวและ ภาษาไทย
15-30 ปี	35.00	65.00	-
35-50 ปี	40.00	60.00	-
55-70 ปี	35.00	65.00	-

ตารางผนวกที่ 23 การเลือกภาษาในแวดวงการค้าของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ช่วงอายุ	ภาษาอูร์กะไว	ภาษาไทย	ภาษาอูร์กะไวและ ภาษาไทย
15-30 ปี	35.00	55.00	10.00
35-50 ปี	40.00	50.00	10.00
55-70 ปี	45.00	50.00	5.00

ภาคผนวก จ

ทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย

ตารางผนวกที่ 24 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ช่วงอายุ 15-30 ปี

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโวย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ซื่อสัตย์	4.6	0.52	4.1	1.20	0.069**
สุภาพ	3.6	0.84	3.9	0.88	0.041*
จริงใจ	4.1	0.74	4.1	0.88	0.500**
หน้าตาดี	3.1	0.88	2.7	0.95	0.135**
ร่ารวย	3.0	0.82	3.6	1.17	0.041*
มีการศึกษา	4.1	0.88	3.5	1.08	0.026*
เป็นมิตร	3.8	0.92	3.9	0.99	0.379**
เชื่อถือได้	3.8	1.23	3.8	0.92	0.500**
ร่าเริง	2.9	1.10	3.0	1.05	0.427**
ประสบ ความสำเร็จใน ชีวิต	3.4	1.43	3.7	1.34	0.139**
ฉลาด	3.8	1.03	3.9	1.20	0.296**
เข้มแข็ง	4.1	0.74	4.0	1.15	0.406**
คล่องแคล่ว ว่องไว	3.1	1.37	3.3	1.06	0.278**
มีความเป็น ผู้นำ	3.8	1.32	3.9	0.99	0.411**
มองโลกในแง่ ดี	3.2	1.14	4.1	0.88	0.034*
นิสัยดี	4.0	0.94	4.1	0.99	0.296**
ขยัน	3.8	0.92	4.2	0.92	0.052**
อบอุ่น	3.1	0.88	4.0	1.05	0.005*
พุดเก่ง	4.3	0.67	4.5	0.53	0.172**

ตารางผนวกที่ 24 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
อ่อนโยน	3.3	1.16	3.6	0.97	0.097**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.6	0.48	3.8	0.42	

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 25 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ช่วงอายุ 35-50 ปี

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ซื่อสัตย์	3.9	0.99	4.3	0.82	0.211**
สุภาพ	3.9	0.88	4.3	0.67	0.111**
จริงใจ	4.0	0.82	4.2	0.79	0.172**
หน้าตาดี	3.4	1.26	3.4	0.84	0.500**
ร่ารวย	2.5	0.97	3.0	0.67	0.069**
มีการศึกษา	3.3	1.06	3.8	0.79	0.106**
เป็นมิตร	4.1	0.88	4.3	0.82	0.172**
เชื่อถือได้	4.2	0.92	4.3	0.82	0.339**
ร่าเริง	3.3	1.16	2.9	1.10	0.052**
ประสบ ความสำเร็จใน ชีวิต	3.9	0.99	3.6	0.84	0.172**

ตารางผนวกที่ 25 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูร์กละโวย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ฉลาด	3.7	0.95	4.1	0.74	0.084**
เข้มแข็ง	4.3	0.95	3.9	0.99	0.111**
คล่องแคล่ว ว่องไว	3.8	1.23	2.7	1.16	0.012*
มีความเป็น ผู้นำ	3.7	1.16	3.7	0.95	0.500**
มองโลกในแง่ ดี	4.1	1.10	4.0	0.82	0.390**
นิสัยดี	4.2	0.79	4.3	0.82	0.363**
ขยัน	4.1	0.88	3.9	0.99	0.278**
อบอุ่น	4.0	1.15	3.8	0.92	0.296**
พุดเก่ง	3.7	1.34	3.9	0.99	0.172**
อ่อนโยน	3.9	1.20	3.8	0.92	0.363**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.8	0.42	3.8	0.48	

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 26 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ช่วงอายุ 55-70 ปี

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโวย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ซื่อสัตย์	4.0	1.25	3.9	1.10	0.427**
สุภาพ	3.8	1.14	4.2	1.03	0.200**
จริงใจ	3.2	1.32	4.3	0.82	0.012*
หน้าตาดี	3.7	1.16	3.4	1.17	0.260**
ร่ารวย	2.8	1.40	3.4	1.26	0.130**
มีการศึกษา	3.7	1.42	3.5	1.35	0.296**
เป็นมิตร	3.6	1.58	3.9	1.10	0.302**
เชื่อถือได้	4.3	0.82	3.8	1.40	0.190**
ร่าเริง	3.5	1.18	3.4	1.17	0.406**
ประสบ ความสำเร็จใน ชีวิต	3.4	1.26	3.5	1.51	0.416**
ฉลาด	4.1	1.37	4.1	1.10	0.500**
เข้มแข็ง	4.1	1.17	3.8	1.03	0.348**
คล่องแคล่ว ว่องไว	4.4	0.97	3.0	1.41	0.012*
มีความเป็น ผู้นำ	3.0	1.49	3.6	1.43	0.070**
มองโลกในแง่ ดี	4.1	1.20	4.5	0.71	0.084**
นิสัยดี	4.4	0.84	4.1	0.99	0.248**
ขยัน	3.6	1.35	4.1	1.10	0.106**
อบอุ่น	4.8	0.42	3.7	1.25	0.009*
พูดเก่ง	3.9	1.29	4.2	0.79	0.260**

ตารางผนวกที่ 26 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
อ่อนโยน	4.1	1.29	4.0	1.15	0.416**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.8	0.50	3.8	0.38	

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 27 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่าง
เพศชาย

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ซื่อสัตย์	4.6	0.52	3.9	0.99	4.0	1.25	1.530	0.235**
สุภาพ	3.6	0.84	3.9	0.88	3.8	1.14	0.253	0.778**
จริงใจ	4.1	0.74	4.0	0.82	3.2	1.32	2.479	0.103**
หน้าตาดี	3.1	0.88	3.4	1.26	3.7	1.16	0.728	0.492**
ร่าเริง	3.0	0.82	2.5	0.97	2.8	1.40	0.533	0.593**
มีการศึกษา	4.1	0.88	3.3	1.06	3.7	1.42	1.231	0.308**
เป็นมิตร	3.8	0.92	4.1	0.88	3.6	1.58	0.463	0.634**
เชื่อถือได้	3.8	1.23	4.2	0.92	4.3	0.82	0.692	0.509**
ร่าเริง	2.9	1.10	3.3	1.16	3.5	1.18	0.710	0.501**
ประสบ ความสำเร็จ ในชีวิต	3.4	1.43	3.9	0.99	3.4	1.26	0.540	0.589**

ตารางผนวกที่ 27 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ฉลาด	3.8	1.03	3.7	0.95	4.1	1.37	0.338	0.716**
เข้มแข็ง	4.1	0.74	4.3	0.95	4.1	1.17	0.136	0.874**
คล่องแคล่ว ว่องไว	3.1	1.37	3.8	1.23	4.4	0.97	2.938	0.070**
มีความเป็น ผู้นำ	3.8	1.32	3.7	1.16	3.0	1.49	1.075	0.355**
มองโลกใน แง่ดี	3.2	1.14	4.1	1.10	4.1	1.20	2.059	0.147**
นิสัยดี	4.0	0.94	4.2	0.79	4.4	0.84	0.540	0.589**
ขยัน	3.8	0.92	4.1	0.88	3.6	1.35	0.553	0.581**
อบอุ่น	3.1	0.88	4.0	1.15	4.8	0.42	9.527	0.001*
พูดเก่ง	4.3	0.67	3.7	1.34	3.9	1.29	0.718	0.497**
อ่อนโยน	3.3	1.16	3.9	1.20	4.1	1.29	1.173	0.325**
ค่าเฉลี่ย รวม	3.6	0.48	3.8	0.42	3.8	0.50		

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 28 สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอุรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากร
กลุ่มตัวอย่างเพศชาย

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
	ซื่อสัตย์	4.1	1.20	4.3	0.82	3.9		
สุภาพ	3.9	0.88	4.3	0.67	4.2	1.03	0.568	0.573**
จริงใจ	4.1	0.88	4.2	0.79	4.3	0.82	0.145	0.866**
หน้าตาดี	2.7	0.95	3.4	0.84	3.4	1.17	1.639	0.213**
ร่ารวย	3.6	1.17	3.0	0.67	3.4	1.26	0.818	0.452**
มีการศึกษา	3.5	1.08	3.8	0.79	3.5	1.35	0.248	0.782**
เป็นมิตร	3.9	0.99	4.3	0.82	3.9	1.10	0.556	0.580**
เชื่อถือได้	3.8	0.92	4.3	0.82	3.8	1.40	0.719	0.496**
ร่าเริง	3.0	1.05	2.9	1.10	3.4	1.17	0.568	0.574**
ประสบ								
ความสำเร็จ ในชีวิต	3.7	1.34	3.6	0.84	3.5	1.51	0.063	0.939**
ฉลาด	3.9	1.20	4.1	0.74	4.1	1.10	0.125	0.883**
เข้มแข็ง	4.0	1.15	3.9	0.99	3.8	1.03	0.089	0.916**
คล่องแคล่ว ว่องไว	3.3	1.06	2.7	1.16	3.0	1.41	0.604	0.554**
มีความเป็น ผู้นำ	3.9	0.99	3.7	0.95	3.6	1.43	0.178	0.838**
มองโลกใน แง่ดี	4.1	0.88	4.0	0.82	4.5	0.71	1.086	0.352**
นิสัยดี	4.1	0.99	4.3	0.82	4.1	0.99	0.151	0.861**
ขยัน	4.2	0.92	3.9	0.99	4.1	1.10	0.230	0.796**
อบอุ่น	4.0	1.05	3.8	0.92	3.7	1.25	0.199	0.821**

ตารางผนวกที่ 28 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
	พูดเก่ง	4.5	0.53	3.9	0.99	4.2		
อ่อนโยน	3.6	0.97	3.8	0.92	4.0	1.15	0.386	0.684**
ค่าเฉลี่ย รวม	3.8	0.42	3.8	0.48	3.8	0.38		

หมายเหตุ: **ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 29 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ช่วงอายุ 15-30 ปี

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโวย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ซื่อสัตย์	3.9	0.88	4.4	0.52	0.026**
สุภาพ	3.7	0.82	4.2	0.79	0.026**
จริงใจ	4.2	1.03	4.2	0.92	0.500**
หน้าตาดี	3.0	0.82	3.5	0.85	0.007*
ร่าเริง	3.2	1.03	3.6	0.84	0.052**
มีการศึกษา	2.7	1.06	3.4	0.52	0.044*
เป็นมิตร	4.1	1.10	4.3	0.67	0.254**
เชื่อถือได้	3.9	0.99	4.4	0.52	0.048*
ร่าเริง	3.6	0.97	3.9	0.88	0.234**

ตารางผนวกที่ 29 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ประสบ ความสำเร็จใน ชีวิต	3.7	0.67	4.3	0.48	0.026*
ฉลาด	3.7	0.95	4.0	0.94	0.097**
เข้มแข็ง	4.5	0.53	4.7	0.48	0.172**
คล่องแคล่ว ว่องไว	4.1	0.88	4.4	0.70	0.172**
มีความเป็น ผู้นำ	4.5	0.71	4.2	0.92	0.097**
มองโลกในแง่ ดี	3.5	0.71	4.3	0.67	0.005*
นิสัยดี	4.0	0.94	4.3	0.67	0.097**
ขยัน	4.6	0.70	4.7	0.48	0.363**
อบอุ่น	3.8	0.79	3.8	0.63	0.500**
พุดเก่ง	3.9	0.74	4.6	0.52	0.012*
อ่อนโยน	3.5	0.71	3.7	0.67	0.278**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.8	0.49	4.1	0.38	

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 30 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ช่วงอายุ 35-50 ปี

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโวย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ซื่อสัตย์	4.6	0.70	4.5	1.08	0.296**
สุภาพ	4.0	0.94	4.4	0.84	0.018*
จริงใจ	4.0	1.33	4.8	0.42	0.052**
หน้าตาดี	3.9	1.29	4.2	1.03	0.197**
ร่ารวย	4.0	0.82	3.8	1.03	0.084**
มีการศึกษา	4.1	0.88	4.6	0.84	0.106**
เป็นมิตร	4.5	0.71	4.5	0.71	0.500**
เชื่อถือได้	4.2	1.14	4.4	0.97	0.254**
ร่าเริง	3.7	0.95	4.4	0.70	0.066**
ประสบ ความสำเร็จใน ชีวิต	3.7	1.25	4.5	0.85	0.060**
ฉลาด	4.7	0.67	4.4	0.97	0.097**
เข้มแข็ง	4.4	0.70	4.6	0.70	0.254**
คล่องแคล่ว ว่องไว	4.0	0.94	4.1	0.99	0.406**
มีความเป็น ผู้นำ	4.4	0.70	4.7	0.67	0.139**
มองโลกในแง่ ดี	4.9	0.32	4.5	0.97	0.052**
นิสัยดี	4.5	0.97	4.4	1.07	0.339**
ขยัน	4.4	0.52	4.7	0.95	0.172**
อบอุ่น	4.1	0.99	4.8	0.42	0.022*
พูดเก่ง	4.1	1.20	4.6	0.70	0.149**

ตารางผนวกที่ 30 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
อ่อนโยน	4.6	0.84	4.2	1.32	0.052**
ค่าเฉลี่ยรวม	4.2	0.33	4.5	0.24	

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 31 คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทยและภาษาอูรักละโว้ย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ช่วงอายุ 55-70 ปี

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ซื่อสัตย์	4.4	0.84	4.6	0.70	0.222**
สุภาพ	3.9	0.88	4.1	0.88	0.278**
จริงใจ	4.1	1.10	4.4	0.97	0.097**
หน้าตาดี	4.0	1.05	4.2	0.79	0.172**
ร่ารวย	3.0	0.94	3.4	1.07	0.135**
มีการศึกษา	3.7	0.95	3.8	1.14	0.379**
เป็นมิตร	4.1	0.88	4.3	0.82	0.310**
เชื่อถือได้	3.6	1.35	4.3	0.95	0.076**
ร่าเริง	4.1	1.29	3.6	1.26	0.172**
ประสบ ความสำเร็จใน ชีวิต	4.3	0.82	4.6	0.70	0.139**

ตารางผนวกที่ 31 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	ภาษาไทย		ภาษาอูรักละโว้ย		Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
ฉลาด	4.5	0.53	4.6	0.52	0.339**
เข้มแข็ง	4.1	1.29	4.2	1.03	0.296**
คล่องแคล่ว ว่องไว	3.9	0.78	4.0	1.05	0.296**
มีความเป็น ผู้นำ	4.7	0.48	4.6	0.70	0.296**
มองโลกในแง่ ดี	4.2	0.92	4.4	0.70	0.254**
นิสัยดี	4.5	0.97	4.2	1.03	0.217**
ขยัน	3.9	1.29	4.3	0.95	0.135**
อบอุ่น	4.0	1.05	3.9	0.88	0.363**
พุดเก่ง	4.4	0.84	4.6	0.70	0.296**
อ่อนโยน	3.9	1.45	4.1	0.88	0.339**
ค่าเฉลี่ยรวม	4.1	0.38	4.2	0.34	

หมายเหตุ: **ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 32 สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาไทย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากรกลุ่ม
ตัวอย่างเพศหญิง

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ข้อสัจ	3.9	0.88	4.6	0.70	4.4	0.84	1.983	0.157**
สุภาพ	3.7	0.82	4.0	0.94	3.9	0.88	0.300	0.743**
จริงใจ	4.2	1.03	4.0	1.33	4.1	1.10	0.074	0.929**
หน้าตาดี	3.0	0.82	3.9	1.29	4.0	1.05	2.650	0.089**
ร่ารวย	3.2	1.03	4.0	0.82	3.0	0.94	3.203	0.056**
มีการศึกษา	2.7	1.06	4.1	0.88	3.7	0.95	5.594	0.009*
เป็นมิตร	4.1	1.10	4.5	0.71	4.1	0.88	0.646	0.532**
เชื่อถือได้	3.9	0.99	4.2	1.14	3.6	1.35	0.659	0.526**
ร่าเริง	3.6	0.97	3.7	0.95	4.1	1.29	0.602	0.555**
ประสบ								
ความสำเร็จ ในชีวิต	3.7	0.67	3.7	1.25	4.3	0.82	1.333	0.280**
ฉลาด	3.7	0.95	4.7	0.67	4.5	0.53	5.143	0.013*
เข้มแข็ง	4.5	0.53	4.4	0.70	4.1	1.29	0.537	0.591**
คล่องแคล่ว ว่องไว	4.1	0.88	4.0	0.94	3.9	0.78	0.307	0.738**
มีความเป็น ผู้นำ	4.5	0.71	4.4	0.70	4.7	0.48	0.573	0.571**
มองโลกใน แง่ดี	3.5	0.71	4.9	0.32	4.2	0.92	10.177	0.001*
นิสัยดี	4.0	0.94	4.5	0.97	4.5	0.97	0.900	0.418**
ขยัน	4.6	0.70	4.4	0.52	3.9	1.29	1.618	0.217**
อบอุ่น	3.8	0.79	4.1	0.99	4.0	1.05	0.257	0.775**

ตารางผนวกที่ 32 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
พูดเก่ง	3.9	0.74	4.1	1.20	4.4	0.84	0.707	0.502**
อ่อนโยน	3.5	0.71	4.6	0.84	3.9	1.45	2.809	0.078**
ค่าเฉลี่ย รวม	3.8	0.49	4.2	0.33	4.1	0.38		

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 33 สรุปคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อภาษาอูร์กละโวย (บุคลิก/ลักษณะ) ของประชากร
กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ซื่อสัตย์	4.4	0.52	4.5	1.08	4.6	0.70	0.156	0.856**
สุภาพ	4.2	0.79	4.4	0.84	4.1	0.88	0.333	0.719**
จริงใจ	4.2	0.92	4.8	0.42	4.4	0.97	1.432	0.256**
หน้าตาดี	3.5	0.85	4.2	1.03	4.2	0.79	2.032	0.151**
ร่ารวย	3.6	0.84	3.8	1.03	3.4	1.07	0.409	0.668**
มีการศึกษา	3.4	0.52	4.6	0.84	3.8	1.14	4.941	0.015*
เป็นมิตร	4.3	0.67	4.5	0.71	4.3	0.82	0.245	0.785**
เชื่อถือได้	4.4	0.52	4.4	0.97	4.3	0.95	0.048	0.954**
ร่าเริง	3.9	0.88	4.4	0.70	3.6	1.26	1.716	0.199**

ตารางผนวกที่ 33 (ต่อ)

บุคลิก/ ลักษณะ	15-30 ปี		35-50 ปี		55-70 ปี		F	Sig.
	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ประสบ ความสำเร็จ ในชีวิต	4.3	0.48	4.5	0.85	4.6	0.70	0.485	0.621**
ฉลาด	4.0	0.94	4.4	0.97	4.6	0.52	1.340	0.279**
เข้มแข็ง	4.7	0.48	4.6	0.70	4.2	1.03	1.174	0.324**
คล่องแคล่ว ว่องไว	4.4	0.70	4.1	0.99	4.0	1.05	0.502	0.611**
มีความเป็น ผู้นำ	4.2	0.92	4.7	0.67	4.6	0.70	1.174	0.324**
มองโลกใน แง่ดี	4.3	0.67	4.5	0.97	4.4	0.70	0.159	0.854**
นิสัยดี	4.3	0.67	4.4	1.07	4.2	1.03	0.112	0.894**
ขยัน	4.7	0.48	4.7	0.95	4.3	0.95	0.787	0.465**
อบอุ่น	3.8	0.63	4.8	0.42	3.9	0.88	6.769	0.004*
พูดเก่ง	4.6	0.52	4.6	0.70	4.6	0.70	0.000	1.000**
อ่อนโยน	3.7	0.67	4.2	1.32	4.1	0.88	0.711	0.500**
ค่าเฉลี่ย รวม	4.1	0.38	4.5	0.24	4.2	0.34		

หมายเหตุ: *แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

แบบสอบถามในการวิจัยและเก็บข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวและภาวะหลายภาษา

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
4. สถานภาพ โสด สมรส หม้าย
5. ชาติพันธุ์ของบิดา ไทย อูรักละโว้ย มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)
6. ชาติพันธุ์ของมารดา ไทย อูรักละโว้ย มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)
7. ชาติพันธุ์ของกลุ่มสมรส ไทย อูรักละโว้ย มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)
8. ภาษาแรกที่พูดได้ ไทย อูรักละโว้ย มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)
9. ภาษาที่สองที่พูดได้ ไทย อูรักละโว้ย มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)

10. ภาษาที่ใช้ในชุมชนมากที่สุด ไทย อูรักละโวย
 มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)
11. ภาษาที่ใช้ในชุมชนมากรองลงมา ไทย อูรักละโวย
 มอเกี๋น/มอเกี๋น
 อื่น ๆ (ระบุ _____)

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการเลือกใช้ภาษาตามแวดวงการใช้ภาษาและคู่สนทนา

แวดวง	สถาน การณ์	สถานที่	คู่สนทนา	ภาษาที่ใช้			
				อุรักละ โวย	ไทย	อุรักละ โวยและ ไทย	อื่น ๆ
บ้าน	พูดคุยใน เรื่อง ทั่วไป การทำมา หากิน สั่ง สอน อบรม	บ้าน	ปู่/ตา				
			ย่า/ยาย				
			พ่อ				
			แม่				
			พี่				
			น้อง				
			คู่สมรส				
			ลูก				
แวดวง คนแปลก หน้า	ทักทาย ขอความ ช่วยเหลือ กับชาวอุ รักละโวย ต่อหน้า คนแปลก หน้า	ในชุมชน	ผู้สูงอายุ				
			ผู้ใหญ่				
			เด็ก ๆ				
		นอก ชุมชน	ผู้สูงอายุ				
			ผู้ใหญ่				
			เด็ก ๆ				
แวดวง เพื่อน บ้าน/ญาติ	นิินทา เรื่อง ทั่วไป ยืมของ ฯลฯ	ในชุมชน	ผู้สูงอายุ				
			ผู้ใหญ่				
			เด็ก ๆ				

แควดวง	สถาน การณ์	สถานที่	คู่สนทนา	ภาษาที่ใช้			
				อุรักละ โวย	ไทย	อุรักละ โวยและ ไทย	อื่น ๆ
แควดวง ราชการ	รับการ รักษา พยาบาล	สถาน พยาบาล	หมอ/ พยาบาล/ เจ้าหน้าที่				
	ติดต่อรับ บริการ จาก หน่วย งาน ภาครัฐ	เทศบาล ตำบล รัฐฉะ ที่ว่าการ อำเภอ เมือง	เจ้าหน้าที่				
			เจ้าหน้าที่				
แคว ดวงการค้า	ชื่อของ	ในชุมชน	คนขาย ชาวอุรัก ละโวย				
			คนขาย ชาวไทย				
แควดวง หมู่บ้าน	พูดคุยเพื่อ เตรียม งานพิธี ลอยเรือ	ในชุมชน	ผู้สูงอายุ				
			ผู้ใหญ่				
			เด็ก ๆ				
แควดวง พิธีกรรม	ใน ประเพณี ลอยเรือ งานศพ งาน แต่งงาน	ในชุมชน	ผู้สูงอายุ				
			ผู้ใหญ่				
			เด็ก ๆ				

ตอนที่ 3 ความสามารถทางภาษา

1. ความสามารถในการพูดภาษาอูรักละโวย

ดีมาก (5 คะแนน)	ดี (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	น้อย (2 คะแนน)	พูดไม่ได้ (1 คะแนน)

2. ความสามารถในการฟังภาษาอูรักละโวย

ดีมาก (5 คะแนน)	ดี (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	น้อย (2 คะแนน)	ฟังไม่เข้าใจ (1 คะแนน)

ข้อ	คำถาม	ได้	ไม่ได้
3.	ท่านสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
4.	ท่านสามารถบอกรายละเอียดของตัวเองและสมาชิกในครอบครัวเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
5.	ท่านสามารถอธิบายถึงวิถีชีวิตและประเพณีของชาวอูรักละโวยเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
6.	ท่านสามารถบอกความต้องการของตนเองเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
7.	ท่านสามารถแนะนำใครสักคนในการปฏิบัติตัวในขณะไม่สบายเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
8.	ท่านสามารถบอกวัน เดือน ปี และ เวลาเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
9.	ท่านสามารถเล่าเรื่องที่พบเจอในชีวิตประจำวันเป็นภาษาอูรักละโวยได้หรือไม่		
10.	ท่านเข้าใจเนื้อหาของเพลงที่ร้องเป็นภาษาอูรักละโวยหรือไม่		

ข้อ	คำถาม	ได้	ไม่ได้
11.	เมื่อมีคนมาตำหนิต่านเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถเข้าใจการตำหนินั้นหรือไม่		
12.	เมื่อมีคนมาเล่าอาการเจ็บของคนในหมู่บ้านให้ฟังเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถเข้าใจหรือไม่		
13.	ถ้ามีคนมาแนะนำเส้นทางไปยังศาลากลางจังหวัดเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถไปตามเส้นทางที่แนะนำได้โดยไม่ผิดหรือไม่		
14.	ถ้ามีคนมาซื้อของจากท่านและได้มีการต่อรองราคาเป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านเข้าใจสิ่งที่คน ๆ นั้นต่อรองหรือไม่		
15.	ถ้ามีเพื่อนขอให้ท่านไปซื้อเสื้อผ้าจากร้านในเมืองโดยได้ระบุขนาด สี และแบบ เป็นภาษาอูรักละโว้ย ท่านสามารถไปซื้อเสื้อผ้าตามที่ขอโดยไม่ผิดพลาดหรือไม่		
16.	ในงานพิธีต่าง ๆ ที่มีการใช้ภาษาอูรักละโว้ย เช่น พิธีลอยเรือ พิธีงานศพ ฯลฯ ท่านเข้าใจความหมายที่ใช้ในพิธีนั้น ๆ หรือไม่		

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบกลวิธีการพรางเสียงคู่ (Matched-guise Technique) และ Semantic Differential Scales

เสียงที่ _____

แบบทดสอบการฟังเสียง

1. ท่านคิดว่าเจ้าของเสียงที่ท่านได้ยินนั้นประกอบอาชีพอะไร

- ผู้ว่าราชการจังหวัด ครู-อาจารย์
 ชาวประมง กรรมกรก่อสร้าง

2. ท่านคิดว่าเจ้าของเสียงที่ท่านได้ยินนั้นบุคลิก/ลักษณะเป็นอย่างไร

บุคลิก/ ลักษณะ	ระดับคะแนน					บุคลิก/ ลักษณะ
	5	4	3	2	1	
ชื่อสัตว์	5	4	3	2	1	ไม่ชื่อสัตว์
สุภาพ	5	4	3	2	1	ไม่สุภาพ
จริงใจ	5	4	3	2	1	ไม่จริงใจ
หน้าตาดี	5	4	3	2	1	หน้าตาไม่ดี
ร่ารวย	5	4	3	2	1	ยากจน
มีการศึกษา	5	4	3	2	1	ไม่มี การศึกษา
เป็นมิตร	5	4	3	2	1	ไม่เป็นมิตร
น่าเชื่อถือ	5	4	3	2	1	ไม่ น่าเชื่อถือ
ร่าเริง	5	4	3	2	1	ไม่ร่าเริง
ประสบความสำเร็จ	5	4	3	2	1	ล้มเหลว
ฉลาด	5	4	3	2	1	โง่
เข้มแข็ง	5	4	3	2	1	อ่อนแอ
กระฉับ กระเจิง	5	4	3	2	1	เฉื่อยชา

บุคลิก/ ลักษณะ	ระดับคะแนน					บุคลิก/ ลักษณะ
	5	4	3	2	1	
มีความเป็น ผู้นำ	5	4	3	2	1	ไม่มีความ เป็นผู้นำ
มองโลก แง่ดี	5	4	3	2	1	มองโลกแง่ ร้าย
นิสัยดี	5	4	3	2	1	นิสัยแย่
ขยัน	5	4	3	2	1	ขี้เกียจ
อบอุ่น	5	4	3	2	1	ไม่อบอุ่น
พูดเก่ง	5	4	3	2	1	พูดไม่เก่ง
อ่อนโยน	5	4	3	2	1	แข็ง กระด้าง

ภูมิหลังเกี่ยวกับชาวอุร้กละโว้¹

ในจังหวัดภูเก็ตมีชนกลุ่มน้อยอยู่กลุ่มหนึ่งที่มีชีวิตความเป็นอยู่และการทำมาหากินเกี่ยวข้องกับท้องทะเล นั่นก็คืออุร้กละโว้ ชาวอุร้กละโว้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับท้องทะเล เช่น ตกเบ็ด วางลอบ ออกอวน ดำน้ำหาหอย กุ้ง ปู ปลา ตลอดจนดำน้ำหาของทะเลอื่นๆ เช่น ปลา สวองาม ปะการัง เปลือกหอย เป็นต้น ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดทางประวัติศาสตร์ว่าชาวอุร้กละโว้มีการอพยพย้ายถิ่นเข้ามายังชายฝั่งทะเลของประเทศไทยตั้งแต่เมื่อไหร่และเพราะสาเหตุใดจึงมีการอพยพย้ายถิ่น แต่จากจากหลักฐานเท่าที่มีพอจะสรุปได้ค่อนข้างใกล้เคียงว่าชาวอุร้กละโว้นั้นสืบเชื้อสายอยู่ในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 4 ชั่วอายุคนแล้ว

ผู้ชายชาวอุร้กละโว้มีความสามารถในการดำน้ำและต่อเรือ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติทางทะเลเป็นเลิศ ส่วนผู้หญิงและเด็ก ๆ ชาวอุร้กละโว้ก็มีความชำนาญในการตกเบ็ดและหาหอยเมื่อเวลาที่น้ำแห้ง ชาวอุร้กละโว้เป็นคนรักสงบ มีความซื่อสัตย์และอดทน นอกเหนือจากนั้นพวกเขายังมีความเชื่อในเรื่องวิญญาณของบรรพบุรุษ ผู้ล่วงลับไปแล้ว และภูตผีปิศาจเป็นอย่างดี

¹ อมร ทวีศักดิ์ (2535)

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นายสรวิทย์ ไกรเสมอ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 1 เดือนกันยายน พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	Bachelor of Arts (Business English) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	ทุนอุดหนุนการค้นคว้าและวิจัยประเภท วิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์